לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

יום ג', ח' בתמוז תשמ"ו, 15 ביולי 1986 / שנה מ"ג מס' 13088 / המחיר 73 אג' כולל מע"מ

מעסיקים ועצמאיים יהיו פטורים מביטוח לאומי באחד מ־4 החודשים הבאים

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

מעסיקים ועצמאיים יהיו פטורים מתשלום דמי ביטוח־לאומי באחד מהחודשים יוני, יולי, אוגוסט או ספטמבר, וזאת כפיצוי על תשלום תוספת היוקר לעובדיהם בשיעור של 5.8 אחוזים במשכורת חודש יולי. על כך החליטה אתמול הממשלה.

היום אמורה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לפרסם את מדד המחירים לצרכן לחודש יוני ועל פי הערכות במשרד האוצר עלו המחירים בחודש שעבר בכ־1 אחוז.

ברוב של 14 נגד 11 החליטה הממשלה: אין ועדת־חקירה

במערך תמהים: פרס התחייב להתפטר

בפורום „שרינו" האחרון אמר, שאם לא יהיה בממשלה רוב לוועדת־חקירה, לא יעמיד את ההצעה להצבעה, מאחר שאם ההצעה תיפול יילך לנשיא ● פרץ, ששינה דעתו, התחמק מהתקשורת ● „שינוי" לא תפרוש ● חריש „עמד בגבורה" בלחץ שרי הליכוד

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

הממשלה החליטה אתמול, ב־14 נגד 11, לדחות את המלצת היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, להקים ועדת חקירה בפרשת השב"כ. ההחלטה התקבלה בישיבה שלא מן המניין, שארכה תשע שעות.

לאחר החלטת הממשלה, הודיע חריש, כי יודיע לבג"ץ שדין החקירה המשטרתית להימשך, וכי המלצתו להקים ועדת חקירה נדחתה על־ידי הממשלה.

נגד ועדת חקירה הצביעו שרי הליכוד וכן שלושת השרים הדתיים ויגאל הורביץ. בעד ועדת חקירה הצביעו שרי המערך ופרופ' אמנון רובינשטיין.

לאחר ישיבת הממשלה, טען שר המפד"ל, ד"ר יוסף בורג, כי הצביע נגד ועדת חקירה, מאחר שראש הממשלה לא העמיד להצבעה את

(המשך בעמוד 2)

בר־לב: המשטרה תבקש לא לפרסם זהות עדים, עדויות ושמות החוקרים

משפטנים: אין תקדים לבקשה כזו ● מעריכים שניצב יגאל מרקוס יעמוד בראש החקירה ● ייתכן שפרס ושמיר יתבקשו להגיש תצהירים

מאת כתב „על המשמר" לענייני חוק ומשפט

חקירת המשטרה בפרשת השב"כ תחל ככל הנראה בראשית השבוע הבא. בראש החוקרים יעמוד, קרוב לוודאי, ראש אגף החקירות במשטרה, ניצב יגאל מרקוס, ובצוות יהיו עוד 4 או 5 קצינים.

במשטרה מעריכים שייקראו להעיד כפני הצוות גם שרים וייתכן שיתבקשו תצהירים על אופן היוודע להם דבר הטיות על־ידי אנשי השב"כ. גם מאת ראש־הממשלה, שמעון פרס, וממלא־מקומו, יצחק שמיר.

היום ישלח היועץ המשפטי לממשלה, באמצעות שליח, הודעה כתובה לבג"ץ ובה יודיע, כי המשטרה תחקור בפרשה וכי אין הוא מתנגד לכך שייחקרו כל סעיפי התלונה שהעביר לה היועץ המשפטי לממשלה היוצא, הפרופ' יצחק זמיר.

„הבדור יחזור אלי"

אחר חקירת המשטרה יעקבו מקרוב היועץ המשפטי, יוסף חריש, ונציגי פרקליטות המדינה. חריש אמר אתמול, כי „מבחינתי העניין הסתיים בשלב זה בכך שהתקבלה דעתי שעל המשטרה לחקור, אולם בסופו־של־דבר הכדור יחזור אלי. אני מקווה שעכשיו תהיה רגיעה בנושא הזה".

שר המשטרה חיים בר־לב, אמר, כי המשטרה תבקש מבית־המשפט להוציא צו שיאסור כליל את הפירסום על החקירה בפרשת השב"כ, כולל זהות העדים, דברי העדות והמימצאים שיובאו בפני החוקרים ואפילו פירסום

(המשך בעמוד 2)

תגובות בכנסת על החלטת הממשלה ● עמוד 3

כרם־יה פדן לא נכללה בנציגות האחיות והתפטרה ● עמוד 16

חברי מרגליות חיבלו בגדר המערכת — רוצים כספם בחזרה ● עמוד 4

הינדאווי בלונדון: תודרכתי על־ידי המודיעין הסורי ● עמוד 14

לגיליון היום מצורף „הדף הירוק"

צלצול מהיר

ניצב יחזקאל קרתי,

ראש אגף החקירות במשטרה לשעבר

גם ראש־הממשלה חייב לעמוד בחקירה

בין המשטרה והשב"כ קיים שיתוף פעולה יומיומי הדוק ביותר. האם לא תהיה חקירתם של אנשי השב"כ בידי המשטרה בעייתית מסיבה זו?

מעבר לידידות, להיכרות ולהערכה הקיימים בין חוקרי המשטרה וחוקרי השב"כ, קיימת משימת המשטרה לחקור את החשד לעבירות פליליות של אנשי השב"כ, ואני חושב שהיא יכולה וצריכה לעמוד בכך. מלבד זאת, לא כל 18 אלף השוטרים עובדים עם אנשי השב"כ, ואני מעריך שניתן יהיה למצוא חוקרים שאינם מצויים בקשר אישי הדוק עם הנחקרים.

היה מי שהציע לגייס חוקרים מבחוץ.

אם מדובר בחוקרים שאינם מקצועיים — למה להעניק להם

(המשך בעמוד 2)

חזית הסידור ניצחה

ממשלת ישראל קיבלה אתמול, ברוב לליכודי חוסם, החלטה גורלית על אי־כינונה של ועדת חקירה ממלכתית לפרשת השב"כ. כך שברה מי שמכנה את עצמה לשווא „ממשלת האחדות הלאומית" מסורת ארוכה של היענות הדרג הממשלתי ללחצה של דעת קהל נאורה, והסכמה למסירת העניינים שבמחלוקת לוועדות חקירה ממלכתיות ומשפטיות. ממשלה זו העזה להעמיד את הדאגה לשלומם האישי של אחדים משריה מעל לדאגה לשלום המדינה.

אומנם הגולה הציבורית המרה של סירוב להקים ועדת חקירה ממלכתית הומתקה במשהו על־ידי הודעתו של היועץ המשפטי לממשלה, כי המשטרה תחקור בנושא. אולם חקירה כזו מלכתחילה נידונה לחיות לא־רצינית. החשודים העיקריים לא רק שהודו כבר במעשיהם, אלא זכו לקבל מידי הנשיא חנינה מלאה וטוטאלית על כל מיכלול עבירותיהם האפשריות. מה, אם כן, הטעם הציבורי או החוקי לזמנם למטה משטרה, להקצות חוקרים מיומנים לשיחות איתם, ולאסוף תיקים של הוכחות וראיות, אם משולא אין מה לעשות בכל החומר שיאסף, מלבד לערמו בחצר המטה ולבער ממנו מדורת נייר גבוהה? חקירת משטרה אינה עיסוק חינוכי ללא תכלית, בחינת חקירה־לשם־חקירה; היא נועדה לגלות את האמת על מנת להביא את החשודים העיקריים למשפט ואשמים לדין. ואשר לחקירתם של הדרג המדיני, אין המשטרה יכולה לנגוע בו בחוא המשאית שנחלו מידי הליכוד. ואומרים: לא נורא, שמיר לא מחוסן בפני חקירת משטרה: גם שמיר וגם שרים אחרים, אינם נושאים. לחקירות המשטרה מכל וכל. וזאת משום שההוראות שניתנו או לא ניתנו היו כולן שבעל־פה ואין למשטרה במדינה הדמוקראטית הזכות לחקור תהליכי קבלת החלטות של הממשלה והחלטותיהם הפוליטיות. ממשלה רשאית להחליט על מלחמה, על הפצצות הרס, על התרת הרג שבויים — ועל מס שהוא בבחינת גניבת כספי האזרחים — בלי כל חשש מפני חקירת משטרה בנושאים כאלה. לא עוד אין לנו. וטוב שאין לנו משטרה פוליטית. הדרג המדיני, כמו הדרג הבכיר בשב"כ, כבר יצא זכאי מן החקירה, כשעורו היטב בין שינוי. בסיוע של אלה שהתנגדו להקים ועדת חקירה ממלכתית, שאין כל ההסתייגויות הללו. חשפה אתמול ממשלת ישראל את מרדף ליבה ואת דלות. הממשלה קיבל בחכעה את הדין. ההקפלה בפני הבולדוזר של הליכוד, וראש הממשלה קיבל בהכנעה את הדין במקום להוביל באומץ בקרב הציבורי.

אין הסיפור עוד לא נגמר; כמו קול דמיו של הבל, הוא ימשיך לקרוא אלינו. אפילו יהיה קבור במעמקי החקירה הסופר־חשאית.

מילוא: שחל זייפן
שחל: מילוא מופקר

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

סגן שר־החוץ, רוני מילוא פנה אתמול במכתב למבקר המדינה, בו טען, כי השר משה שחל הוא זייפן. בתגובה על כך אמר משה שחל, שרוני מילוא הוא מושחת, מופקר וכל כולו שקרים.

במכתבו למבקר תבע רוני מילוא לחקור „שתי פרשיות". בראשונה „זייף שחל תעודת־בגרות שהגיש לאוניברסיטה העברית לפני יותר מחצי יובל שנים" כשנייה, טוען מילוא, „עשה שחל מעשה מרמה יחד עם שותפו למשרד עורכי־דין לפני שנה. לאחר מכן נעלם התיק ממשטרת חיפה למשך תשעה חודשים".

ממשרדו של השר שחל נמסר, כי „רוני מילוא שלף קטעי עיתונות שתוכנם הוכחש. העיתונים שפירסמו אותם ננזפו כידי מועצת העיתונות. את דברי רוני מילוא הגדיר משה שחל — „כהמשך לעלילה על איציק מרדכי, רוני מילוא הוא אדם מושחת ומעליל, אשר פעל בחודשים האחרונים

(המשך בעמוד 2)

כל בני רקנטי התפטרו מבנק דיסקונט אך לא מאי.די.בי

היו"ר החדש: יוסף צ'חנובר ● התפטר גם המנכ"ל, אלי כהן, ובמקומו נתמנה גדעון להב ● רפאל רקנטי דבק בעמדתו, כי ביצוע המלצות ועדת בייסקי לגבי דיסקונט, אינו מושתת על אשיות החוק

מאת אייל שגב, כתבנו הכלכלי בתל־אביב

רפאל רקנטי הודיע אתמול למועצת המנהלים של בנק דיסקונט על התפטרותו, מכל תפקידיו בבנק, על שלוחותיו וההברות־הבנות שלו בארץ ובחו"ל.

יחד עמו מתפטרים מכל תפקידיהם גם אלי כהן, יו"ר ההנהלה המצומצמת של הבנק, בנה של אורי רקנטי וליאון רקנטי, בנו של דני רקנטי ז"ל, אחיו של רפאל. שניהם משמשים משנים למנהל הכללי של הבנק.

מועצת המנהלים של הבנק התכנסה אתמול לישיבה מיוחדת, בשעה 2.30 אחה"צ. חברי המועצה זומנו בקריאות טלפוניות דחופות. כולם הגיעו, מלבד יאיר אורגלר, הנמצא בחו"ל. לחברי המועצה המופתעים הודיע רקנטי, כי החליט

(המשך בעמוד 9)

מו"מ אחיות־מעסיקים ייפתח מחר ללא כרם־יה פדן

מאת יוסף שמי, כתב „על המשמר"

מחר ייפתח מו"מ בין המעבידים לבין חטיבת אחיות בתי־החולים. לכתבנו נמסר, כי את האחיות ייצגו חברות מטה חשביתה. חברת המטה, אילנה כהן, טענה באוזני כתבנו, כי פורמליות הן גם חברי מזכירות הסתדרות האחיות ועל כן אין בזה כדי להפר נוהלים תקינים. היא הוסיפה, כי כרם־יה פדן חששה לכנס את המרכז מן ינסו לחדיח אותה.

ממזכירות הסתדרות האחיות נמסר, כי דווקא נציגות חטיבת אחיות בתי־החולים, בהסכמתם של הברפלד וקיסר, העדיפו שלא לכנס את מרכז הסתדרות האחיות. מחשש שתועלה דרישה להוסיף עוד חמישה אנשים מ„החצי השני" של ציבור האחיות.

הברפלד חשש מעימות בין המחנות היריבים, על רקע דרישה לשתף במשלחת למו"מ גם נציגות מהסתדרות האחיות. מכיוון שבראש הצוות למו"מ עומד חיים הברפלד, אין צורך באישור נציגות האחיות מטעם מרכז הסתדרות האחיות.

אי־שילובה של הסתדרות האחיות במו"מ מסובך ושנוי במחלוקת זה, לא יקל על האוצר — שלא לדבר על ראשי ההסתדרות הכללית.

האיגוד המקצועי הוסמך לפתוח במאבק אם יופחת המס המקביל

מאת אבשלום קווה, ויוסף שמי, כתבי „על המשמר"

הוועד הפועל של ההסתדרות החליט בישיבתו אתמול להסמיך את האגף לאיגוד מקצועי לנקוט צעדים אירגוניים אם הממשלה תממש את כוונתה לשנות את הסדרי הגבייה ולבטל את חלקם של המעסיקים במס המקביל, וזאת בניגוד להסכמים חתומים בין ההסתדרות למעסיקים.

בהחלטה נאמר: „הוועד הפועל מזהיר את הממשלה והמעסיקים בפני צעד חד־צדדי כלשהו לשינוי הסדרי הגבייה שמשמעותו קיצוץ או שינוי בתשלומי המס המקביל".

הוועדה המרכזת החליטה בישיבתה בשבוע שעבר להכריז סכסוך עבודה אם הממשלה תממש את כוונתה.

סגיעה שיטתית בהסתדרות

המזכ"ל ישראל קיסר אמר במהלך הדיון, כי הממשלה פוגעת ומתנכלת להסתדרות בשיטתיות. כדוגמה לכך הביא קיסר את הדרישה לאפשר לסולל בונה לגייס משאבים בארץ ובחו"ל שנדחתה ורק לאחר שקבלנים פרטיים פנו לוועדת הכספים בתביעה דומה נענתה לכך הממשלה וועדת הכספים. דוגמה נוספת היא בעניין קיצוץ המס המקביל.

בהחלטה להסמיך את האיגוד המקצועי לפתוח במאבק תמכו המערך, סיעות השמאל ואיגוד העובדים הליברלים, ואילו סיעת תכלת לבן נמנעה.

הסכמי השכר

הדיון המרכזי עסק בהסכמי השכר. יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד, אמר, שיש סיכוי לסיים את הדיונים, המתקיימים עתה בצוותים מצומצמים, עד סוף החודש הנוכחי. סגנו אפרים זילוני אמר, כי להסתדרות כל התוקף המוסרי לתבוע תוספות שכר כדי־בבד עם שמירת היציבות. נקודת הכובד צריכה לעבור משכר העובדים לטיפול שורש במעלימי המס לסוגיהם.

אושרה המפה האירגונית

למרות התנגדות הליכוד, חד"ש ור"ץ אישר אתמול הוועד הפועל את המפה האירגונית החדשה של מועצות הפועלים. במהלך הדיון הסוער אמרו יו"ר האגף גדעון בן ישראל וקיסר, כי צפויים שינויים בנוסף למפה הן בהקמת מועצות פועלים חדשות והן בצמצום הקיימות.

יצויין, כי בישיבת הוועדה המרכזת שקדמה לישיבת הוועד הפועל הגיש נציג מפ"ם, מחמוד יונס, הסתייגות בנושא זה שתידון בישיבה הבאה.

הפרת הסכמי עבודה

בישיבת המועצה הארצית של קופת־חולים שהתקיימה אתמול הובעה התנגדות פה אחד לכל שינוי בגביית המס המקביל המשולם על־ידי המעסיקים עבור עובדיהם, בעקבות תוכניות הממשלה לפצות המעסיקים על־ידי הקטנת המס המקביל.

אלי מויאל, יו"ר המועצה הארצית, ציין, כי שינוי במס מקביל מהווה הפרת הסכמי העבודה, בהיות המס מעוגן בהסכמים החתומים על ידי המעביד הציבורי והפרטי כאחד.

ברכה מוני מנדלה לכנס נגד האפרטהייד ב„צוותא"

מאת שלמה סלוצקי, כתב „על המשמר"

בארגונו של סניף אמנסטי אינטרנשיונל ישראל ובהשתתפותו של פרופ' ארתור גולדרייך, העיתונאי דן סגיר, חנה מרון ושלמה ארצי נערך אמש ב„צוותא" תל־אביב כנס מחאה נגד האפרטהייד ולמען זכויות האדם בדרום־אפריקה.

מאות המשתתפים בכנס שמעו ברכה מוקלטת ששלחה ויני מנדלה במיוחד לאירוע זה. שתרגומה הוקרא על־ידי השחקנית חנה מרון. בברכתה מעודדת ויני את המשך פעולות המחאה בעולם נגד האפרטהייד ובעד השימוש בסנקציות כלכליות נגד ממשלת פרטוריה. „אנחנו יודעים שנהיה הראשונים שנפגע מהסנקציות, אך בלאו הכי אנחנו סובלים, ואם כבר לסבול אז עדיף לעשות זאת למען השחרור", אמרה ויני מנדלה.

ראשון הדוברים היה פרופ' ארתור גולדרייך, מי שהיה בעבר שותפו של נלסון מנדלה בארגון הקונגרס האפריקני (ונעצר יחד איתו), אך הצליח לברוח ולהשתקע בארץ. הוא ניתח את הסיבות לתמיכת מדינות שונות בעולם, ובכללן ישראל, במשטר הפרטוריה, כאשר השורה התחתונה היא השקעות כלכליות ורווח כלכלי לזמן קצר. „שחרור אין מניע לנצחון השחורים על חוקיהם והשאלה היא רק שאלה של זמן ושל מחיר בדמים".

על התוצאות לטווח ארוך של המעורבות הישראלית בדרום־אפריקה אמר גולדרייך, שאין ספק בכך שיש השפעה גדולה השלילית של האוכלוסיה השחורה לעובדה שהחלום לנוער מסתובבים עם „עוזי" ו„גליל" ושישראל חתמה ברית מועדפת של השלטון בפרטוריה. „מי שדואג לישראל צריך להתנגד לאפרטהייד", סיים ארתור גולדרייך.

לאחר שהוקראו שירים על־ידי שלמה ארצי קיבל את רשות הדיבור דן סגיר, שטען כי מספר שבועות מדרום־אפריקה, וכי שם ישנה המחמאה הגדולה ביותר שניתן לתת לממשלת פרטוריה.

לשאלה האם ישיבתו בדרום אפריקה ודיווחיו הביקורתיים לא הפריעו לממשלת ישראל ולעסקיה שם, השיב סגיר, שממשלת ישראל לא עשתה מאומה כדי למנוע על גרושיו, ישראל איבדה אפשרות כזו, הודות לכך שאני גרושי, למחאה שהיתה משטרת את הדמוקרטיה בעולם", אמר דן סגיר.

קפאון במו"מ עם המורים — חשש לאי־פתיחת הלימודים

מאת יצחק שור, כתבנו לענייני חינוך

קפאון מוחלט שורר אתמול במו"מ שנערך בין נציגי הממשלה לראשי המורים. ראש הממשלה ש. פרס, שר החינוך י. נבון ושר האוצר מ. נסים דרשו מן המורים לוותר על תוספות עצמאיות בסך 28 מיליון דולר, והמורים סירבו.

מנכ"ל משרד־החינוך־והתרבות, א. שמואלי, אמר, כי אינו רואה כיצד אפשר יהיה לפתוח את שנת הלימודים הבאה במצב כזה.

בכיר באוצר האשים את משרד החינוך בכך שעבר על חוק התקציב, שעה שלא קיצץ 60,000 שעות שבועיות, ששוויין התקציבי הוא 22 מיליון הדולרים החסרים עתה בתקציב החינוך.

בפתח המו"מ אמר ראש הממשלה, כי תביעתו מן המורים „להסכים לדחות חלק מתוספות השכר המגיעות להם איננה נובעת ממצב המורים אלא ממצב המדינה. כולנו נהיה צודקים. אך המשק יתמוטט" — הזהיר. פרס הבהיר, כי הממשלה מכירה בזכותם של המורים לקבל את התוספות אך הזכיר, שכבר קיבלו במסגרת תוספות עצמאיות 30 מיליון דולר, ולכן ביקש לדחות את התוספות בסך 28 מיליון דולר בשנה נוספת.

נבון הבהיר, כי לא יתכנו בפיטורי מורים, בשום פנים ואופן. שר־האוצר טען, כי המורים קבלו תוספת של 10.5 אחוזים, יותר מכל המגזורים האחרים.

יו"ר ארגון המורים העל־יסודיים, שושנה בייר, אמרה, כי ארגונה מוכן לשקול בחיוב דחייה של תוספת. מזכ"ל ההסתדרות המורים, י. גלבר, אמר, כי ארגונו אינו מוכן לכל לוויתורים.

הושגה פשרה שתאפשר חידוש העבודה במפעל „יובל גד"

נמשכת השביתה ב„חסין אש" בגלל העסקת עובדי קבלנים

מאת רפאל גאון ושלי יחימוביץ', כתבי „על המשמר"

בישיבה סוערת במועצת הפועלים, הסכים אמש עם ועד פועלי „יובל גד", לפתוח את השערים של המפעל ולחדש את העבודה, בעקבות פגישתו של מזכיר מועצת הפועלים עם חיים הברפלד, ראש האגף לאיגוד מקצועי. ובגישתם של נציגי ההנהלה עם יצחק בן־דב מנכ"ל „כור מתכת".

לפי הפשרה שהושגה בין „כור" לוועד הפועל, הוצע לפעול בשלוש נקודות המחלוקת:

א. ההנהלה תעניק חלק מהדרגות לעובדים, כפי שתובעים הוועד ומועצת הפועלים.

ב. שלושת ימי העבודה, שנוכו על חשבון העיצומים והשבתת של ההנהלה, ישולמו כמיקדמה, ואחר כך יהיה בירור ובו יתחייבו הפועלים שלא לנקוט להבא צעד כזה של מאבק (נעילת מכוניותיהם של המנהלים והעובדים החודשיים בתוך המפעל).

ג. תביעתם של הפועלים להמיר קצובת הוצאות רכב של 50 ש"ח לחודש למספר קילומטרים, כפי שמקבלים החודשיים, וזאת על מנת לא לתת פתחון פה על קיפוח הפועלים לעומת העובדים החודשיים.

עתה יצטרך הוועד לשכנע את 174 הפועלים, ויתכן כי זה ימשך יום נוסף.

נמשכת השביתה ב„חסין אש"

עובדי מפעל „חסין אש" שובתו אתמול זה היום השלישי, במחאה על שההנהלה מעסיקה עובדים קבלניים במפעל, אתמול הסכו העובדים את שערי המפעל והשביתו את עבודה בו.

30 מתוך 100 עובדי „חסין אש" הם עובדים המועסקים באמצעות קבלנים פרטיים, ביניהם גם רבים מבני 14, תושבי רהט. המנהלים נהלו שלושה חודשים מו"מ עם ההנהלה לקליטת העובדים ועובדת הקבלנית במפעל. בשבוע שעבר, לאחר שהמגעים לא נשאו פרי, הוחלט בשיתוף עם הוועדה המרכזת של ההסתדרות לפתוח בשביתה.

14 מתוך אלף סיימו קורס שדרים של רשת ג'

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

14 שדרים תגנו אתמול את סיום הקורס למגישי תוכניות ברשת ג'. כמה מהם השתלבו במסגרת הרשת וייהפכו — כך מקווים — לכוכבי תקשורת בזכות הספונטניות, חוש־ההומור, היכולת לעמוד בלחץ זמן וכלחץ מהירות, התמצאות בפופ ובשירים ישראליים, וכמובן, קול רדיופוני — כל התכונות הנדרשות משדר של רשת ג'.

המועמדים לקורס נדרשו להפגין גם עברית מעולה, מידע מקיף על זמרים, להקות ועל הרוח השלטת בעולם המוסיקה הקלה. הם נדרשו גם להשמיע ג'ינגלים ולקריין בו בזמן, לחבר קטעי קישור, לפתוח ולסגור תוכנית ולהגיש תקליטים.

מתוך כאלף המועמדים, רובם מתחת לגיל 30, שניגשו לקורס, התקבלו, לאחר מיון קפרני באמצעות משחקי סימולציה, 26 מועמדים, ומתוכם נותרו 14. אלא שסיום הקורס כשלעצמו אינו מבטיח את שילובם של כל המסיימים ברשות השידור, אלא את הפכיתם לעתודת שדרים, שחלקם יזכו ל„צ'אנס" וחלקם — לא.

הורים מאיימים להשבית הלימודים ברחובות

מאת זהבה מרום, כתבת „על המשמר"

אם החלטת רוב חברי המועצה לא תבוצע לקראת שנת הלימודים הקרובה, לא תפתח ברחובות שנת הלימודים הבאה — איימו אתמול הורים, שהפגינו עם ילדיהם ברחבת עיריית רחובות.

כ־300 הורים וילדיהם, שנשאו שלטים בנוסח „הרמלך — דמוקרטיה היא ביצוע החלטת רוב גם כשזה לא הרוב שלך" וב„עד אינטגראציה בחינוך", מחו אתמול נגד הצהרת ראש העירייה בשבוע שעבר, לפני מנהלי בתי־הספר בעיר ויושבי־ראש ועדי העובדים השונים. הרמלך אמר, כי אין בדעתו לקבל את החלטת המועצה האחרונה, שבה הוחלט ברוב של 11 חברים מתוך 17, לשנות החלטה קודמת של המועצה ולמקם בדרום העיר את שני בתי־הספר התיכוניים ובצפונה שתי חטיבות־ביניים סמוכות.

ראש העירייה יצא לדבר עם המפגינים ולנסות לשכנעם בצדקת דרכו, אך הם קטעו את דבריו בקריאות רמות ויצאו בתהלוכה, שעברה ברחובה הראשי של העיר. בשעות הלחץ של אחה"צ, כשהם ממקרים סביבם תשומת לב רבה.

ההורים התחימו עוברים ושבים על עצומה, התובעת את ביצוע החלטת רוב חברי המועצה. לדרישה זו של ההורים ישנה התנגדות רבה מצד הורים אחרים, הן במערב העיר והן במזרחה, התומכים בהחלטת ראש העירייה וסגנו, הממונה על תיק החינוך, מיכאל לפידות.

מפ"ם בעיריית ת"א נגד נסיעת „שלום 86" לדרא"פ

מאת ירון אליוסף, כתב „על המשמר"

בהצעה לסדר היום במועצת עיריית תל־אביב, מחזה אריה צוקר, נציג מפ"ם במועצה, על נסיעת להקת המחול העירונית „שלום 86" לדרום־אפריקה.

הלהקה הוזמנה להשתתף בחגיגות 100 שנה ליוהאנסבורג, שייערכו באוגוסט. אחר־כך הוסכה מטרת הנסיעה, והיא תתקיים על־פי הזמנת הפדירציה הציונית.

בהצעתו אמר צוקר: „כשבכל העולם מדברים על סולידריות עם הרוב המדוכא בדרום־אפריקה, על חרם כלכלי, תרבותי, ופוליטי ועל ניתוק הקשרים עם ממשלת פרטוריה, אנו פה בישראל משגרים את להקת 'שלום 86' ליוהאנסבורג. הדבר יתפרש, וכבצדק, כהזדהות עם המשטר האפל ביותר בעולם ועם מעשיו, הגובלים בימים אלה במעשי שיפלות ורצח."

צוקר אומר עוד, כי נסיעת הלהקה תהווה בזיון ואות־קלון לתל־אביב ולמדינת ישראל, ותפגע קשה בערכי היהדות וההומניזם.

עוזי ברעם: תהיה רוטציה, אם כי באיחור של יום

מאת יהושע מרקוס, כתב „על המשמר"

„אין יסוד לדיבורים של ראשי הליכוד, שמפלגת העבודה מתנגדת לרוטאציה ולכן היא פועלת להשחרת פניו של יצחק שמיר — אמר אמש מזכ"ל מפלגת העבודה, עוזי ברעם, כאסיפת סניף מפלגת העבודה בהרצליה.

ברעם הוסיף: יש לומר באופן ברור, שמפלגת העבודה תקיים הסכמים והרוטאציה תתקיים, אם כי התאריך חל ביום הכיפורים ויצטרכו לחכות יום אחד. שמיר הוא המועמד של הליכוד להיות ראש הממשלה, אם יהיו אירועים שיכולים לשבש תוכנית זו, לא יפגע הדבר ברוטאציה, כי יש בליכוד עוד מועמדים טובים לראשות הממשלה."

בעניין פרשת רקנאטי, אמר עוזי ברעם, היה ויכוח, אבל זו לא היתה בעיה מפלגתית ולא היה צריך לקבל החלטות. „אני מברך על החלטת הממשלה, שהתגברה על לחצים ועל הטיעון שאין הכרח לקבל מסקנות של ועדת חקירה. זה יהיה מבחן ראשון של נגיד ישראל, שהוביל את הממשלה בדרך הנכונה. עם זה אין להתעלם מתרומתם של ראשי בנק דיסקונט, בנק הפועלים, בנק הלאומי ובנק המזרחי."

בדברו על פרשת השב"כ, אמר ברעם, שלפי ההנחיות של היועץ המשפטי, תהיה חקירה. „אני מעריך ועדת חקירה משפטית, אולם בנסיבות הקיימות, יכול להיות שתהיה חקירה משטרתית. תמוה הדבר שאנשי הליכוד, הטוענים שהם דואגים לבטחון, מעדיפים חקירה משטרתית על ועדה משפטית", אמר.

בהמשך דבריו דחה מזכ"ל מפלגת העבודה את הדיבורים, שהמפלגה לא נותנת גיבוי לראש הממשלה. „נכון שבמפלגה יש ויכוח, אבל המפלגה נותנת גיבוי בלתי מעורער לראש הממשלה, לשר הבטחון ולמזכ"ל ההסתדרות, שכולם זוכים להערכת הציבור", אמר ברעם.

מפלגת הפועלים המאוחדת / מפ"ם

כנס פעילים ארצי

בנושא

היערכות המפלגה לבחירות

יתקיים ביום ד' 16.7.86 בשעה 17.00 באולם הישיבות במרכז מפ"ם

ישתתפו:

ח"כ אלעזר גרנות, חנן ארז, ח"כ יאיר צבן, אלישע שפירא, אבי שיין, וולדי מורג

השליחים, רכזי האזורים, מזכירי הסניפים, נציגי מפ"ם במגזרים השונים ופעילי הבחירות — מוזמנים

סדרי תחבורה חזרה לגרים רחוק — לתאם עם מחי הארגון במפ"ם

כנס אמנים ארצי של אמנות הקבה"א

יתקיים בכפר שפורסם, בתאריכים: 16–17.7.86, בגבעת־חביבה.

ארגון הציירים והפסלים

במערך תמהים: פרס התחייב להתפטר

(סוף מעמוד ראשון)

הצעתו למנות בודק יחיד.

שר הפנים, הרב יצחק פרץ מש"ס, שאמר שלשום ב"מבט" כי יעדיף ועדת חקירה על פני חקירת המשטרה, אך אתמול שינה את דעתו. נעלם לאחר ישיבת הממשלה מעין התקשורת. נודע, כי הופעתו בטלוויזיה גררה הפעלת לחץ כבד ביותר עליו, שבסופו שינה את עמדתו.

תמהים על פרס

בקרב שרים במערך היו אתמול תמיהות על החלטתו של ראש הממשלה, שמעון פרס, להעמיד להצבעה את המלצת יוסף חריש להקים ועדת חקירה, אף־על־פי שהיה ברור מראש, כי ראש הממשלה והמערך ינחלו מפלה בהצבעה זו. יצויין, כי בפורום "שרינו" האחרון אמר ראש הממשלה במפורש, שאם לא יהיה בממשלה רוב לוועדת חקירה, לא יעמיד את ההצעה להצבעה, מאחר שאם ההצעה תיפול, ילך לנשיא.

אתמול ניסה ראש הממשלה, לקראת סיום הדיון הממושך בממשלה, לא לקיים הצבעה. הוא הציע סיכום, שלפיו רושמת הממשלה לפניה את הודעת היועץ המשפטי לממשלה, כי תתקיים חקירת משטרה, ובשאר הנושאים הממשלה תחזור ותדון.

הצעה זו נתקלה בהתנגדות עזה מצד שרי הליכוד, שתבעו לקיים הצבעה. פרס הכריז על הפסקה קצרה לשם התייעצות. שרי המערך ואמנון רובינשטיין פרשו להתייעצות.

מה יעשה "שינוי"?

מסתבר, שראש הממשלה התעניין רק מה יעשה רובינשטיין אם הממשלה תדחה הקמת ועדת חקירה: האם יתפטר מן הממשלה (ואז יהיה משבר קואליציוני) או לא? רובינשטיין הבהיר, כי "שינוי" תובעת חקירה, בין משטרתית, בין באמצעות ועדת חקירה. אומנם ועדת חקירה עדיפה, אמר רובינשטיין, אך "שינוי" תסתפק גם בחקירה משטרתית.

יעקב צור שאל בהתייעצות: למה ההצבעה בכלל? כדי שניפול? על כך השיב פרס: אין ברירה, אי־אפשר שהממשלה לא תחליט בסוף יום דיונים כזה. זה הכי גרוע. גם שר הבטחון, יצחק רבין, היה בעד קיום הצבעה. שרים אחרים במערך טענו, כי קיום ההצבעה אמש ביטל לבלי שוב את האופציה של הממשלה למנות ועדת חקירה. אופציה זו היתה נשמרת, אמרו שרים אלה, אילו הממשלה לא היתה מצביעה אתמול והיתה מחליטה לחכות לבג"ץ.

לאחר ששמע ראש הממשלה את תשובת רובינשטיין, חידש את ישיבת הממשלה ונערכה ההצבעה.

"נימוס דורסני"

ישיבת הממשלה היתה רגועה ברובה, פרט לכמה קריאות ביניים של יצחק שמיר ושל עזר וייצמן. שרים מן המערך ציינו את ההתנהגות הבוטה של שרי הליכוד כלפי היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש. כאשר פנו אליו "בנימוס דורסני", כדברי אחד השרים, וניסו להשפיע עליו שיסכים לנמק בבג"ץ מדוע לא דרושה חקירה כלל, מטעמי ביטחון, ולאחר שהנשיא העניק חנינה לארבעת אנשי השב"כ. השרים שניסו להשפיע על חריש היו בעיקר אריאל שרון, שר המשפטים יצחק מודעי, יצחק שמיר ומשה נסים.

"מה לך?" פנו אל חריש. "מה הרפיון הזה? אולי תיגש לבית־המשפט ותציג את הדברים ותגן על הממשלה?"

יצחק שמיר: "חקירה משטרתית וועדת חקירה הן לא הדרכים היחידות שיש. ניתן למצוא דרכים נוספות כדי להביא את הדבר לידי בדיקה, כמו בודק יחיד או ועדה מצומצמת, לא משפטית."

חריש, לדברי שרים במערך, "עמד בגבורה" בלחצים אלה. הוא חזר ואמר, כי אינו נלהב לא מחקירת המשטרה ולא מוועדת חקירה על־פי חוק, שההבדל ביניהן הוא "כהבדל בין סקילה לשריפה". עם זאת אמר החלטית: "איני יכול לנמק בפני בג"ץ מדוע לא חקירה." עוד אמר: "התשובה האחת והיחידה שאני יכול לתת לבג"ץ היא — להמשיך בחקירה משטרתית. אני אשים עצמי ללעג אם לא אנהג כך."

"טיל בלתי־מונחה"

ראש הממשלה פתח את הישיבה באמרו, כי הממשלה התכנסה כדי להחליט אם להתייחס להמלצת היועץ המשפטי לממשלה להקים ועדת חקירה, ואם כן — אזי לגבש את עמדת הממשלה כלפי המלצה זו.

יצחק שמיר תקף בחריפות רבה את הרעיון להקים ועדת חקירה, ואמר, כי "זה רעיון שנוצר רק לשם פגיעה בליכוד וביצחק שמיר ואין צורך להיתמם. מי שתובע ועדת חקירה, כבר קבע מראש מי האשם וזה יצחק שמיר. התובעים ועדת חקירה זקוקים רק להצגה בעזרת משפטנים ודומיהם. אבל אני לא אתן לכם את ההצגה הזאת." שמיר אמר עוד, כי ועדת חקירה היא "טיל בלתי־מונחה שאינך יודע היכן ינחת."

"כמו פושעים"

משה שחל, שהשמיע נאום תקיף בעד ועדת חקירה, אמר, כי מי שמתנגד להקמתה "מפקיר למעשה את אנשי השב"כ", מאחר שהאלטרנטיבה היא חקירת המשטרה, ולשם ילכו אנשי השב"כ "כמו פושעים", אמר שחל, בצטטו את היועץ המשפטי לממשלה.

עוד אמר שחל: "יצחק שמיר מבקש להסתתר מאחורי גבם של אנשי השב"כ ולהימנע מחקירת מעשיו." הוא הציע לשמיר ללכת למכונת־אמת וכן לקחת לעצמו עורך־דין טוב.

דברי שחל הציתו את שמיר, שקרא: "שחל דיבר בלהט על עלילה נגד תת־אלוף יצחק מרדכי ובאותו להט הוא בנה עלילה נגד שמיר. הוא שלח אותי למכונת־אמת והציע לי לקחת עורך־דין מעולה. האם זה איננו רצח אופי?"

מה עמדת השב"כ

רבין אמר, כי נעשו בעבר משגים בטיפול בפרשת השב"כ ועכשיו הברירה אינה חקירה או לא, אלא חקירת משטרה או ועדת חקירה. מבחינתו, יש לו מחוייבות מוסרית לאנשי השב"כ ולחקירה העדיפה מבחינתם. אחד השרים העיר, כי במכתבם של אנשי השב"כ ניתנה עדיפות לוועדת חקירה. על כך השיב רבין, כי מדובר במכתב של שלושה מבין ארבעת אנשי השב"כ שקיבלו חנינה, מכתבם הועבר עוד לפני מתן החנינה. כך שלגבי יתר אנשי השב"כ המעורבים בפרשה אין עמדתם ידועה והוא מציע לשאול לעמדתם.

עזר וייצמן פנה אל שרי הליכוד ואמר, כי בכל פעם שמתעוררות בעיות, כמו התבטאויות שרון נגד ראש הממשלה, התבטאויות מודעי, פרשת טאבה ועתה — פרשת השב"כ, אומרים שרי הליכוד שהמערך רוצה לפוצץ את הרוטציה. "אולי רוצים גם לפתור בעיות, ולא רק לפוצץ את הרוטאציה?" שאל וייצמן.

הוא מתח ביקורת גם על ראש הממשלה ודרך טיפולו בפרשה. וייצמן אמר, כי אסור לפסול ועדות חקירה. "חבל שלא קמה ועדת חקירה למלחמת לבנון," אמר. "המלחמה פיצלה את העם."

קרא לעברו אריאל שרון: "עסקנים פוליטיים פיצלו את העם. ולא המלחמה."

וייצמן: "בולשיט!"

וייצמן כעס גם על עמדתו של שר "אומץ" יגאל הורביץ, שאמר, כי הוא מציע למנות בודק יחיד. וייצמן: "אתה לא נוקט בשום עמדה. מה זה בודק? אתה תמיד עומד ולא מחליט".

3 תנאים

מוטה גור השמיע גם הוא ביקורת כלפי טיפול ראש הממשלה בפרשה, כאשר רמז, כי בנושא זה היתה דרושה מנהיגות. הוא אמר, כי אם יתקיימו התנאים הבאים, יהיה אפשר לוותר על חקירה מכל סוג: אם מ"מ ראש הממשלה, שהיה אחראי ברמה המדינית, יודיע על החלטתו לא להיות ראש ממשלה פעם נוספת; אם ראש הממשלה יודיע, כי מהיום והלאה כל הנחיה לשב"כ תתבצע על־ידי צוות של שלושה אנשים לפחות: ראש הממשלה, ממלא מקומו ושר הבטחון; אם ראש הממשלה ימנה מחליפים לראש השב"כ ולאחרים בשב"כ ואם הממשלה תורה, כי שערה משערות ראשו של כל איש שב"כ, העלול לעמוד לחקירה ולמשפט, לא תיפול.

יעקב צור אמר, כי רק ועדת חקירה תוכל למנוע את הכאתם של אנשי השב"כ הנוגעים בדבר לחקירה לא כ"פושעים". לאחר ישיבת הממשלה, אמר צור, כי הליכוד הכריע בעד חקירה במשטרה כדי לחלץ עצמו מחקירה, תוך התעלמות מטובת אנשי השב"כ, אף־על־פי שאינטרס הבטחון הוא כביכול לנגד עיניו.

גד יעקבי אמר, כי נסיון להביא לדה־לגיטימציה ולהכפשה של כל ועדות החקירה שהיו בעבר, ובכך לחסום אפשרות של הקמת ועדת חקירה בעתיד, וזהו נסיון פסול.

אריאל שרון תקף את המגמה למנות ועדת חקירה, ואמר, בין היתר, כי היום כבר אין אמונה שהיתה בעבר. ביכולת המפקד להחליץ חייל במבצע במקרה תקלה.

כאשר רמז שרון, כי אותן נורמות שנהגו בפרשת השב"כ נהגו גם בתקופת בן־גוריון, קרא לעברו חיים בר־לב: "אל תשתמש בשם בן־גוריון לשווא".

משה ארנס אמר, כי חקירת שרותי הבטחון תהיה אסון, וכי בארה"ב שיתקה חקירה כזו את שרותי הבטחון לעשר שנים.

סיכום הדיון

פרס אמר בסיכום הדיון, בין היתר, כי הוויכוח בממשלה החל בעקבות החלטת היועץ המשפטי הקודם, פרופ' יצחק זמיר, להעביר את הראיות שהצטברו בידיו לחקירת המשטרה. רק היועץ המשפטי מוסמך לכך, אמר פרס. תפקידנו מסתיים ברגע שהיועץ המשפטי החליט.

בהסבירו את תמיכתו בוועדת חקירה, אמר ראש הממשלה, כי חקירה משטרתית מעוותת את המצב מבחינה משפטית.

נוהלי עבודה של השב"כ

ראש־הממשלה ויו"ר ועדת החוץ והביטחון, אבא אבן, סיכמו ביניהם, שוועדת המשנה לשירותים תקיים בשבועות הקרובים דיונים יסודיים בנוהלי העבודה של השב"כ — כך נמסר אתמול רשמית מוועדת החוץ והביטחון.

גם ראש־ממשלה נחקר

(סוף מעמוד ראשון)

סמכויות משטרתיות כשאפשר היה להעניק להם סמכויות של ועדת חקירה משפטית?

איך ייבחרו החוקרים?

באופן אישי על־ידי המפכ"ל. אין מניעה שיתייעץ. אבל, בעניין זה, מי שהוא מפקדם של השוטרים ומכיר אותם מקרוב, הוא צריך לקבוע מי יהיו החוקרים.

יש להניח, כי עד שתתקדם החקירה יתמנה כבר שמיר כראש־הממשלה. איך יתמודדו החוקרים עם ראש־הממשלה, המעורב בפרשה זו תפקיד מרכזי כל־כך?

להזכירך, כבר ניהלנו חקירה נגד מי שהיה ראש־ממשלה, יצחק רבין, בפרשת חשבון הבנק שלו בארה"ב, ועובדת היותו ראש־ממשלה לא הפריעה לחקירה. גם ראש־הממשלה כפוף למרות החוק וגם הוא חייב לעמוד בחקירה.

על כל פנים, הפעם צפוי גיבויו המלא של שר־המשטרה לחקירה...

אין לי שום ספק בגיבויו הפוליטי של השר. אבל, הגיבוי הגדול ביותר במקרה זה הוא החוק עצמו.

היה מי שהתריע על שאנשי השב"כ ייחקרו "כמו פושעים".

אינני רואה שום הבדל בין מי שהוא חשוד ונחקר במשטרה, ובין מי שהוא חשוד ונחקר בוועדה. ונראה שזהו תירוץ למי שאינם רוצים בעצם, בשום חקירה.

ובכל זאת — חקירת המשטרה תהיה מנועה מלהתייחס להדרג המדיני.

המשטרה יכולה לחקור גם את הדרג המדיני. אלא שבניגוד לוועדת־חקירה משפטית — תרכז המשטרה את הממצאים, והיה מי שיצטרך להסיק את המסקנות. בעוד שוועדת־החקירה יכולה להיכנס גם להערכות על אופן התפקוד וטיב השיקולים של הדרג המדיני.

אתי רונאל

בני רקנטי התפטרו

(סוף מעמוד ראשון)

להתפטר, ויחד עמו מתפטרים גם שני בני המשפחה האחרים, ואלי כהן. חברי מועצת המנהלים ניסו לשכנע את אלי כהן ואת אודי וליאון רקנטי לחזור בהם מהתפטרותם, אולם לשווא. בעקבות כך זומנו לישיבה אריה קרסו, רפאל מולכו, שלמה מגריזו ויוסף צ'חנובר, כדי למלא את החלל שנוצר.

המינויים החדשים

רפאל רקנטי הציע למנות במקומו, לתפקיד יו"ר מועצת המנהלים של הבנק, את יוסף צ'חנובר, שהצטרף לבנק בשנת 1980 ושימש בתפקיד נשיא חברת ההשקעות פי־אי־סי. ובן סגן נשיא בנק דיסקונט בניו־יורק. צ'חנובר היה בעבר מנכ"ל משרד החוץ וכן יועץ משפטי של משרד החקלאות, מערכת הבטחון וראש המשלחת של משרד הבטחון בארה"ב ובקנדה.

לתפקיד המנכ"ל נבחר גדעון להב, המשנה למנכ"ל בנק דיסקונט, שהיה בעבר, עד שנת 1974, מנכ"ל משרד המסחר והתעשיה. הוא היה בעבר גם מנכ"ל בנק ברקליס־דיסקונט.

ישיבת מועצת המנהלים תוכר כאחת העצובות ביותר בתולדות הבנק. מנהלים שהשתתפו בישיבה אמרו בסיומה, כי תמה תקופה בבנק, כאשר משפחת רקנטי החליטה לפרוש ממנו. אחרים מהם אף מחו דמעה מעיניהם.

מיד עם תום הישיבה, התפזרו חברי מועצת המנהלים. רפאל רקנטי ואלי כהן עזבו יחד סמוך לשעה 5.30 אחה"צ, ואילו צ'חנובר ולהב נשארו בבנק עד לשעה 7.30 בערב.

כל חברי מועצת המנהלים סרבו לדבר עם עתונאים ולהתייחס לפרישה

לא פרשו מאי־די־בי

כתבנו מציין, כי חברי מועצת המנהלים שפרשו, לא פרשו מחברת אי־די־בי. שהיא חברת האחזקות של הבנק. בחברה זו שולטת משפחת רקנטי באמצעות שלוש חברות: החזקות פיננסיות, לישראל, החברה הישראלית למימון והשקעות וחברת אליים. שלוש חברות אלה מחזיקות ב־14.14 אחוז מהון המניות וב־38.65 אחוז מכח ההצבעה. עדיין לא ברור אם בני המשפחה ימשיכו להחזיק, באמצעות חברת אי־די־בי, במניות בנק דיסקונט, הנשלט כולו על־ידי אי־די־בי.

בהודעה רשמית שפירסם הבנק נאמר, כי רפאל רקנטי הודיע לדירקטוריון על החלטתו לפרוש מיד מכל תפקידיו בבנק דיסקונט ובכל שלוחותיו והחברות־הבנות שלו בארץ ובחו"ל. בעקבות הודעה זו, נאמר בהודעת הבנק, הודיעו אלי כהן, אודי רקנטי וליאון רקנטי על התפטרותם ממועצת המנהלים ופרישתם מכל תפקידיהם בבנק.

כדי לאפשר העברת תפקידיהם בבנק בצורה מסודרת למי שימונו למלאי מקומם, הסכימו אלי כהן, אודי רקנטי וליאון רקנטי, שפרישתם מהבנק תכנס לתוקפה לא יאוחר מיום 30.9.86.

אמון מלא

מועצת המנהלים הביעה את אמונה המלא ביו"ר ובחברי הדירקטוריון האחרים המתפטרים, והפצירה בהם להשאר בתפקידיהם בבנק, משלא ראו אפשרות להענות לבקשתה, נאלצה מועצת המנהלים, בצער ובכאב־רב, לקבל את ההתפטרויות.

ההודעה אומרת גם, כי מיום היווסד הבנק, לפני 51 שנה, על־ידי ליאון רקנטי המנוח, היה שמו של הבנק משולב ושזור בשמה של משפחת רקנטי. בהנהגתם ובניהולם קיבל הבנק את המעמד הנכבד שאליו הגיע בקרב קהיליית הבנקים בארץ ובעולם. מועצת המנהלים בטוחה, כי אף בעתיד יהנה הבנק מעצתם ומהדרכתם וסיועם של היו"ר וחברי הדירקטוריון היוצאים.

מועצת המנהלים מודה לציבור העובדים והלקוחות על מידת האהדה וההזדהות שגילו במשך כל התקופה האחרונה עם הבנק ועם היו"ר שלו. רפאל רקנטי, והיא תמשיך להעמיד את טובתם בראש מעייניה.

הודעה אישית

רפאל רקנטי מסר גם הודעה אישית. נאמר בה, כי הוא קיבל את החלטתו לפרוש מהבנק בצער רב. לאחר שהממשלה החליטה לאשר את בקשת נגיד בנק ישראל ולייפות את כוחו להשעות אותו.

"מאז פרסום דו"ח ומסקנות ועדת החקירה לעניין ויסות המניות הבנקאיות, היתה עמדתי, וכזו היא אף עתה, כי ביצוע המלצות הוועדה בתחום האישי, בכל הנוגע לבנק דיסקונט, אינו צודק ואינו מושתת על אשיות החוק.

"משפחת רקנטי ובנק דיסקונט קיבלו על עצמם תמיד לפעול על פי החוק ושיתפו תמיד פעולה עם ממשלות ישראל, מדיניותן והחלטותיהן בכל הנושאים, לרבות נושא ויסות המניות הבנקאיות, וכל אשר נעשה בתחום זה נעשה על דעתן בשיתוף מלא עם רשויות המימשל ובנק ישראל.

"ברוח גישה זו, ומשקבלה הממשלה את החלטתה, ראיתי חובה לעצמי להתפטר מכל תפקידי בבנק דיסקונט, מבלי לערער אחר החלטות הממשלה.

"זכיתי בתקופה האחרונה בגילויי תמיכה רבים מצד עובדי הבנק, מצד לקוחותיו ומצד רבים מהציבור, מהם שאבתי עידוד רב. אני מודה מכל לב לכל אלה אשר סייעו לי בתקופה קשה זו."

"לבנק דיסקונט צוות עובדים מיומן ומסור ולו תשתית ארגונית ועיסקית רחבה ובריאה. קורא אני לעובדי הבנק, כי ימשיכו במלאכה הטובה שאותה הם עושים, ומשוכנע אני ובטוח כי הבנק ימשיך בתנופת הגידול והביסוס" — נאמר בהודעה.

הוועד: לינץ'

ועד העובדים של הבנק התכנס אמש לישיבה דחופה כדי לדון במצב החדש שנוצר בבנק. יו"ר הוועד, ריקי בכר, אמר אמש, כי נהגו כלפי רקנטי כלינץ'. חבר ועד אחר הוסיף, כי הצורה שבה נהגו בו מזכירה תקופות חשוכות בהיסטוריה של האנושות במדינות לא דמוקרטיות.

העובדים אמרו, כי הם מקווים שמשפחת רקנטי תשוב לבנק כמהרה. עוד הם אומרים, כי יש היום לעובדים וללקוחות בקריה לסייע לבנק בשעה קשה זו ולהבטיח כי פגיעה בו מעבר לפגיעה שכבר נעשתה.

הבוקר יפגשו העובדים עם ההנהלה החדשה ויביעו את תמיכתם בה.

● תעלת סואץ הכניסה לקופת מצרים בפעם הראשונה יותר ממיליארד דולר בשנה — מסר יו"ר רשות התעלה עיזת עאדל.

בר־לב: המשטרה תבקש

(סוף מעמוד ראשון)

שמות החוקרים עצמם, משפטנים אמרו, כי אין תקדים לבקשה כזאת וכי למעשה ניתן להגיש בקשה לאיסור פירסום רק בעניין אדם כלשהו החשוד בעבירה או בעניין פעילות משטרתית שפירסום עלול להכשילה, כגון ביצוע צו־חיפוש או כוונה לעצור או לחקור אדם.

מחר בג"ץ על החנינות

לא ניתן, ככל הנראה, לאסור בצורה כלשהי פירסום עובדות כגון שמות של חוקרים, מועדים של חקירות, שמות של עדים וכו', בכל מקרה — לא באופן כולל.

מפכ"ל המשטרה יזמן, כנראה היום או מחר, את צוות החקירה שאת הרכבו כבר גיבש, לדיון בהתוויית דרכי החקירה. המפכ"ל סירב למסור פרטים לעניין זה.

מחר ידון בג"ץ ב־3 העתירות שהוגשו לחקירת הפרשה ומשפטנים גורסים, שייתכן שהעתירות יתקבלו או שהצו־על־תנאי שהוציא בית־משפט יהפוך להחלטי.

שאלת הסודיות

חוגים משפטיים טענו אתמול, כי יתכן שהבג"ץ יורה על ביטול החנינות שניתנו על־ידי הנשיא, מבלי לתקוף את נשיא המדינה, שכן כל זמן שקיימות חנינות אלה לא יהיה טעם רב בחקירת המשטרה. מה עוד שייתכן שהבג"ץ יקבע, כי חתימת הקיום על בקשות החנינה אינה תקינה.

בעניין הסודיות, התיר בג"ץ עצמו לפרסם את תצהירי אנשי השב"כ, מה שמעיד כי חלק גדול מן הפרשה אינו סודי עוד גם לדעת הבג"ץ. ולפיכך יקשה מאד על המשטרה להשיג את אישורו של בית־משפט לאסור פרטים אודות החקירה. יחד־עם־זאת, תוכל תמיד הצנזורה לפסול ידיעות בנושא, כאשר יהיו אנשיה סבורים שיש במידע מסוים כדי להזיק לביטחון המדינה.

מילוא

(סוף מעמוד ראשון)

במשרד האנרגיה, כדי שתינתן עבודה ללקוח שלו, תמורת טובות־הנאה שקיבל מאותו אדם בחו"ל.

"רוני מילוא", אמר השר משה שחל, "הוא אדם מופקר, שהפקיר את משפחתו וילדיו ללא בושה. זהו מעלילן ידוע שאת תוצאות עלילותיו הוא יישא בהתאם לחוק. העלילות וההשמצות מעידות, כי הקרקע בוערת מתחת לרגלי רוני מילוא ואף מתחת לרגלי שולחיו" — סיים שחל.

בשיחה עם כתבנו אמר רוני מילוא "שחל איבד את עשתונותיו ופתח במתקפת שקרים. זאת איננה רמה שצריך להתייחס אליה".

אבא שלנו סבא שלנו ואישי
דוד (נגוס) מוקרי
היקר באדם שידע לאהוב והיה נאהב
איננו
אבלים וכואבים:
בני משפחתו וקיבוץ גלעד
ההלוויה תתקיים היום, יום ג' ח' בתמוז תשמ"ו, 15.7.86 בשעה 15.00 בקיבוץ גלעד.

"על המשמר" עתון יומי
عل همشمار جريدة يومية
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדה סער
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3–43360–4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94632 רח' בן־יהודה 2, בניין סנסור חדרים 102–121, טל' 6–225125, המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008, חיפה: 33134 רח' פבזנר 17, טל' 673673, המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

ח"כים מסכימים — כדור השלג גדל והולך

„מבשלי פרשת השב"כ אכלו דגים באושים ועכשיו גם "גורשו מהעיר"

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

הנשיא ח. הרצוג איננו מתכוון להגיב על החלטת הממשלה. שלא להקים ועדת חקירה ואף לא על החלטת היועץ המשפטי להורות למשטרה לפתוח בחקירת פרשת השב"כ — כך נמסר אמש לכתבנו מלשכת הנשיא. כל הח"כים שמהם ביקשתי אמש תגובה על החלטת הממשלה, לרבות יו"ר הנהלת הקואליציה, חיים קופמן, אמרו אתמול, שהחלטת הממשלה לא תהיה סוף פסוק.

מ. קופמן אמר שהחלטת הממשלה היתה הקרב הגדול של הבלימה אבל נוכח המוטיבציה של השמאל בכלל, והשמאלנים במערך בפרט, לערער את ממשלת האחדות, אין ספק שרק שבירתה תספק אותם.

יו"ר סיעת המערך רפי אדרי אמר שהליכוד הפקיר את הבטחון על ידי כך שהעביר את הנושא לחקירה משטרתית. משום שבכל פעם הוא מתחמק מתוך מאחריות ישירה לנושאים שהיו נתונים לסמכותו ולאחריותו.

יו"ר סיעת מפ"ם חייקה גרוסמן סבורה שהפרשה לא נגמרה. אלה "שבישלו את פרשת השב"כ כבר אכלו דגים באושים וגם יגורשו מן העיר. החלטת הממשלה תפגע קודם כל באנשי השב"כ, משום שחקירה משטרתית תהיה פחות סודית מחקירתה של ועדה. הצעדים שנקט הרוב בממשלה נעשו כדי למצוא חן בעיני הציבור. מטעים את הציבור לחשוב שאין להקים ועדת חקירה כאילו יש בכך כדי להגן על המערכת. חקירה משטרתית לא תגן אלא שתחשוף את השב"כ. איך אפשר יהיה לחון את הללו שיואשמו במשטרה בשקר. ועדיין לא קיבלו חנינה? האם יחונו רק את אלה שהדריכו לשקר ולא את אלה ששיקרו? — שאלה. איש לא יוכל לומר שמפ"ם לא הזהירה. עשינו זאת פעמיים ותבענו ועדת חקירה, אמרה חייקה גרוסמן.

א. כ"ץ עוז (מערך), העריך ששום דבר לא נסגר עדיין ולא יכול להיסגר. נעשו חריגות מנורמות של מוסר. אין להעלות על הדעת שהמשטרה לא תחקור את הדרג המדיני.

ח"כ וירשובסקי (שינוי), משפטן מובהק, אמר שהממשלה קיבלה את ההחלטה הגרועה ביותר והוכיחה שאין היא דואגת לבטחון המדינה אלא לבטחון העסקנים. לא יעזור לה שום דבר. החלטתה איננה סוף פסוק. למשטרה מותר והיא יכולה לחקור את הדרג המדיני, לפחות תיאורטית. אינני רואה באיזו מידה רלבנטיים הבג"צים. אינני מניח שיבטלו את חנינת הנשיא אך בעתיד הקרוב יבקשו אלה ששיקרו בוועדות זורע ובלטמן כי יחונו אותם.

עכשיו, אחרי ההחלטה האומללה של הממשלה, הבג"ץ הוא התקווה האחרונה. "הליכוד" משחק משחק מסוכן והמערך משחק משחק כפול. הממשלה הוכיחה פעם נוספת כי בטחון־המדינה הוא דאגתה האחרונה, אמר ח"כ שריד.

פרוש הושעה מ־5 ישיבות של ועדת הכנסת — עונש על התפרעות

פרוש השווה את הלל לואלדהיים וכינה אותו שקרן בדיון על שריפת התחנות

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

ועדת הכנסת החליטה אתמול להשעות את ח"כ מנחם פרוש (אגו"י) מחמש ישיבות. הוועדה קיבלה את ההחלטה משום שפרוש התפרע במליאת הכנסת בעת דיון על שריפת תחנות האוטובוסים בידי החרדים. פרוש קרא באותה ישיבה ליו"ר הכנסת שלמה הלל "שקרן" ואף הישווה אותו לוולדהיים.

במהלך הישיבה אמר פרוש לחברי הוועדה: "תענישו אותי זה רק לטובתי". הוא התכוון לכך שהשעייתו תחזק אותו בתוך המחנה החרדי.

החלטת הוועדה מגדירה את התנהגות פרוש "הפקרות לשון ומוסר, והטחת השמצות והאשמות כלפי יו"ר הכנסת, שכבודו הוא כבודה של הכנסת כולה". פרוש סירב להתנצל בפני היו"ר.

חברי הוועדה ציינו שבכל תולדות הכנסת לא הושמעו התבטאויות כה חריפות כמו אלה של פרוש. במהלך הישיבה ניסו אנשי הליכוד להשיג "פישור" בין פרוש להלל. לכך התנגדה חייקה גרוסמן. היא אמרה שאין מקום לפשרה. פרוש היה צריך להתנצל. או להתלונן על הלל. בוועדת הכנסת משום שלא התיר לו למסור הודעה אישית בעניין שריפת התחנות. פרוש לא עשה זאת. זאק אמיר שאל את פרוש: אחרי שהשווית את הלל לוולדהיים הנאצי, איך אתה יכול להתבונן בעיניהם של הח"כים שהיו שם בתקופת השואה — חייקה גרוסמן ושבח וייס?

מטוסי חה"א תקפו יעדי מחבלים בשוף

מאת אבי בניהו, כתב "על המשמר"

מטוסים של חיל־האוויר תקפו אתמול לפני־הצהריים מספר יעדי מחבלים 9 ק"מ צפונית־מזרחית לדאמור, בהרי השוף, סמוך לעליי. התקיפה בוצעה באיזור שבו מוקמו מבנים של ארגוני החבלה. כל מטוסינו שבו בשלום לבסיסם והטייסים דיווחו על פגיעות מדוייקות במטרה.

בהתקפה הופצצו מספר מבנים ששימשו כמפקדות של ארגוני מחבלים פרו־סוריים ושל ארגונו של ג'ורג' חבש.

סוכנויות הידיעות מוסרות מביירות, כי בתקיפת חיל האוויר מדרום־מזרח לביירות, נהרגו חמישה אנשים ונפצעו 11. לפי סיכום זמני של מקורות לבנוניים ופלשתיניים.

שני חברים של המפלגה הסוציאליסטית הפרוגרסיבית של ג'ונבלט נהרגו וחמישה נפצעו בהתקפה — מסרה מפלגה זו.

כתבנו עוזי מחנאימי מוסר, כי קצין בכיר בחזית העממית לשחרור פלשתין אשר בסיסה היה בין יעדי תקיפת מטוסי חיל האוויר של צה"ל אתמול, איים כי החזית העממית תגיב בקרוב ובעיתוי המתאים לה, על התקיפה הפראית כלשונו. של מטוסי חיל האוויר. בדווחי הצלב האדום מלבנון נמסר, כי בתקיפת מטוסי חיל האוויר נהרגו 5 אנשי מפלגת הלאום הסורית (שאחד מחבריה השתתף בפיגוע ראש הניקרה), וכי נפצעו מספר אזרחים.

מחבל פלשתיני מתבונן בהרס שגרם אתמול חיל־האוויר לעמדות המחבלים ולמפקדותיהם באזור עיינאב, בהרי השוף בלבנון. (צילום איי. פי.)

„בלון שלום" שהופרח בצפון העמיד את צד"ל על הרגליים

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

יחידות צד"ל נכנסו אתמול, אחה"צ לכוננות גבוהה כאשר הופיע בלון מעל איזור רצועת הבטחון בגזרה המערבית. בצד"ל חששו שהבלון הופרח על ידי המחבלים. כיוון שאתמול אירעו כמה נסיונות של המחבלים להעביר טילים. חיילי צד"ל בנסיון להפיל את הבלון שבאמור היה חשש שהכיל חומר נפץ. לאחר מאמצים רבים הצליחו חיילי צד"ל להפילו.

להפתעתם התברר שמדובר בבלון צבעוני גדול ממדים, שהופרח על ידי ילדים המתארחים במועדון ים התיכון באכזיב. הבלון הכיל פתקים שנכתבו על־ידי הילדים ובהם דרישות שלום באנגלית, בעברית ובערבית. בפתקים גם הובע רצון מצד ילדי ישראל שישרור שלום באיזור.

גורמים בדרום לבנון קיבלו ברוח טובה את האירוע ואמרו כי רצוי שכל נסיונות "הפיגוע" יהיו ברוח זאת, של שלום ואחווה. ושתמיד יתברר שלא מדובר בחומר נפץ אלא בדרישות שלום.

בהסרת הצעת אי־אמון של „התחייה"

נחמקין מטיל אשמת מצוקת הישובים בגולן במדיניות קודמיו

מאת מוטי בסוק, כתב "על המשמר" בכנסת

ברוב קולות גדול מאוד של הקואליציה, נגד קולות "התחיה" וכהנא ובהימנעות כל סיעות השמאל, הסירה אתמול הכנסת הצעת אי־אמון בממשה של "התחיה", העילה לאי־מדיניות הממשלה בגולן.

רפאל איתן טען בשם "התחייה", כי רמת־הגולן היא חלק בלתי נפרד ממדינת ישראל, בזכות ולא בחסד, כי לציונות יש המשכיות. ההתיישבות ברמת הגולן מהווה מרכיב חיוני וחשוב בהגנה על הרמה. ממשלת ישראל הנוכחית מזניחה את תושבי הרמה והישובים. מנימוקים כלכליים, תוך כדי איתות לכל סביב ושוחרי רעתנו, שהמאבק על ארץ־ישראל להיות "כללי" ולא מוסרי ואידיאולוגי.

שר־החקלאות אריק נחמקין (מערך), שהשיב ל"תחייה" בשם הממשלה, טען כי הוא מסכים עם תשעים אחוז מדבריו של איתן. "אסוננו הוא סדר העדיפויות שלנו". הזנחת הישובים וההתיישבות. "אינני בא אליכם בטענות" הגביה נחמקין את קולו, כשהוא פונה לעבר רפאל איתן; "כזה היה המצב ואלה הן העובדות. נכון שמספרים לא חשובים, צריך לתקן עכשיו מה שקרה במשך מספר שנים. היה פה טרוף מערכות. חילקנו, בזבזנו ופיזרנו, כולנו אכלנו עד הקאה".

בכל יכולתו

נחמקין סיפר כי שום משקיע פרטי איננו מוכן ללכת לרמה. החקלאות, עליה מתבססים הישובים בחבל ארץ זה, נאנקת קשות תחת עולה הכבד של הריבית הבנקאית. נחמקין טען כי עשה בכל יכולתו, כדי שישובי הגולן יקבלו סיוע כספי.

אפרים שלום (מערך), בניגוד לדברי נחמקין, טען כי המצב בישובי הרמה החמיר במיוחד בשנה האחרונה.

לא אדמת קודש

חייקה גרוסמן (מפ"ם), טענה כי "מי שהחליט היכן צריך להיות ישוב מסוים, היה צריך לדאוג שהישוב הזה יוכל לחיות. אי אפשר לעשות דבר היפוכו". היא תקפה את ממשלות ישראל, על שזרקו כספים בגדה המערבית, והזניחו אזורי ארץ אחרים, כולל הנגב והגליל. לדעתה אבני הרמה אינן קדושות, כל חבל הארץ הזה צריך להיות קלף מיקוח בידי ישראל, לשיחות שלום עם סוריה. קיבוצי השומר הצעיר באזור "לא יהיו מכשול לשלום".

יוסי שריד (ר"צ), טען כי אין לו "שום ספק שבעולם שגם אם השלום עם סוריה יתמהמה, הוא בוא יבוא". לדעתו מנצלת הממשלה בציניות, את הנאיביות של המתיישבים ברמת הגולן, כפי שהיא עשתה זאת קודם לכן, למתנחלים בפיתחת רפיח.

החל מ־ 15.7.86

אוראן 32

במחיר מבצע 293.50 ש"ח לטון מוצר

יותר ביצוע
N 32% (במקום 28%)

יותר אנוף
הגדלה ב־40% בחלקה של החנקה מכלל החנקן בדשן

יותר זול
91.7 אג' לק"ג חנקן (במקום 96.3 אג')
במסגרת מבצעי ההנחה "דשן בעונתו".

ובתנאי המכירה הנוחים של
דשנים וחמרים כימיים בע"מ

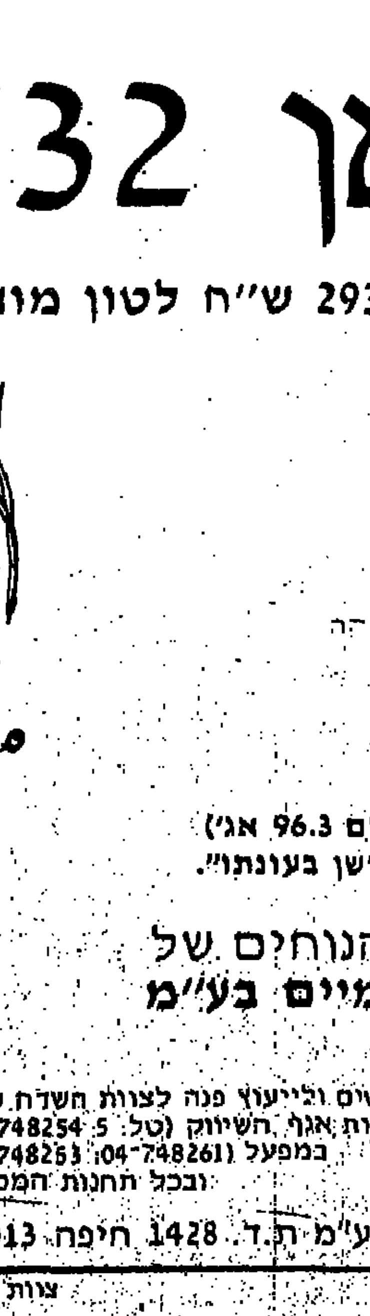

לקבלת פרטים ולייעוץ פנה לצוות השדה שלנו, או למחלקות אגף השיווק (טל. 04-748254) להזמנות במפעל (04-748261, 04-748263) ובכל תחנות המכירה.

40 שנות עצמאות

דשנים וחמרים כימיים בע"מ ת.ד. 1428 חיפה 31013

צוות פרסומאים

חברי מושב מרגליות חיבלו בגדר המערכת כפעולת מחאה

התושבים הנזעמים מחו על כך שכל הרזרבות הכספיות שלהם ירדו לטמיון באירגון מושבי הגליל שהתמוטט ■ חברי מושב שאר ישוב מתכוונים לנטוש הישוב בעוד שבועיים

מאת יהודה צור
כתב „על המשמר"
וסוכנות עתי"ם

כמה חברי מושב מרגליות נעצרו אתמול לאחר שניסו לחתוך את גדר המערכת בקטע הסמוך למושב. במחאה על כך שהמושב הפסיד מליון וחצי דולר שחבריו צברו לזכותם באירגון מושבי הגליל שניקלע לקשיים.

האירגון התמוטט ואינו יכול לעמוד בהתחייבויותיו. בהפגנה גם התנגש רכב של המשטרה עם טרקטור של המפגינים אך איש לא נפגע. חברי המושב סגרו כבר בשעות הבוקר את שערי המשוב והתכוננו לערוך הפגנה באישור המשטרה שנועדה לחסום את הכביש העובר ליד המושב, משעה 10 בבוקר עד 2 אחה"צ. אולם לאחר שהחלה ההפגנה התפתחו תגרות קלות בין השוטרים למפגינים, אשר ניסו להתקרב לגדר המערכת. ברגע מסויים כאילו נפרצו סכרים וכל אוכלוסיית המושב, לרבות נשים וילדים החלה לרוץ לכיוון הגדר בנסיון לחתוך אותה במספרי תייל. במקום התפתחה תיגרה המונית כאשר השוטרים מנסים לא להשתמש באלימות לעומת המפגינים. אולם הדבר לא מנע כאמור התגוששות בין שני הצדדים.

השוטרים החרימו מן המפגינים שני מספרי תייל גדולים, אך הדבר לא מנע מן המפגינים לרוץ לעבר גדר־הבטחון להתלות עליה, לנענע אותה ולגרום לה נזקים.

למקום הגיעו בשלב מאוחר יותר כוחות צה"ל כדי לאמור ולתקן את הנזקים שנגרמו לגדר. המפגינים קראו „נלך ללבנון שם ישלמו לנו משכורות לפחות". „כאן מתעלמים מאתנו, איש לא רוצה לדבר עמנו. בואו נלך ללבנון". רק לאחר נסיונות שכנוע נרגעו הרוחות. ובשלב מאוחר יותר אף שוחררו המפגינים שנעצרו.

משה צחור, מוכיר המושב, מסר שהכסף נועד למנן בחלקו החלפת להקת עופות למשקים, ולחדש את המטעים. לדבריהם אין להם עתה אפילו כספים לתשלום תערובת ללולים. והם זקוקים לעוד כ־80 אלף דולר באורח דחוף לממן רכישת תערובות.

מברקים נשלחו לראש הממשלה ושר האוצר אולם עד כה לא התקבלו תשובות במושב, מסרו חברי מושב מרגליות.

בשאר ישוב — עוזבים

חברי מושב שאר ישוב, של גבול הצפון, הודיעו אתמול, כי בעוד 14 יום הם עוזבים את המושב לדירות במרכז הארץ עקב מצבם הכלכלי הקשה.

יו"ר ועד המושב אלברט אלפסי מסר לכתב עתי"ם כי אגודת המושב חייבת שני מיליון דולר לגופים שונים. ועקב כך נסגרו כל קווי האשראי ושותקו כל העבודות במשק, כולל אלה החקלאיות. שמהן מתקיימים חברי המושב. נוסף לכך נתונים עובדי החוץ של המושב במצוקה קשה, שכן משכורותיהם לא שולמו כבר 6 חודשים משום שמשכורותיהם מעוקלות בבנקים.

מסקנות ממחקר שערך ד"ר א. בן רפאל

מתערער עיקרון השוויוניות בקיבוץ

החברה הקיבוצית אינה שונה מכל חברה מודרנית אחרת במובנים מסויימים: נוצרו בה הבדלים חדים בין החברים וכן שכבות של „מכובדים" הנהנים מזכויות יתר ולעומתם חברים הנמצאים בשולי החברה. „מעמד נחות" שאינו משתתף בהכרעות, אינו נהנה מהשיוויוניות לכאורה שבחלוקת ההטבות ולעתים — נמצא אף בבידוד חברתי.

אלה הן אחדות ממסקנותיו של הד"ר אליעזר בן רפאל, ראש החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה באוניברסיטת תל אביב, שערך מחקר מקיף בנושא.

על מסקנות מחקרו, הירצה ד"ר בן רפאל בכנס „קידמה כנגד שיוויון — ריבוד ושינוי בקיבוץ", שנערך אתמול מטעם מכון גולדה מאיר מייסודה של ההסתדרות הכללית ואוניברסיטת תל אביב, ולרגל הוצאתו לאור של ספר המחקר הנושא אותו שם.

ד"ר בן רפאל, קיבוצניק לשעבר, סבור כי הקיבוץ המתקדם, המתפקד כיום כלכלי קפיטליסטי לכל דבר, לא יכול היה להימלט ממלכודת הריבוד החברתי. עם זאת הוא מאשים את חברי הקיבוץ ברדיפה אחר טובות הנאה כגון: תפקידים בתנועה והסדרי רכוש פרטי. „הקיבוץ כחברה נהרס מבפנים, בגלל התביעות הרבות של חבריו, וזאת, כשעליו להתמודד על קיומו והצלחתו הכלכלית". אמר הד"ר בן רפאל.

במחקרו השווה הד"ר בן רפאל בין רבים ממאפייני הקפטיליזם לבין המצוי בקיבוץ והוא סבור שהקיבוץ כיום מייצג במידה רבה את החברה הקפיטליסטית המודרנית בה זוכים קבוצות ובודדים בתגמולים אישיים, מעמיקים הפערים בין הקליקות הפנימיות ועם זאת — מתקיימת בו רמת שוויון יחסית שנועדה לענות על צרכיו הסוציאליים של היחיד.

עתי"ם

* * *

פרופ' מנחם רוזנר, חוקר הקיבוץ מהמחלקה לסוציולוגיה באוניברסיטת חיפה, שנתבקש להגיב על דברים אלה, ציין אתמול בפני כתבת „על־המשמר", שמתוך קריאת הספר ודיון עם המחבר, במסגרת הכנס לחקר הקיבוץ, שהתקיים לפני שבועיים באוניברסיטת חיפה, הדיווח של עתי"ם נראה לו תמוה ביותר ומגמתי, ללא קשר רציני לכתוב בספרו של ד"ר בן־רפאל. עם זאת, ביקש פרופ' רוזנר להדגיש, שבנושא מדעי מסוג זה קשה להתייחס לגופו של עניין במסגרת של ידיעה עיתונאית חדשותית, וכי יש מקום לדיון נרחב יותר בספרו של בן־רפאל.

מרדף מלווה יריות באיזור ת"א אחר שודדים נמלטים

מרדף של ניידות משטרה מלווה ביריות, התנהל אתמול בלילה במבואות תל אביב, אחרי מכונית גנובה ששימשה לפי החשד שודדים באיזור נתניה. רק בנס לא היו נפגעים מקרב הולכי רגל או התנגשויות עם מכוניות אחרות לאחר שהי מכונית הנמלטת דהרה בפראות ברחובות העיר.

מרחב השרון של המשטרה פנה למרחב דן במשטרת תל אביב בשעות הערב וביקש להציב מחסומים במבואות העיר, כדי לנסות ולעצור רכב מרגם ב.מ.וו. שלפי החשד היה מעורב במעשי שוד חמורים באיזור נתניה והשרון.

המשטרה אכן הציבה מחסומי דרכים וסמוך לשעה 9 נראתה מכונית הב.מ.וו. ובה מספר אנשים הדוהרת בפראות מצומת מורשה לכיוון הכפר הירוק. הרכב עקף מחסום משטרה והמשיך בנסיעה מהירה, תוך סיכון מכוניות חולפות והולכי רגל על המדרכות. שתי ניידות דלקו אחריו, ובמירדף לאורך דרך הרצליה ועד לפארק הירקון ירו השוטרים באוויר וגם לעבר צמיגי המכונית מספר יריות כדי לאלץ את הרכב לבלום. בסופו של דבר ננטש הרכב בפארק הירקון ליד האגם, ולאחר סריקות ומירדף ברגל נוספים, נעצר באיזור שיכון הוותיקים ברמת גן צעיר בן 25 מפרדס כץ, מוכר למשטרה, כחשוד שהיה מבין אלה שנהגו ברכב. עוד התברר, כי המכונית היא גנובה מתושב נווה שרת.

עתה בודקים אם אכן זהו הרכב ששימש את השודדים שפעלו ביממה האחרונה באיזור השרון בשוד תחנות דלק והחקירה כאמור נמשכת.

(עתי"ם)

טילי קטיושה לעבר הגליל

מאת יהודה צור
כתב „על המשמר"

מספר טילי קטיושה נורו אתמול לפנות בוקר לעבר הגליל בכל הנראה מהאזור שמצפון לרצועת הבטחון. לא היו נפגעים. כן נורו שני מטחי קטיושה לעבר חצבייה בגיזרה המזרחית ברצועת הבטחון.

אחד מטילי הקטיושה נפל ליד עמדה של צד"ל. למרות שרסיסים חדרו לתוך העמדה לא היו נפגעים.

● רשות הנמלים וחברת הפחם ישקיעו בשנה הקרובה כ־55 מיליון דולר ברציף הפחם בנמל אשדוד, שישמש גם לפריקת מטעני גרעינים בצובר וכמויות גופרית בשימוש „כימיקלים לישראל".

● לאחר השבתת־מגן שנמשכה 3 ימים חודשה אתמול בבוקר העבודה בכל המחלקות ובכל האחרים של המפעל לייצור בתים טרומיים „יובל גד" באשקלון.

התזמורת
הפילהרמונית
הישראלית מנהל מוסיקלי זובין מהטה

חידוש כרטיסי־המנוי

לעונת היובל החגיגית
תשמ"ז 1986/7

מתחיל היום
הנחה עד 1 באוגוסט

(את כרטיסי־המנוי ניתן לחדש גם אם לא התקבלו ההודעות בדואר)

● בתל־אביב: במחלקת המנויים (היכל התרבות) בימים א', ב', ד', ה' בשעות 10.00-15.00; בימי ג' בשעות 11.00-20.00, ובימי ו' בשעות 10.00-13.00.

● בירושלים: במשרד „ביכורה", רח' שמאי 8, טל' 240896, 234061 (02).

● בחיפה: במשרד התזמורת, בית הקרנות, רח' הרצל 16, טל' (04) 664167 בימים א', ב', ד', ה', מ־9 לפנה"צ עד 2 אחה"צ; בימי ג' מ־2 עד 7 אחה"צ ובימי ו' מ־9 עד 12 בלבד.

ועד פעולה למאבק בחוק איסור פרסום שמות חשודים

כל מוסדות אמצעי התקשורת — מועצת העתונות, ועדת העורכים של העתונים היומיים, איגוד המו"לים והאיגוד הארצי של עתונאי ישראל, החליטו פה אחד להופיע את הנסיון שנעשה בוועדת השרים לענייני חקיקה להציע לכנסת לחוקק חוק הפוגע בעיקרון חופש הביטוי שמכונה „חוק למניעת פירסום שמות חשודים".

ההחלטה נתקבלה בפגישה של מוסדות העתונות וכלי התקשורת שהתקיימה ביום ב' בבית סוקולוב בתל־אביב. מוסדות העתונאים קבעו פה־אחד כי אין אח ורע במשטר דמוקרטי וחקיקתו מסכנת לא רק את חופש העתונות אלא באה לתמוה על מחדלי השלטון בתחומים שונים.

„כלי התקשורת ומוסדותיהם נחושים בדעתם שאין זה לטובת מדינת ישראל, שמה הטוב בעולם והעיקרון חופש הביטוי כי חוק כזה ימצא בספר חוקים של מדינת ישראל".

בתום הדיון בחרו המוסדות בוועדת פעולה לשם מניעת חקיקת זו.

(עתי"ם)

אנשים ואירועים

הפילהרמונית תחגוג 50 שנה לייסודה ב„גדול"

ב־26 בדצמבר יימלאו 50 שנה בדיוק לרגע ההיסטורי שבו הניף שרביט המנצחים של ארתורו טוסקניני על התזמורת הארצישראלית, באולם הקטן והצנוע ב„יריד המזרח" בצפון תל־אביב. לגבי ברוניסלב הוברמן, מייסד התזמורת, היתה זו הציונות בהתגשמותה — אמר יעקב מישורי, חבר הנהלת התזמורת, במסיבת עיתונאים שנערכה אתמול בבית ההארחה של התזמורת בתל־אביב.

זובין מהטה אמר, כי במהלך השנה יצויינו חגיגות היובל בטקסים ממלכתיים רבים: ישיבה מיוחדת של הכנסת לכבוד התזמורת ב־23 בדצמבר השנה, נטיעת יער התזמורת, קונצרט מיוחד בביתה הראשון של התזמורת באולם „אהל שם" והופעות אחרות. לקראת שנת היובל יונפקו מדליות מיוחדות, מעטפות מבויילות על דיוקניהם של טוסקניני והוברמן, לוח שנה אמנותי, אלבום רישומים של הצייר מירון סימה, תקליטים, קלטות וכן ספר מיוחד על תולדות התזמורת, שנכתב על ידי מיכאל אוהד.

מזכ"ל התזמורת אבי שושני מסר, כי לרגל היובל הוזמנה יצירה מיוחדת אצל המלחין הישראלי יוסף טל. בבכורה עולמית תבוצע יצירתו של הישראלי נועם שריף „בן גוריון" במלאות 100 שנה להולדתו. זובין מהטה ינצח על הסימפוניה השנייה של מאהלר. גארי ברתיני על ה„רקוויאם" של ברליוז בביצוע תזמורת בת 150 נגנים, סולנים ומקהלות.

(עתי"ם)

תוכנית להטסת תיירים מארה"ב לישראל ב„קונקורד" נדונה בלונדון

מאת מאיר בליך, כתב „על המשמר" בבריטניה

לונדון. — תוכנית תיור מיוחדת, הכוללת הטסת תיירים מארה"ב דרך לונדון, לישראל במטוס „קונקורד", נדונה בשיחותיו של שר התיירות, אברהם שריר, שיצא בדרכו חזרה לישראל בתום שיחות בלונדון.

בפגישה שהיתה לו עם מנהל „בריטיש איירווייס", קולין מארשל, נדון נושא זה של טיסה שבועית של ה„קונקורד" לישראל. מארשל מסר גם שחברתו תגדיל את תפוסת המקומות בטיסותיה לישראל, מ־750 ל־1300 מקומות בארבע טיסות.

אחרי השפל שהיה בחודשים אפריל ומאי, חלה התאוששות בתנועה מבריטניה לישראל והיא שבה לרמה השנתית הממוצעת של 150 אלף תיירים.

במהלך ביקורו בן חמשת הימים, סייר השר שריר גם בסקוטלנד, ודן בתוכנית לטיסת־שכר מסקוטלנד לישראל. במפגשיו עם ראשי הארגונים היהודיים, ציין השר את החשיבות שיש לייחס להגברת התיירות מאיזור לישראל, כדי לפצות על הירידה של התיירות מארה"ב.

פגע בחנות למימכר מזכרות נאציות בלוזאן

מאת יוסף אלפרן, כתב „על המשמר" בשווייץ

ז'נווה — פעיל נגד ניאו־נאצים בלוזאן פגע בפעם השנייה תוך מספר ימים בחנות לעתיקות, המוכרת מדליות ואביזרים של הוורמאכט.

הפעיל, בן 25, סטודנט לתיאולוגיה, השליך אבנים על חלון הראווה של החנות, שבעליה ידוע כאוהד נאצים. היום נכנס לחנות וניסה להחרים סיכה של קצין ס.ס. ומדליות „צלב הברזל". התפתחה תגרה בינו לבין בעל החנות. החפצים הוחזרו לארון, בעקבות התערבות המשטרה.

הסטודנט אמר, כי רצה למחות נגד העובדה שאין בשווייץ חוק האוסר מכירת חפצים נאציים, כפי שיש בצרפת וגרמניה המערבית.

אחות מאוסטרליה ניצלה מגזר דין של 65 מלקות בסעודיה

קאנבארה. — אחות אוסטרלית, שנידונה בסעודיה ל־65 מלקות בעוון שתיית אלכוהול, שוחררה אתמול על תנאי שתצא מן המדינה עד סוף השבוע, מסר אתמול דובר משרד החוץ האוסטרלי.

האחות, דייאן אליזבת ברטראם, בת 34, נעצרה ב־1 ביולי בעיירה חאמיס מושאט, כ־1600 ק"מ דרומית לריאד, שם עבדה בשלוש השנים האחרונות כאחות בבית־חולים צבאי.

בעת משפטה נאמר לה, כי על־פי חוקי הקוראן ועל־פי משנתו של הנביא מוחמד, אין מנוס מהלקאת אדם השותה אלכוהול. ההלקאה נעשית בכיכר העיר מיד לאחר תפילת הבוקר של יום ו', והנידון מוכה בשבט לח וארוך. בהתחשב באזרחותה הזרה ובהיותה אשה, נאותו השלטונות הסעודיים למחול לה על עוונה ולשחררה. אך עם זאת התעקשו על גירושה מן המדינה. (א.פ.)

לקיבוץ שדה־יואב
בחג העשרים
שאו ברכות, שגשוג והצלחה
קיבוץ דן

מו"מ בצל האיום

היום

מירשם לפורענות

היום ייפתח המשא־ומתן עם אחיות בתי־החולים. הוויכוח על תנאי העבודה, התקנים והעומס — לא יהיה פשוט. שבועיים של מאבק אינם ניסיון מספיק

מאת יוסף שמי

היום אמור להיפתח המשא־ומתן עם אחיות בתי־החולים, כשהנציגות הרישמית של הנהלת הסתדרות האחיות נשארת בחוץ. זה תקדים רב משמעות ומרשם לפורענות. הנציגות הלא־נבחרת פועלת אמנם על פי הסכם עם ישראל קיסר, אבל לחטיבת האחיות יש צוות יועצים, שלא תמיד מצריקים את התיקות. התשובה, על כן, לפאראפראזה על הפירסומת – „של מי הגוף? של מי הראש?" – עוד תינתן במהלך המשא־ומתן. דוברי החטיבה ירצו מן הסתם להוכיח כי השביתה והמהפך בהסתדרות האחיות היו כדאיים. אבל מזכירות הסתדרות האחיות לא פורקה ולא התפרקה.

לאחיות המייצגות את החטיבה אין ניסיון במאבק מקצועי, אומרות יריבותיהן. והדבר ניכר אצל אחותיו בעת השביתה. למשל, בשינוי דרישות. תחילה דרשו שינוי תנאי העבודה, מעמד, „המשכיות" למקצוע. לקראת הסוף, רק המשכורת היתה חשובה. הוא הדין לגבי „הטיעון התעמולתי". במקום להגיד כפה גלויה: השביתה פוגעת גם בחולים, אנו עושות הכל כדי לצמצם את הנזקים, אך לא רק אנחנו האשמות – טענו העסקניות כי, ראשית, הכל באשמת הממשלה וההסתדרות, רק הן יכולות להחזיר את הסדר על כנו. ושנית, אין הרעה בטיפול, להפך, הטיפול הוטב, כי יש פחות חולים. את הטיעון הזה, שהיה נוח לממשלה, קנה שר הבריאות וחזר עליו לא פעם. האמת היא כאשים רבים נפגעו, במיוחד אלה הנזקקים אישפוז מהלחם וטיפול ניתוחי. עכשיו, כדי „לרפא את הנפילה" מהעץ הגבוה עליו טיפסו, טוענות מנהיגות המאבק כי אין לדבר על כשלון השביתה, המו"מ מתחיל ורק מתוכו נראה את התוצאות.

טרפו את הקלפים

מנסיון העבר, לגבי שביתה הנמשכת יותר משבועיים, אי אפשר ללמוד על תוצאות הפרק. כאן הכללים קצת שונים. צריך יהיה להביא בחשבון את תיסכולן של האחיות, שמשכורתן תיפגע בשל ניכוי ימי השביתה; כן יצטרכו לזכור, כי לא כל האחיות הלכו בחפץ לב אחרי „הקריאה לרגל" מצד מטה השביתה: לפעילות הסתדרות האחיות, יריבות „החטיבה", יהיה מה לומר בשטח. כבר עתה הן טוענות כי „החטיבה" טרפה את קלפיהן משום שהסתדרות האחיות תיכננה לצאת במאבק אחרי חתימת הסכם מסגרת, ועכשיו לא תוכל לעשות זאת.

גם הוויכוח על „תנאי העבודה", התקנים, העומס וכו' – לא יהיה פשוט. למונחים אלה אפשר לתת פירושים שונים, – מסבירה שולה ברקן, חברה במזכירות הסתדרות האחיות.

את הדרישה לתוספת תקנים, כאשר אין אחיות שימלאו את התקנים, אפשר לפרש כך שהמשכורות המיועדות לתקנים הריקים יתחלקו בין האחיות שישנן, הממלאות ממילא את הפונקציות האלה.

עומס העבודה של האחיות הוא כבר מושג מדוד. זה ארבע שנים יושבים ומודדים כל מיני עבודות של האחיות במחלקות שונות, בסוגי שירותים וטיפולים. כשאחות עושה יותר מהעומס המוטל עליה על־פי הסכם העבודה, מגיעה לה תוספת.

לתנאי עבודה יש פנים רבות. למשל, האחיות דורשות הקלות מס לעובדות במשמרת שנייה ושלישית, כדי לעודד עבודה במשמרות אלה. שכן, אחיות רבות, המטופלות בילדים קטנים ובמשפחה, אינן מוכנות לעבוד בערבים ובלילות. תנאי העבודה פירושם גם גן ילדים ליד כל מוסד אישפוזי גדול, על חשבון המעביד. כאן יכלו ילדי האחיות בשעה שאמא עובדת.

„מדלת אל דלת"

תנאי העבודה פירושם גם הסעה „מדלת אל דלת" ולא לפי מסלולים. שיטה זו נהוגה כבר באיכילוב והיא דומה לנהוג באל־על ובחברת חשמל. רכב המפעל מגיע עד לביתו של העובד, לקחתו לעבודה ואחרי המשמרת חוזר הביתה. ההסעה במסלולים פירושה המתנה להופעת הרכב, והליכת כברת דרך עד המסלול וממנו הביתה.

תנאי העבודה פירושם גם שבתון לאחיות אחת לשש שנים, למשל, כמו שמקבלים המורים. שבתון כזה עשוי למשוך חזרה אחיות שפרשו מהמקצוע, או לפחות לעצור את הנשירה.

לאחיות בתפקידי אחות ראשית של מחלקה, אשר אינן עובדות במשמרות, אפשר להעניק פיצוי כספי בדרך של החזר אחזקת רכב.

זהו צרור התביעות שהאחיות יציגו מן הסתם בפתח המו"מ עם המעבידים. רישמית יעמוד בראש הצוות חיים הברפלד, הנותן „לגיטימציה הסתדרותית" לדוברות החטיבה. אימוץ דרישות אלו והצגתן בשם האיגוד המקצועי אינו דבר פשוט. אי קבלתן פירושו אי־הבנה ואף יותר מזה עם האחיות, החייבות להפגין הישגים. ימים יגידו איזה שוכל של בעיות יגרור אחריו המו"מ, הנפתח היום.

שר הבריאות עם האחיות בזמן השביתה. של מי הגוף? של מי הראש?

ההחמצה הגדולה

מרד האחיות חזר והוכיח, כי כל פעולה סקטוריאלית, ללא עורף הסתדרותי — נדונה לכישלון

מאת אבשלום קווח

„המרד על הבאונטי" של אחיות בתי החולים הסתיים בקול דממה דקה. השובתות אמנם פתחו במאבק מקצועי שהיה מוצדק ביותר, אך במהלך הימים הן ביזבזו אהדה ואשראי ציבורי ניכר. במהלך המרד הן סגעו בהליכים מקובלים של יחסי עבודה, העמידו באור מגוחך את ההסתדרות, ועשו כל זאת תוך שימוש נלוז בעצות אחיתופל. הפרשה העגומה חזרה והוכיחה, כי בנתונים הקיימים במשק — כל פעולה סקטוריאלית, ללא עורף הסתדרותי, דינה כליון.

חברי איגודים מקצועיים ואנשי ועדי עובדים ינסו בוודאי להסיק מסקנות ולקחים מהשביתה הקשה, הארוכה והאומללה הזאת. שבועיים של היעדרות ממסדרונות בתי־החולים היו שלב נוסף במשחק שנערך על גב החולים ועל גב הציבור. הוועדים או הקבוצות המתכוונים לפתוח בעתיד במאבקים דומים, יצטרכו לקחת בחשבון שהרשויות השונות מתייחסות בארישות מופלגת למה שקרוי חיי אדם. אמנם גם לכך יש סף מסויים, אך האחיות המהססכנות הצליחו להרחיק אותו בעוד מספר מטרים. עם זאת, ולמרבית הפלא, כל הקולות שתבעו בוררות־חובה במוסדות החיוניים — שקעו אף הם במרמנת האדישות הכללית. נשק השביתה הולך והופך לכלי מגושם ולא יעיל, ותהליך זה לא נראה באופק.

במסדרונות הוועד הפועל מהרהרים בגדולה של הסתדרות האחיות. למעשה, אך לא להלכה, מזכ"ל הסתדרות זאת הוא יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד. אחיות בתי החולים הצליחו למרוט לחלוטין את כוחה ואת נצחונה של המזכירה הנבחרת שלהן, כרמיה פרין.

האחיות השובתות נעזרו ביועצים כלכליים, עורכי־דין ואנשי פירסום, חורשים מספר לפני פרוץ השביתה נערכה מגבית בבתי־החולים, וכל אחת מהן שילמה 40 ש"ח.

היועצים — ביניהם אחד מכרנשי אירידור — שימשו אותן על הצד הרע ביותר. אמנם איש אינו מבקש מיועצים שיבינו משהו ביחסי העבודה במשק, אך לפחות האחיות המורדות היו חייבות להבין לאיזה בוץ הן נכנסות עוד לפני תחילת המאבק. מתוך תמימות מרובה וזילזול מרהיב בכוחה של ההסתדרות הכללית יצאה קבוצת המייסדות לדרך המתישה. הן אמנם הצליחו לרסק את מעמדה של פרין, אך התרסקו יחד איתה. ומהר מאד נזקקו להברפלד ולקיסר כדי לצאת איכשהו מכל התסבוכת הזאת.

אנשי ההסתדרות המשופשפים והמפוכחים עשו זאת שוב. וגם אם מעמדה של ההסתדרות התרופף בשנים האחרונות, ואין היא דומיננטית בתחומים רבים כפי שהיתה בעבר, הרי בלעדיה נדון כל ניסיון למרד לכשלון מהרץ. ועדי העובדים המהכים בפינה יחשבו מעתה פעמיים אם לנקוט צעדים אירגוניים שיש בהם התרסה גם כלפי שלטון ההסתדרות.

מאבק מקצועי יכול להצליח אם הוא קצר, מכאיב ומתמקד בנושא אחד או שניים. „אמת" קטנה זאת לא ידעו יועצי־הנפל של האחיות. נושאי הייעד של האחיות התפזרו בין עניינים אירגוניים לבין תביעות לשיפור שכרן ותנאי עבודתן וכיוצא בזה. מול שלא הגיעו גם ליהדות רוסיה. עתה הן ניצבות מול ציבור שולחיהן, שחיכה בכליון עיניים למאבק ולא השיג מאום. קבוצת האחיות שהכינה את המרד ונכשלה תצטרך לפנות את הכיסא.

הקבוצה הפותחת איבדה במהלך ימי השביתה את כוחה בתוך מטה המאבק, והדבר ניכר בהודעות הסותרות. אחיות בתי החולים לא ישתקו לה על כך. והביטוי למרירות יישמע היום במרכז הסתדרות האחיות. ככל הנראה כבר צמחה או צומחת קבוצה חדשה. הקמת חטיבה נפרדת הפכה לעובדה קיימת, אם כי הסמכות לנהל משא ומתן על תנאי השכר עדיין לא הוכרעה.

נושא האחיות, מעמדן והתרחשויות הפנימיות לא יירדו מסדר היום. אך משום שאין הדבר מלווה בריח של דם ופגרים, כל העסק הזה יירוק לעמודים הפנימיים.

נבואת זעם

כרמיה פרין: „כל הזמן טענתי ואני ממשיכה לטעון שלא יהיה לאחיות בתי־החולים השג כלכלי, אלא אירגוני. אני הבאתי תוספת של עשרים אחוזים ללא שעת שביתה. מטרתן ותכונותיה לא הביאו שום דבר אחרי חורבן המערכת. יתכן שצריך ללכת לבחירות פנימיות חדשות...

„כל בוקר אני מסתכלת בראי ושואלת את עצמי אם אני לא משתייכת לאותה קבוצה, שכבר עברה מהעולם, של נביאי זעם, אשר כל הנבואות שלהם התגשמו אך הם נאלצו בסופו של עניין לגלות מארצם.

השביתה פרצה לא בהסכמת המזכירות הארצית. טענתי ואני ממשיכה גם עכשיו לטעון כי העיתוי לא היה נכון. אחיות בתי־החולים הפכו את היוצרות. במקום להגיש תביעות, ורק אחר־כך להשתמש בנשק השביתה, הן פתחו במאבק ועכשיו הן מגישות את התביעות המקצועיות של השולחן.

ובכן, שיש בוועדה המרכזת כאלה הרוצים לראות אותי מתפטרת. אם אלה יתפטרו ממני, אז הוועדה של המרכזת תשתתף".

כולנו מובסים

הממשלה תימרנה את האחיות — ואותנו. את האיום בחידוש האינפלציה, שהוא השוט הממשלתי, אפשר היה להמיר במדיניות נבונה

מאת לוי מורב

לא רק אחיות בתי־החולים הפסידו. מי שמאמין כי תבוסת האחיות היא הבעייה שלהן בלבד. משלה את עצמו. הבניעה, אחרי מאבק מר ואכזרי של שביתות ארוכים, היא כניעתו של כל הסקטור הציבורי.

בישראל הלכת ונוצרת מציאות חדשה. שני סוגי שירותים, הממלכתיים והציבוריים — לעניים ולשכירים, ושירותים פרטיים לעשירים ולפוליטיקאים.

בשכר של 500 ש"ח לחודש תלך מערכת שירותי הרפואה והחינוך, כמו המערכות הציבוריות האחרות: חינוך, בטחון־פנים (משטרה), דואר, תחבורה וסעד (מה שמכונה „רווחה"). ישראל הופכת למדינה שבה השירותים הציבוריים הם סלאמס, שכונות עוני של החברה. בשעה שבעלי היכולת נעזרים בשירותים פרטיים, הנפוצים יותר ויותר.

הממשלה, בהגדרתה הרחבה, תימרנה את המאבק על שכר האחיות למאבק על האינפלציה. שר הבריאות (איש מפלגת העבודה) מרדכי גור, שר האוצר משה נסים (איש ליבראלים) וראש הממשלה (יו"ר מפלגת העבודה) שמעון פרס חזרו חזור ושוב על מה אחד: לא נסכים לחידוש האינפלציה. מתן תוספת שכר לאחיות תפרוץ את הסכר. „יביא לפתן תוספות שכר לכל השכירים בחברת הציבורי, דבר שיגרום לכך שיהיה צורך בפיחות השקל, ביחס לדולר, ולהאצה מחודשת של עליות המחירים.

משל למה הדבר דומה? אדם אומר לרעהו. אני מתכוון לעלות על הגג. אל תעלה, אומר לו חברו. אם תעלה אתה עלול ליפול ולמות. מדוע? שואל האיש, והחבר: מכיוון שאם תעלה על הגג, אני ארחוף אותך למטה.

זה בעצם אומרת הממשלה לציבור העובדים, ובמיוחד לציבור העובד בסקטור הציבורי: אם ניאלץ לתת לכם תוספות שכר קצת יותר גבוה, ניקח אותו מכם בחזרה (ואולי אף יותר) על־ידי חידוש האינפלציה, באמצעות חידוש הפיחותים.

כאשר הכריזה הממשלה על התוכנית הכלכלית וקבעה כאבן הראשה שלה את הבטחה „שער החליפין צמוד לשכר", כתבתי שכר והממשלה בעצם ממשיכה להחזיק את השוט של ברן האינפלציה, בזמנם של יגאל הורביץ ויגאל כהן־אורגר שחקה הממשלה את השכר באמצעות האדרת האינפלציה. ממשלת האחדות שחקה את השכר בשנה האחרונה במסגרת המלחמה באינפלציה. אין זה משנה, איפוא, אם נלחמים באינפלציה או מעודדים אותה — את המחיר משלמים תמיד אלה החיים מהכנסתם מעבודתם.

מי שחי על הכנסות מרכוש, מנכסים פיננסיים ומריבית, מוצאים שהכפילו ולעיתים גם שילשו את הונם.

צריך היה מראש להפוך את הנוסחה — להצמיד את השכר לשער החליפין, ובכך להבטיח את שני הדברים כאחד — למנוע שחיקת שכר בלתי־מוצדקת ובלתי־כלכלית. וגם למנוע כל נסיון של הממשלה לחידוש האינפלציה, אם השכר קבוע במונחים. נאמר, דולריים, הרי אין כל טעם בפיחות, מכיוון שכוח הקנייה של השכר נותר בעינו. אך הצעה זו נדחתה פעמים רבות. אכן, איזה שלטון ירצה לשמוט מידיו את הכלי החשוב של יצירת אינפלציה, או איום בחידושה?

ואמנם, במאבק הנוכחי נגד אחיות בתי־החולים הודגמה בצורה חדה וברורה, יעילה, הטקטיקה של האיום בחידוש האינפלציה כמכשיר מרכזי במניעת תוספת שכר לעובדי הסקטור הציבורי.

שכר מעליב

בחגיגות השנה להנהגת התוכנית הכלכלית של פרס־מודעי התגאה ראש הממשלה בהישג של „ירידת האינפלציה בלא גידול באבטלה". עובדתית קביעה זו אינה נכונה — אחוז המובטלים נע ערב התוכנית סביב 5 אחוזים וכיום הוא מגיע עד 7.3 אחוזים, כלומר, גידול של כמעט 50 אחוז בשיעור האבטלה. אולם התמונה האמיתית מרה יותר. עיקר האבטלה היא בחוליות החלשות של החברה, באזור מגוריו האחרון של שמעון פרס (נווה־אביבים) שיעור המובטלים מכוח העבודה אפסי, ואילו בשדרות, באופקים, בדימונה ובמקומות אחרים מגיעה האבטלה ל־20 אחוזים מכוח העבודה.

וגם זה איננו הכל. עובדים רבים ממשיכים לעבוד בעל־כורחם תמורת שכר רעב של 250 עד 380 ש"ח לחודש, 8־9 שעות, 6 ימים בשבוע של עבודה פיזית קשה ומשעממת, בבתי־אריזה, בטקסטיל, במפעלי מזון ותעשייה קלה ממשיכים עובדים ועובדות רבים לקבל את השכר המעליב הזה.

אינני יודע מהי מידת המעורבות החברתית של פרופ' מיכאל ברונו. אני מניח שהיא נמוכה בהרבה מהמעורבות הפוליטית, שגילה בתנועת „שלום עכשיו", אחרת לא היה קובע שאסור לתת שום תוספות שכר לעובדים. והוא מתכוון למו"מ להסכם השכר הארצי. המתנהל באיטיות מרגיזה בין הסתדרות למעסיקים. הייתי רוצה לרענן את זכרונו של פרופ' ברונו: בשנות ה־60 (פרט לשנות המיתון הגדול) ובתחילת שנות ה־70 ניתנו לעובדים תוספות שכר נכבדות, ואילו ההשפעה של תוספות אלה על האינפלציה היתה שולית. אף בשנות ה־80 (בזמנם של הורביץ וכהן־אורגד) היו שתי תקופות בהן נשחק השכר, ואילו האינפלציה קפצה מעלה־מעלה.

יתר על כן. גם אם נתרגם את תוספות השכר להרמה או להדפסה של הממשלה, הדרושה כדי לממן את הגרעון התקציבי הנוצר כתוצאה מתוספות השכר, נגלה עובדה מעניינת: שיעור ההדפסה הזאת, כאחוז מן התוצר הלאומי, דומה בשנות ה־60 (כ־2.5%) לזה שבתקופת כהן־אורגד (2.4%) — ואילו האינפלציה — כל ההבדל שבעולם!

אחיות עניים

וגם אם נקבל את שיטתם של הכלכלנים מהאקדמיה ונניח, שגרעון תקציבי הוא הוא אבי אבות החטאת, הוא החטא הקדמון המוביל לגיהנום שכולו עליות מחירים — הרי ניתן להמיר תוספות שכר בקיצוצים אחרים בפעילות הממשלה: בהתנחלויות, בבטחון, במדיניות המלאים ובמיוחד במלאי הדלק, רק בסעיף אחרון זה ניתן להגיע לחיסכון של 300־400 מיליון דולר לשנה. מסיבות שונות לא נוכל להיכנס לפרטים אבל בבנק ישראל, באוצר ובמשרד האנרגיה יודעים בדיוק למה הכוונה.

לא רק שלא חלה בשנה האחרונה הקטנה בפעילות הממשלה, אלא להיפך. לא רק שלא פוטרו עובדים מן הסקטור הציבורי, כדי שיעברו לסקטור העיסקי — להיפך, מספר העובדים בסקטור הציבורי גדל בזכות התוכנית הכלכלית במשך השנה האחרונה בשני אחוזים.

מה קורה פה? כיצד זה יתכן? ובכן, התשובה פשוטה למדי. כבר בשנות השבעים, אצל יהושע רבינוביץ, שימש הסקטור הציבורי מנקודת הראות של מניעת אבטלה המונית. כפי ששימשו עבודות היעור של קק"ל בשנות ה־50, כנראה תהליך דומה עבר בשנה האחרונה על המשק. אחרת אחוז המובטלים היה מגיע ל־10 במקום ל־7.3, ואולי גם ליותר.

וישנו גם הסבר נוסף. שחיקת השכר הדראסטית (בברוטו במיוחד) בסקטור הציבורי גורמת לכך, שלמנהלי כוח־אדם במשרדים

(המשך בעמוד 8)

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב
עריכה צדראות של עמודי הפנים: עמית אנטר

מדיניות וחברה

אבירי ההומניזם החילוני

מאת שוניא בנדור

אצל רבים התעוררו שאלות על ההבדל שבין אלה הדוגלים ב"יהדות הומניסטית חילונית" לבין דרכה של האגודה "ההומניסטית חילונית", שהרי אלה ואלה אפיקורסים. ההבדל נעוץ בכך שהתנועה הקיבוצית החילונית רובה ככולה, וכן האגודה "למען יהדות הומניסטית חילונית", תופסות את היהדות כתרבותו הלאומית ההיסטורית של העם היהודי, ואת עצמם כחלק הומניסטי חילוני בקרבו, ואילו האגודה "ההומניסטית חילונית" גורסת הינתקות מן היהדות.

הבדל זה מסתעף לארבעה נושאים שיובאו להלן, גישה מול גישה.

א־ציונות לעומת ציונות

בתזכיר האגודה "ההומניסטית חילונית בישראל" ל־International Humanist & Etical Union מאשים חסון את האגודה למען "יהדות הומניסטית חילונית" בנסיון "להחיות את הציונות" ולהכניס "חיים חדשים אל הברית הכלתי קרושה של אופורטוניסטים פוליטיים וקנאים דתיים...". בהמשך טוען חסון שהאגודה למען "יהדות הומניסטית חילונית" אינה אלא "התאגדות ציונית קונפורמית". הוא קובע בפתיחת התזכיר שאגודה זו מנוגדת ניגוד מוחלט ("ריאקטורי") לאגודתו שלו ולעקרונותיה (תזכיר דצמבר 1984).

כל המעורבים באגודה "למען יהדות הומניסטית חילונית", טוען חסון, שייכים ל... – מפלגה ציונית(!) והכויים בה, באגודה "אינטרסים ציוניים נושנים" וכל המייסדים של האגודה משתייכים ל"גופים פוליטיים ציונים מסורתיים ורוכבים חיים במימון ציוני, במישרין או בעקיפין" (תזכיר יולי 1983).

צדק גם צדק חסון: אכן, הציונות היא המבדילה אותנו מן האגודה "ההומניסטית חילונית בישראל" בראשותו של חסון. גופים ציבוריים כמו התנועה הקיבוצית וכמו האגודה למען יהדות הומניסטית חילונית פועלים כתוך התנועה הציונית וחולקים על זרמים מסויימים בתוכה, אבל אינם מטשטשים בשום אופן את זהותם הציונית. אדרבא: הם מדגישים את ההזדהות עם מאמצי ההגשמה הציונית.

אמת, כציונים אנו רואים את עצמנו לא רק כחלק בלתי נפרד של העם היהודי, אלא גם כשותפים באחריות להמשכו ולגורלו ולקיומו המדיני־ריבוני במדינת ישראל.

האגודה ההומניסטית חילונית "מאשימה" אותנו בציונות ובהיותנו כלי ביד הציונים, ואנו מצהירים מפורשות: אין אנו קוסמופוליטים כאנשי אגודה זו, ציונים אנו ואין אנו "כלי" ביד אחרים אלא נושא מגשים של הציונות.

להבדיל מן האגודה ההו"ח, איננו סבורים שהישוב הקיים בארץ הוא בבחינת אומה או לאום בפני עצמם. ערביי ישראל רואים את עצמם כחלק של העם הפלשתינאי או האומה הערבית בכללה, ואילו אזרחותם היא ישראלית. והיהודים הם חלק של העם היהודי, החלק היושב במדינת ישראל וכונה ומקיים אותה, ואזרחותם היא ישראלית. מוכן מאליו שבמדינת ישראל מתהווה הוויה יהודית מיוחדת, "הוויה ישראלית", שהיא פרי החיים במדינה הבנויה, הריבונית והנאבקת על קיומה ועל קיבוץ גלויות בתוכה, פרי היצירה הציונית. צומח ומסתעף ענף יהודי מיוחד בארץ זו "שמתקו לה רגביה ומלוחים בבכי כל חופיה שנתנו לה אהבה כל אשר יכלו לתת" (נתן יונתן). מתהווה ייחוד גם במיעוט הערבי בישראל, הנתון במתח שבין זיקתו האזרחית הישראלית לבין זיקתו הלאומית הערבית. ברור שבתוך שני העמים מתחולל גם תהליך משותף והדדי של שינויים, פרי החיים־יחד.

וכבן: שלא כאגודה הנ"ל, אנחנו יהודים־ישראלים ציונים.

"מדינת אזרחים חופשית" לעומת "מדינה יהודית"

בהגדרת המטרות של האגודה "ההומניסטית חילונית" נאמר: "האגודה ההו"ח אינה תנועה פוליטית... ותומכת בכל זרם פוליטי ורעיוני הפועל למען השלום והדמוקרטיה ולמען מדינת אזרחים חופשית" (סוף הסעיף האחרון בהגדרת המטרות, עלון "ברירה הומניסטית", חורף 1986, עמ' 2).

מאמרו של אחד מחברי המערכת של אותו עלון, מראשי האגודה ההו"ח, דר' א' אבישי, "על גזענות ומדינה", מסתיים בדברים אלה: "מי שמבקש באמת ובתמים לבער את נגע הגזענות מקרבנו, יבדוק נא את המטרות והערכים של מדינת ישראל כמדינה יהודית, ויסיק האם היא יכולה להפוך למדינת כל אזרחיה. כהנא זרק לחלל הפוליטי את השאלה "מדינת ישראל, דמוקרטית או יהודית", יבדוק כל אחד את עצמו – שלא יהיה טובל ושרץ בידו" (העלון הנ"ל, חורף 1985, עמ' 8). המחבר שכח את נוסחת אש"ף "מדינה חילונית דמוקרטית", המכריזה גם היא על חופש לדתות.

אנו רואים במדינת ישראל מדינה יהודית, מדינה שבה, ורק בה, מקיים העם היהודי את ריבונותו הלאומית ורק בה יכולים בני העם הזה לחיות את מלוא חייהם כאזרחים וכיהודים. נאמנים למגילת העצמאות, אנו רואים את ערביי ישראל כמיעוט לאומי וכאזרחים שווי־זכויות ושוללים כל אפליה כלפיהם כיחידים, כישובים וכחטיבה לאומית.

אנו רוחים את הברירה המוצגת על־ידי האגודה ההו"ח בין "מדינת ישראל דמוקרטית" לבין "מדינה יהודית". אנו דבקים במדינת ישראל כמדינה יהודית דמוקרטית, נאמנים לה ומגינים עליה. האגודה למען יהדות הומניסטית חילונית היא אגודה בלתי מפלגתית ולחבריה השקפות שונות על עתיד השטחים. בין חבריה־מייסדיה מצויים אנשי הקיבוץ הארצי השולל את סיפוח הגדה ורצועת עזה, מתנגד למגמות נישול וגירוש ושואף לשלום ויחסי שכנות עם המדינות השכנות ועם העם הערבי הפלשתיני.

אנו שואפים לזיקה הדוקה של המדינה עם כל תפוצות היהדות ונאמנים לחוק השבות, ללא אפלייה בין דתיים לחילונים ובין בני הזרמים הדתיים השונים. אנו שותפים לטיפוח הזיקה של יהודי התפוצות למדינת ישראל, לחיזוק זיקתם הציונית ולחינוך היהודי הציוני בקרבם. ובתוך המדינה, אנו נאבקים לשיחרורה מכפייה דתית כלשהי, להפרדת הדת מן המדינה, למען קיום זכויות האזרח כמובטח במגילת העצמאות ולמען חקיקת חוקה למדינת ישראל.

בדברים שפירסם חסון ב"על המשמר" ב־13.8.84, הוא כותב: "זכותם של יהודים המשייכים עצמם ליהדות כעדה – ולו גם העדה הגדולה ביותר בישראל – להיות מוגנת במסגרת חוקה לזכויות האזרח והאדם, לצד

תפיסת היהדות כתרבותו הלאומית־היסטורית של העם היהודי וראיית ישראל כמדינה יהודית־ציונית מבדילה בין "האגודה למען יהדות הומניסטית" לבין "האגודה ההומניסטית חילונית" ● הומניזם חילוני ללא יהדות פוגע במאבק נגד כפייה דתית ולמען הפרדת הדת מהמדינה

כל זכויות עדה אחרת. עם זאת, יש לחנך את אזרחי המדינה להבדיל בין מדינה לעדה ולהתחזר לקראת ראיית הישראלים עם ככל העמים, עם שמסוגל להתערות באחרים ולערות אחרים בו".

בסעיף א' של הגדרת המטרות של האגודה ההו"ח נאמר: "משמעות ההפרדה בין דת ומדינה, היא גם הפרדה בין הפוליטיקה האתנית של היהדות למדינה". ההגדרה מעורפלת, אבל אפשר להבין את כוונתה: היהודים אינם אלא עדה (בין שאר העדות שבמדינה) והפרדת הדת מן המדינה היא גם הפרדת הדת מן "הפוליטיקה האתנית" של היהדות, כלומר מן הפוליטיקה של היהודים כלאום.

על־פי דר' אבישי (כנ"ל), כל הזיקה של היהודים הציונים בישראל (כלשון הנ"ל "אנשי העדה היהודית") ליהודי העולם אינה נובעת כלל ממידות של אחריות או אחדות לאומית, אלא מן הצורך לנצל את "הפרה החולבת" של יהודי התפוצות, ותו הוא פשר קיומה של "האגודה למען יהדות הומניסטית חילונית": "לא חילוניות ולא הומניזם, כי אם דאגה מהתייבשותה של הפרה החולבת". המחבר שולל את הגישה שבאה לידי ביטוי ב"קול קורא" של המדרשה לציונות חברתית, המכירה בקיומה של זהות יהודית לאומית, לאורתודוקסיה דתית ("החישוק האחרון" באותו עלון, חורף 1985, עמ' 8, 10).

אין אנו רואים את היהודים כ"עדה" (של "בני דת משה"...) לא בתפוצות ובוודאי לא במדינת ישראל. אנו יהודים, חלק של העם היהודי בעולם וחולייה בתולדותיו. המדינה קמה במאמציו של העם היהודי וכמאבקה של התנועה הציונית והיא תוסיף להיות קשורה לעם היהודי כולו בכל מערכות קיומה והתפתחותה.

ככבל עם יש גם בעם היהודי זרמים וכוחות ריאקציוניים, לאומניים וגם פאשיסטיים (כפי שנוכחנו לדעת), והמאבק נגדם לא רק שאיננו סותר את קיומנו הלאומי, אלא הוא חיוני לעצם קיומנו זה.

עלינו דווקא מקובלת ההנחה הפשוטה שב"קול קורא" לציונות חברתית, כי "היהודים הם בני־אדם ריבוניים, המהווים קבוצה לאומית עם סימני היכר לאומיים: היסטוריה, שפה, תרבות" (עמ' 17), ונוסיף אנו: ועכשיו גם טריטוריה לחלק מהם, ולאחרים שאינם יושבים בה – מולדת היסטורית. "יהודי הוא מי שמזדהה כיהודי", שכן "היהודים קובעים את גבול היהדות ולא להיפך" (עמ' 28).

"תרבות אנושית" – ישראלית לעומת תרבות יהודית

בסעיף ג' של הגדרת המטרות של האגודה ההו"ח מיסודו של חסון נאמר: "הקניית ערכים הומניסטיים השאובים ממקורות התרבות האנושית, הכוללים ממילא את הערכים וההומניסטים המצויים בתרבות ההיסטורית של האוכלוסיה הישראלית, נגד ההתבדלות המסורתית של היהדות משאר עמי הארץ והעולם".

וכן במאמרו "תודעה אנושית", טוען פרופ' סמורודינסקי (גם הוא מעורכי העלון הנ"ל) ש"יש לטפח (במיוחד במערכת החינוך) את התודעה האנושית ולא "תודעה יהודית" או כל תודעה פרטיקולריסטית אחרת. ילדים המתחנכים בסביבה מסויימת גדלים ממילא (שוב: ממילא – ש.ב.) באווירה של תודעת התרבות המקומית" (חוברת חורף 1985, עמ' 3).

ברוח זו מוצע במאמר אחר, גם הוא מידו של אחד העורכים, דר' קוספרמן, ש"תתבטל הוראת התלמוד בבית־הספר". את הוראת המקרא כולל המחבר בתוכנית הלימודים לספרות. המקרא נחשב כנראה, כערך בתרבות, ואילו התלמוד אינו נחשב כלל. המחבר דואג להוראת המדעים ולחינוך מדעי, ואת לימוד ההיסטוריה של עם ישראל שהוא כפי הנראה "תודעה יהודית", אין המחבר מזכיר (חוברת חורף 1986, עמ' 6).

באותה חוברת מתפרסמים דבריו של פרופ' צבי לם (כערב עיון באדמית), ואם הוא צוטט נכון, הריהו אומר: "הבעיה שלנו היא תרבות היהודים, או תרבות ישראלית חדשה. האבנגרד ביצירת תרבות חדשה היתה התנועה הקיבוצית. בשנים האחרונות היא מודנבת אחרי תרבויות היהודים" (עמ' 17).

חסון דן במאמרו של פרופ' ירמיהו יובל "משיח לא יבוא", ומסתייג ממנו על עמדתו "המחייבת להשאיר את המשמעות התרבותית של היהודי החדש כשאלה פתוחה... המחייבת אורך רוח היסטורי ונכונות לניסוי ולטעייה". כאמור, חסון שולל עמדה זו מכול וכול (חוברת חורף 1986, עמ' 9).

דר' אבישי דן ב"קול קורא" של המדרשה לציונות חברתית, מביא את ההגדרה הניתנת שם ליהדות וטוען שהיא "כוללנית ביותר" ואפילו "פשוט ריקה". וזה הציטוט שלו מן ה"קול קורא": "כל יצירה משמעותית של אנשים בעלי זהות יהודית ומודעות עצמית יהודית, הופכת יצירה יהודית" והוא, דר' אבישי, מוסיף למצות את הקול קורא: "ומיהו יהודי? כל מי שרואה עצמו כיהודי" (חוברת חורף 1985, עמ' 8). את ההגדרות הללו רואה המחבר ככוללניות ביותר וריקות.

לגבי האגודה ההו"ח מיסודו של חסון אין "היהדות" אלא דת, ואילו לגבי דידנו "יהדות" (אם הכוונה איננה לאוכלוסיה, כמו יהדות אירופה, יהדות בריה"מ) היא תרבותו ההיסטורית של העם היהודי, לדורותיה ולזרמיה. עד לדורות אחרונים אכן היתה הדת מרכיב דומיננטי בתרבות זו, אבל מאז ימי האמנסיפציה, ההשכלה והציונות היא חילונית בעיקרה. אוצרותיה של תרבות זו אינם נכסיהם של דתיים דווקא. הם גם נכסינו שלנו ואין אנו מוותרים עליהם. אין "תרבות היסטורית של האוכלוסיה הישראלית" ללא זיקה לתרבות היהודית (כמובן, מבחינת המיעוט הערבי או הדרוזי – זיקה לתרבותם שלהם).

בתנאים שלנו אין לראות את התרבות בישראל כנתונה "ממילא", בתנאי ההתהוות של התרבות היהודית בזמננו, אנו רואים את עצמנו כזרם הומניסטי־חילוני הפועל להמשכה ולחידושה של תרבות ישראל. מקורותינו העתיקים, שיסודם בדת ודתיים הם, אינם בשבילנו מקור סמכות כל עיקר. אין אנו מחפשים בהם אסמכתא להלכי המחשבה ולאורחות החיים שלנו. איננו "דורשים" בפסוקים ובמשניות, בדברי הלכה ואגדה, כדי למצוא בהם צידוק להחלטותינו הריבוניות ולגונן עליהן. איננו מצטדקים על דרכנו בשם "המקורות" ואין אנו טוענים שרק בהם אפשר למצוא תמיכה לערכים האנושיים המדריכים אותנו. אין אנו גורסים "מה שטוב הוא יהודי, ומה שיהודי הוא ממילא טוב". המקורות מגוונים וגם בעלי גישה אנטי־הומניסטית יוכלו למצוא בהם אחיזה.

ואף־על־פי־כן אין אנו מסתלקים מן המקורות הללו. אדרבא, אנו מוצאים בהם מקורות השראה לרוב. לשוננו, חומר ולבינים שלה באים ממקורות אלה ומן המקורות שבדורות אחרונים, וכאמור איננו מעלים על הדעת הינתקות מהם. איננו מכחישים שתהליך הטרנספורמציה, המשך זה למעלה ממאה שנים, מתרבות דתית מובהקת לתרבות חילונית מגוונת ומודרנית, הוא מורכב מאוד ורב־בעיות. וכל זאת – באורחות יומיום ובחג ומועד, בשמחה ובצער, בחיי מעשה ובחיי הרוח, בתבניות־לשון, בזיכרון קולקטיבי, בסמלים ובתכנים למיניהם.

לא מקובלת עלינו הברירה המוצגת על־ידי צבי לם (חוברת חורף 1985, עמ' 17): "תרבות היהודים או תרבות ישראלית חדשה". תרבות־היהודים נמשכת ברצף ובשינויים (ואנו חולייה בחוליותיה), ומבחינה זו כמוה כתרבות־הצרפתים, תרבות־האנגלים ועוד. עלינו מקובלת הגדרתו של ירמיהו יובל (שהאגודה ההו"ח מסתייגת ממנה), כי "יש להשאיר את המשמעות התרבותית של היהודי החדש כשאלה פתוחה... המחייבת אורך רוח היסטורי ונכונות לניסוי ולטעייה...". ואכן, משתדלים אנו, כנושא פעיל בתהליך ובהתגבשותה של התשובה, ושותפים גם בניסוי וגם בטעייה.

לגבי דידנו "תרבות ישראלית חילונית" היא חולייה ב"תרבות היהודים", פתוחה להתפתחויות חדשות ומשולבת בתרבות האוניברסאלית.

כפי שפתחנו רשימה זו, מאפיינת "האגודה ההומניסטית חילונית בישראל" התכחשות היסודית מיהדות.

אגודה זו היא א־ציונית, מסויגת מ"מדינה יהודית", מתנגדת לזיקה לעם היהודי ולקיומה של תרבות יהודית לאומית בישראל.

לפיכך, כאשר אגודה זו מעלה יעד חשוב וחיוני כמו הפרדת הדת מן המדינה, היא מכתימה אותו בתלישותה הלאומית ומרחיקה חוגי ציבור רחבים מלהצטרף למאבק לכך. לכן ייטב לו למאבק למען יעד זה, ולמען יעדים חשובים אחרים (נגד כפייה דתית וכו'), אם יתנהל ללא שותפות עם אגודה זו.

לברוח מעזה כמו מאש

מאת נפתלי בן־משה

רצועת עזה הפכה לסלאמס ענק, בו חיים בתנאי תת־אנושיים, בצפיפות שאין משלה בעולם, קרוב למיליון ערבים. פוטנציאל הריבוי ברצועה הוא מן הגבוהים בעולם — תוצר לוואי של עוני, עזובה ומצוקה, והיא נעשתה מצע ממאיר בגופה של ישראל.

לא מכבר ראיתי את כתבתו המצויינת של גיל סדן על עזה ולבי נחמץ בקרבי מרחמים על סבלם הנורא של בני־אדם החיים תחת שלטון כיבוש ישראל. מצער גם שעל ישראל, הכורעת תחת בעיותיה, מאיימת פיצצת מיצרר ופיצצת השהייה גם יחד ששמה רצועת עזה.

לשם מה, לעזאזל, הכניסה ישראל את ראשה לתוך צרה צרורה זו? בן־גוריון, שהיה נועז, זהיר ומרחיק־ראות אחר מכל מדינאי ישראל שבאו אחריו, ברח מעזה כמו מאש, כשם שברח מכל שלטון על אוכלוסייה ערבית גדולה — ולא מטעמים הומניים, אלא בעיקר מטעמים מדיניים ובטחוניים. זו אחת הסיבות (סיבה אחרת — החשש מעימות גלוי עם בריטניה) מדוע נרתע בן־גוריון לכבוש את הגדה המערבית ואת עזה כתנופת הנצחון בסיומה של מלחמת השחרור. בן־גוריון לטש עיניים לסיני הריקה מאדם, אך ברח ככל שיכול מאזורים צפופים של אוכלוסיה ערבית.

מה נותנת לנו ומה מוסיפה לנו רצועת עזה בטחונית? לא, רק צרות וכאב־ראש, בושות וסכנות. היא מטילה על ישראל אחריות עצומה, כמעט בלתי אפשרית, לשלומם של מאות אלפי ערבים ולבעיותיהם נעדרות הפתרון. היא מוסיפה סכנה מתמשכת ומצטברת על פוטנציאל הסכנות לטווח־ארוך האורבות לקיומה של ישראל משליטתה על אוכלוסיה פלשתינית ערה ותוססת, שאינה משלימה עם הכיבוש הישראלי והנלחמת על חרותה הלאומי ועל זכותה להגדרה עצמית.

אריאל שרון, בהיותו אלוף פיקוד הדרום, הצליח לדכא בכוח את הטרור הערבי ברצועת עזה, ומאז הוא מתהלך נפוח וזחוח כאדם שמצא את הפתרון לכל בעיות ישראל. נכון, עדיין יש בכוחו של צה"ל לדכא כל מרי אזרחי וכל טרור מאורגן בשטחים, אך אין בכוחו של צה"ל לפתור את הבעיה הפלשתינית ואין בכוחו ש צה"ל למנוע את הסכנה הטמונה בעצם שליטתה הצבאית של ישראל על אוכלוסיה ערבית גדולה, שאינה רוצה בשליטתנו.

אם היה בשעתו הגיון פוליטי ... בהצעתם של פנחס לבון ז"ל ויגאל אלון ז"ל ... ארוכים — יצחק בן־אהרן, לנסיגה חד־צדדית של צה"ל מן השטחים (לאורדווקא לגבולות ה־4 ביוני 1967) הרי הוא תקף היום ביתר שאת לגבי רצועת עזה. על ישראל להסתלק ממנה. לא אוטונומיה, ולא אוטונומיה חד־צדדית ... עזה תחילה - אלא לעזוב, פשוט לעזוב. אוטונומיה נוסח קמפ־דייויד לא ... רצונם של תושבי עזה, אך תשאיר את ישראל בתוככי הרצועה כשהיא מעורבת ... באחריות לכל מה שמתרחש שם. ... לחשוב, שאכיפת האוטונומיה ... לרצונם של התושבים ומדינות ערב ... בעיה אחת מבעיותיה המדיניות והצבאיות של ישראל.

עזה היתה שייכת למצרים לפני מלחמת ששת־הימים והפתרון הנכון והרדיקלי ... לרצועת עזה הוא להחזירה למצרים כשהיא מפורזת מכוחות צבא. לכשיימצא ... הכולל לבעיה הערבית הפלשתינית ... עזה ירצו להשתלב בפתרון זה — ... בעיה שלה ושל מצרים, ולא של ישראל, לאחר שתשתחרר מעזה ... יחד עם מצרים עזרה בינלאומית ... לשיקום הפליטים ולביעור ... כתוכה.

גם אם מצרים, מטעמים של ... בין־ערבית, אינה קונה את הרעיון ... עזה תחילה, הרי לא תוכל להתנגד ... ישראל להחזיר אליה את עזה.

רצועת עזה, שהיתה בחשבונות ... לפעילות חבלנית עמוק בתוך ישראל ... לגמרי לאחר מלחמת סיני. ... שהחזירה ורחופה קודם, היא ... ובלמה אחר־כך. מה שתפס ... כשמצרים היתה שרויה במצב מלחמה ... ישראל וחלמה על השמדתה ... להישען עליו עכשיו, במצב של ... מצרים לישראל.

האחריות על מניעת התארגנות ... פעילה בתוך הרצועה נגד ישראל ... על מצרים, כשישראל מצידה ... לחגן על גבולה, המשך העסקתם של ... ערבים מרצועת עזה בישראל — ... חסררים שייעשו — יסייע ... פעולות חבלניות נגד ישראל.

כך תקצר ישראל את ... והבטחונית, תמנע מעצמה צער ... לשחרר הרבה אנרגיה, משאבים ... וכספיים ויוזמה למטרות החיוניות ... ישראל.

גם ז'בוטינסקי לא הצליח

ב"מוקד" האחרון הופיע שר המשפטים יצחק מודעי, שקבל מרה על שלא נתנו לו להמשיך כשר האוצר, בגלל פגיעתו־בכבוד ביוקרתו של ראש הממשלה, למרות הצלחתו בתפקיד. היכן נשמע כדבר הזה, שבכבוד לזולת חל רק על צד אחר? הרי מדי יום ביומו לא חדל מודעי מלהשמיץ את ראש ממשלתו בראש חוצות, ללא כל מעצור וכפי שאף שר בכל הממשלות לא עשה כן. וזאת לא הסיבה היחידה. הרי מודעי הפר את כללי המשחק המקובלים בכל מדינה מתוקנת, ונהג כאילו זאת אחוזתו הפרטית, בה מותר לו לנהוג כרצונו ולהפר את החלטות הממשלה, שהוא עצמו היה שותף בהן.

מודעי טען שלא העריכו את עבודתו ושלא קיבל גיבוי מצד ראש הממשלה, וזה רחוק מאוד מן האמת — וכבר אמר יגאל הורביץ, כי לו הוא היה מקבל את אותו גיבוי, אצל בגין בשעתו, היה אחד האנשים המאושרים ביותר. מודעי גם מאשים את המערך ב"מפלגתיות" — שוב, שקר גס. ל"אלסינט", המעסיק כמה מאות עובדים, הוא נתן בלי בעיות 100 מיליון דולר. לעומת זאת לקופת־חולים, על רבבות עובדיה והשירות החיוני ביותר שהיא נותנת ל־2 מיליון תושבים נהג בסחבת. זה לא מפלגתיות? נראה כי כל מאוייו ושאיפותיו של מודעי הם הרס תנועת העבודה על כל מפעליה, שרשמו דף מפואר בתולדות המדינה.

יש להזכיר למודעי, כי גם ז'בוטינסקי, ניסה לשבור, בתקופה יותר קשה, ולא הצליח.

אליהו גולדמן, רמת־גן

הגימלאי נשחק מכל הכיוונים

מי שנמצא במצב הקשה ביותר עקב שחיקת השכר הוא ציבור הגימלאים. כידוע, כאשר עובד יוצא לגימלאות אין הוא מקבל גימלה עבור השעות נוספות וכל יתר ההוצאות, כגון הבראה, טלפון, רכב וכיו"ב. יוצא איפוא, שבמקסימום הגימלה (70%) הוא מקבל למעשה כ־50% בלבד משכרו האחרון (לאחר הורדת התוספות). גם דרגתו נשארת ללא שינוי בעוד חברו הממשיך באותו תפקיד מתקדם בדרגות (בצה"ל הגימלאי צמוד לדרגת החיל הפעיל).

אם נוסיף על אלה את הקפאת השכר במשק, יוצא שהגימלאי נשחק מכל הכיוונים. לפיכך, על ההסתדרות והאיגוד המקצועי לעשות לתיקון מיידי של המצב.

אורי שדה, חיפה

קבורה חילונית

אנו טורחים זה זמן מה לקבל רישיון, הכרה והסמכה לקבור תושבים חילוניים באמצעות חברת קבורה חילונית בבית־קברות חילוני. נראה לנו כי המצב החוקי הקיים, והמדיניות המעשית הנקוטה ע"י השלטונות, עוד יצריכונו לעמול קשה ובאריכות, כדי לזכות במבוקשנו בדרך עקרונית וישירה. עם זאת, אנו ממשיכים לקבל פניות של תושבים המבקשים שנדאג להם לזמן שיילכו מאיתנו.

מאחר שיש כבר תקדימים רבים שקיבוצים קברו בבתי הקברות שלהם תושבים שלא מקרב חבריהם, בין אם כטובה אישית ובין אם מתוך חלוציות ציבורית או היחלצות למקרה בודד יהודי לא נמצא לו פיתרון — אנו מבקשים לנצל תקדימים מעשיים אלה.

אנו פונים למספר קיבוצים, במגמה לבסס אפשרות מעשית לקבורה חילונית, אף שרישמית לא יהיה הדבר ממוסד. להערכתנו, אנו זקוקים, בשלב זה, לכ־10 קיבוצים באזורים שונים של הארץ, שכל אחד מהם יבטיח לנו 10־5 מקומות קבורה.

הוועדה המארגנת, "השירות החילוני", עמותה לשירות הציבור החופשי, ת"א

העיתונות אשמה

בתכנית "מוקד" ב־3.7 ראינו את ראש הממשלה שמעון פרס ואת שר הבטחון יצחק רבין, כשתי יונים ממש, עד מאה ועשרים, משיבים בצוותא למראייני התכנית. מה שהקפיץ אותי ממקומי היתה טענתו של שר הבטחון, כאילו העתונות הפריזה בפרשת קצין הצנחנים האלוף מרדכי (גם האשמה בעקיפין את צה"ל בהפרת טוהר הנשק).

יש להבהיר לשר הבטחון, שהעתונות לא פירסמה שום מידע סנסציוני בקשר לפרשה לפני שזו התפוצצה בחו"ל. יתרה מזו, אין העתונות בודה מליבה אירועים, היא יכולה לעיתים להגזים בכותרות. גם שמו של ראש השב"כ פורסם בחו"ל ולא בישראל. במקום האירוע היתה ראות טובה לכל כתבי הארץ והפנים, צולם איך הקצין הבכיר מרדכי מוביל את המחבלים החיים. כעבור זמן נודע שהם מתו. אולם לאף גורם אחר לא נודע למי נמסרו המחבלים החיים. לאור זה נתקבל הרושם כאילו יד הצבא היתה בגרימת מותם, כי מאותו רגע הכל היה אפוף מסתורין. היות שכל הפרשה פורסמה גם בתקשורת העולמית, היה צורך לברוק מי אשם באירוע הזה בקשר למותם של המחבלים.

אין צורך במוח אנליטי כדי להרשם מהאירוע ההתחלתי הזה, שגרם למבוכה פוליטית, מוסרית ובטחונית.

חיים חצורי, אילת השחר

משען חלול

יציבות מפוקפקת

מאת אלכס פישמן

	אפריל 74	מרדכי גור			אפריל 78		רפאל איתן			מרץ 83	משה לוי	אפריל 86'	אפריל 87'
ר/אג"ם	שפיר	שפיר	אדם	אדם איתן	אדם	אדם	אדם	מ. לוי	מ. לוי	עברי	עברי	שומרון	?
אמ"ן	גזית	גזית	גזית	גזית	גזית שגיא	שגיא	שגיא	שגיא	שגיא	ברק	ברק	שחק	שחק
פ' צפון	איתן	איתן	איתן	איתן בן־גל	בן־גל	בן־גל	בן־גל דרורי	דרורי	דרורי	דרורי אור	אור	אור	פלד
פ' מרכז	אפרת	אפרת	אפרת	אפרת מ. לוי	מ. לוי	מ. לוי	מ. לוי אור	אור	אור	שחק ארז	שחק	ברק	ברק
פ' דרום	אדם	אדם	שפיר	שפיר שומרון	שומרון	שומרון	שומרון ארז	ארז	ארז	בר־כוכבא ארז	בר־כוכבא	בר־כוכבא	שגיא?
אג"א	א. לוי	א. לוי	א. לוי	א. לוי	י. גור	י. גור	י. גור	י. גור	י. גור	ארז י. גור	ארז	ארז	עיינן
אכ"א	גידרון	גידרון	ורדי	ורדי	נתיב	נתיב	נתיב	נתיב	נתיב	נתיב ירון	ירון	ירון	וילנאי
אג"ת	תמיר	תמיר	תמיר	תמיר	תמיר שרוני	שרוני	שרוני	ברק	ברק	עיינן	עיינן	בן־נון	בן־נון
[illegible]	נ. פלד	נ. פלד	מ. פלד	מ. פלד	מ. פלד רשף	רשף	רשף	רשף בר־כוכבא	בר־כוכבא	בר־כוכבא שומרון	שומרון דרורי	דרורי	?
[illegible]	מרון	מרון רותם	רותם	רותם	דרורי	דרורי	דרורי שמחוני	שמחוני	שמחוני	י. פלד	י. פלד	י. פלד	י. מרדכי

צמרת הפיקוד העליון משחקת ב"כסאות מוסיקליים" ■ החילופים התכופים בתפקידים — מוזרים ומסוכנים ■ סיכום ביניים לתקופת כהונתו של הרמטכ"ל משה לוי

הרמטכ"ל, רב־אלוף משה לוי, נכנס לתפקידו כראש המטה הכללי של צה"ל במרץ 1983, לאחר שוועדת קהאן לחקירת סברה ושתילה, הביאה להדחת שר הבטחון, הרמטכ"ל וראש אמ"ן, ונזפה בקציני צה"ל אחרים. חודשים ספורים קודם לכן, החליפו קציני צבא בכירים האשמות חמורות עם שר הבטחון על רקע האחריות של הדרג המדיני לפרשת לבנון. במהלכן הגיש תת־אלוף מיצנע — את התפטרותו. הציבור קלט אז, סוף סוף, את עוצמת הבעיות של תפקוד הדרג המדיני והדרג הצבאי במהלך המלחמה. ההשפעות על הפיקוד ועל הצבא נתנו את אותותיהם בצה"ל.

אחד הנימוקים שהביאו את רב־אלוף משה לוי לתפקידו, היה כושרו הארגוני והתקווה של אלה שמינו אותו, כי יביא לרגיעה בצבא ולהפקת לקחים נכונים ממלחמת לבנון. רגיעה, יציבות, הפקת לקחים והכנת הצבא למלחמה הבאה, פירושם גם יציבות בתוך המטה הכללי.

היום כשחלפו קצת למעלה משלוש שנים לכהונתו של משה לוי כרמטכ"ל, ביקשנו לבדוק כיצד מתבטאות אותן רגיעה ויציבות במטה הכללי, בהשוואה לתקופת שני קודמיו — רב־אלוף מרדכי גור, שהיה רמטכ"ל במשך ארבע שנים, ורב־אלוף רפאל איתן, שכיהן כראש המטה כחמש שנים.

הטבלה שערכנו מצביעה בעליל כי דווקא בשלוש השנים האחרונות, תקופת כהונתו של משה לוי, התרחשו תופעות מוזרות למדי במטה הכללי, ונוצרו נורמות תפקודיות של ראשי אגפים במטכ"ל, שהן מסוכנות מאוד לארגון הנושא באחריות כבדה כמו צה"ל.

סגן רמטכ"ל שלישי

● בארבע שנות כהונתו של מוטה גור ובחמש שנות כהונתו של רפאל איתן התחלפו, אצל כל אחד, שני סגני רמטכ"ל. כולם היו קצינים שהתמודדו על תפקיד הרמטכ"ל, ותפקיד הסגן הכשיר אותם לתפקיד זה. בשלוש שנות כהונתו של משה לוי יש כבר שני סגני רמטכ"ל.

נוסף לכך, האלוף דוד עברי מילא את תפקידו בידיעה גמורה שאין הוא ממשיך לתפקיד הרמטכ"ל, אלא בא כדי לפתור, זמנית, בעיה פרסונלית שנוצרה עם כניסתו של משה לוי לתפקיד.

● תפקידו של ראש אמ"ן הוא תפקיד בכיר המחייב התמחות, לימוד ויכולת קבלת החלטות לטווח ארוך. האלוף שלמה גזית שירת אצל מרדכי גור ארבע שנים, ועשה תקופה קצרה נוספת תחת רפאל איתן. האלוף יהושע שגיא שירת כמעט חמש שנים בתקופתו של רפאל איתן, ואילו בשלוש השנים האחרונות (תקופת משה לוי) כבר היו שני ראשי אמ"ן.

● אלופי פיקודים מרחביים: מראשית 1978, משך ארבע שנים רצופות, משרתים בשלושת הפיקודים המרחביים אלופים בקדנציות של כארבע שנים. האלוף בן־גל בצפון, האלוף משה לוי במרכז, האלוף שומרון בדרום. מתחילת 1982 ועד עתה (כארבע וחצי שנים) התחלפו בפיקוד הצפון שלושה אלופים, בפיקוד המרכז שלושה אלופים, ובפיקוד הדרום, שלושה אלופים.

● אגף האפסנאות חולש על התקציב של כוחות היבשה ועל התחום המורכב של הקמת התשתית הלוגיסטית ותיפעולה. לאגף זה שליטה על תקציבי עתק, או בלשון אחרת — הוא מנהל את הקונצרן הגדול ביותר במדינת ישראל. בתקופת מרדכי גור מילא את התפקיד האלוף אריה לוי במשך ארבע שנים. בתקופת רפאל איתן מילא תפקיד זה מינהלן מובהק — האלוף יוחנן גור, ששירת למעלה מחמש שנים בתפקיד. בשלוש השנים האחרונות כבר מבצעים תפקיד זה שני אלופים.

קשה לבוא היום בטענות אל ראש אג"א ולשאול אותו שאלות כמו: לאן נעלמו 150 מיליון דולר, שהיו אמורים להתקזז מתוך תקציב אג"א בסעיף ההתכנסות פנימה בתוך אג"א? או מדוע לא הצליח הצבא לקצץ 300 מיליון דולר נוספים מתקציבו על־פי החלטת מערכת הבטחון? יש עוד כהנה וכהנה שאלות, ולאלוף עיינן, המשרת חודשים ספורים בתפקידו, אין יכולת לתת תשובות.

אין כלים מתאימים

● השאלות שצריכות להישאל לגבי אגף כוח אדם הן פחות בתחום אורך הקדנציה של האלוף, ויותר לגבי השיטה, שהתפתחה בשלוש השנים האחרונות, לפיה ממונים אלופים שמסלול הכשרתם וקידומם בצה"ל לא העניק להם את הכלים המתאימים לעסוק בתחום רחב ההיקף של ניהול כוח אדם, שלישות וכדומה. האם הניסוי שנעשה באלוף ירון מצריך את המשך השיטה?

לשיא האבסורד אנו מגיעים בנושא של מפקדי גייסות השריון, מה שהפך מאוחר יותר למפקדת חילות השדה (מפח"ש).

● בתקופת מרדכי גור שירת האלוף מוסה פלד כארבע וחצי שנים כמפקד גייסות השריון. האלוף רשף תפס לאחר מכן את מקומו לתקופה של למעלה משלוש שנים. אחר־כך משרת האלוף בר־כוכבא במשך שנתיים, וצה"ל עובר לרה־אירגון, מן החשובים שביצע מאז הקמתו, ומקים את מפקדת חילות השדה. באיזו מידה של רצינות נוהג הצבא ברפורמה וזו את התשובה לכך אנו רואים היטב בטבלה.

משך פחות משלוש שנות קיומו של המפח"ש התחלפו בראשו שלושה אלופים. שני המפקדים הדומיננטיים של המפח"ש — (בר־כוכבא שירת בתפקיד זה תקופה קצרה בלבד), האלוף מרון והאלוף דרורי, מבצעים את תפקידם, כל אחד, כשנה וחצי.

המפח"ש — הלב החדש של חילות השדה, זוכה להתייחסות של תפקיד מעבר שולי, נורמה שיהיו לה השלכות על מימוש המטרות של הקמת מפקדה זו ותפקודה.

אחד הנימוקים שהושמעו על־ידי צמרת הפיקוד העליון — כאשר הועלתה בפניה הטענה, כי בשלוש השנים האחרונות מזכירה התחלופה בתפקידים משחק של "כסאות מוסיקליים", בו נוטלת חלק קבוצה מאוד מוגדרת של אלופים המתחלפים ביניהם בתפקידים — היה הנימוק המוזר של שחיקה והצורך ברענון של הנושאים בתפקידי מפתח אלו. התשובה לנימוק זה היא באותה רמה בערך. אם השחיקה גדולה כל־כך, הרי גם אין מקום להארכת כהונת הרמטכ"ל לשנה הרביעית. מאותו טעם של שחיקה וצורך ברענון.

החלטות לטווח ארוך

היכן, באמת, טמונה הבעיה של התחלופה הגדולה בין ראשי האגפים ואלופי הפיקודים במטכ"ל? התשובה נעוצה ברצינות ובאפקטיביות שניתן למלא בהם תפקידים בכירים מעין אלו, בפרקי הזמן בו הם מתמלאים בשלוש השנים האחרונות. תפקיד של ראש אגף או אלוף פיקוד אינו יכול להיות תפקיד זמני, כאשר העיניים נשואות כבר לתפקיד הבא או לתפקיד הרמטכ"ל. פרק הזמן הנדרש כדי להשתלט על היקף הבעיות והנושאים באגף או בפיקוד אינו נמדד בחודשים. פרק הזמן העובר, עד שאותו קצין מתחיל לתרום לתפקיד בו הוא יושב, גם הוא אינו עניין של השראה אלוהית הנוחתת באחד מן הימים על אלוף זה או אחר. שניהם צורכים עבודה, לימוד והתמחות. ומעבר לכך, בתפקידים אלה, בצמרת המטה הכללי, מתקבלות על־ידי המפקדים החלטות שיש להן השלכות לשנים ארוכות.

הקצינים המקבלים היום החלטות יודעים כי לא הם יהיו אלו שיצטרכו להתמודד עם החלטות אלו, וכך, אם הקצין הוא בעל יושר אינטלקטואלי, הוא ימנע מהחלטות שמישהו אחר יצטרך לתת עליהן את הדין. יתרה מזאת, באותם מקרים בהם מתקבלות החלטות שיש להן השלכות מרחיקות לכת, בידיעה גמורה שמקבל ההחלטה לא יצטרך לממש אותן, אין למפקד היכולת לבדוק אם אכן קיבל את ההחלטה הנכונה, הצריכה לנבוע מתוך היכרות עמוקה עם הנושאים בהם הוא עוסק.

(המשך בעמוד 8)

מתקשה בלוח הכפל

שניים אוחזין בכסא

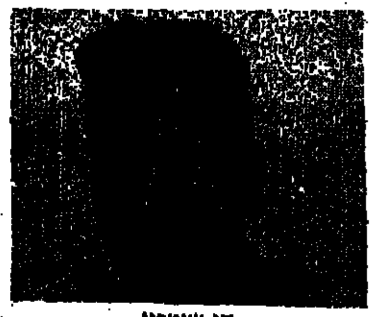

דן שומרון – לי חזונות

עמוס לפידות – לי הפקודה

מאחורי הטקס המכובד והמוזר הסבר של חלוקת פרסי בטחון ישראל, שנערך בבית הנשיא בשבוע שעבר, הסתתרה סערה זוטא.

הסערה יכולה לרמוז במשהו על אשר מתרחש בימים טובים אלו בצמרת המטה הכללי.

על פי המסורת, יושב בשולחן מחלקי הפרסים — בצד הנשיא, שר הביטחון ושאר המכובדים — גם הרמטכ"ל. אלא שהפעם שהה הרמטכ"ל משה לוי בארה"ב, מטבע הדברים אמור היה להחליפו בטקס, וזה המסוקר גם בטלויזיה, סגנו, האלוף דן שומרון. אולם משום־מה, טרם יציאתו לחו"ל, פנה הרמטכ"ל אל מפקד חיל האויר, האלוף עמוס לפידות, וביקש ממנו לתפוס את מקומו.

לאלוף שומרון, שעבר על סדר־היום של הרמטכ"ל בתקופת שהייתו בחו"ל, ברור היה לחלוטין כי עליו לשריין מספר שעות ביום חלוקת הטקס, כדי לעלות לירושלים ולייצג את מפקדו. לא היה לו כל מושג, שכבר נמצא קצין שיעשה זאת.

המבוכה נמנעה כאשר, במקרה, טילפן מפקד חיל האוויר ללישכת סגן הרמטכ"ל, וביקש לדחות פגישה עם שומרון שנועדה ליום חלוקת הפרס. מפקד חיל האוויר נימק בקשה זו בטעם המשנה שעליו להחליף את הרמטכ"ל בטקס.

לישכת סגן הרמטכ"ל ערכה בירור מהיר עם לישכת הנשיא לגבי הנוהל המקובל במקרה של היעדרות הרמטכ"ל מן הטקס. התשובה שנתקבלה היתה ברורה — המחליף הוא סגן הרמטכ"ל וממלא מקומו.

עקרונות־חיים אלו, הובהרו למפקד חיל האוויר, ובכך נמנעה, כאמור, המבוכה שהיתה עלולה להיווצר מפיגוש של השניים ליד שולחן המכובדים.

תגובה? — סיפור קטן מרתיע... נכון, סיפור קטן, אבל מאחוריו מסתתר סיפור גדול, מרוד ומביך לא פחות.

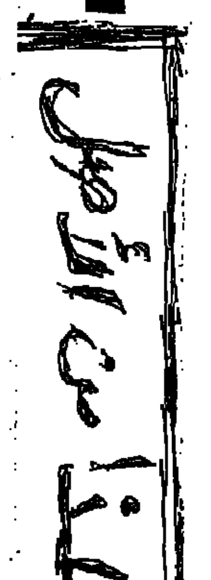

פסק ודין

מאת א. אבישר

ללא כוונות מגונות

בתחילת שנת 1970 קיבל דוד רשיון לעסוק במקצוע הרפואה בארץ, וזאת על סמך תעודה מאוניברסיטת גנט שב־בלגיה. בה הוענק לו תואר של דוקטור לרפואה. הוא עבד בבתי חולים שונים כרופא גינקולוג ובתחום זה גם עסק במרפאה פרטית שבביתו. בקיץ 1971 ביטל שר הבריאות את הרשיון לעסוק ברפואה לאחר שהתברר לו כי הרשיון הושג בטענות שווא.

אף על פי שבוטל רשיונו, המשיך דוד להתחזות כרופא ולעסוק ברפואה, ולפיכך הורשע בבית המשפט המחוזי, תל אביב יפו, בהתחזות, בקבלת דבר במירמה בנסיבות מחמירות, בתקיפה ובמעשה מגונה שלא בכפייה. נגזרו עליו תשעה חדשי מאסר בפועל, שלושה חדשי מאסר על תנאי וקנס בסך תשע מאות אלף שקל (ישנים) כסכום שקיבל דוד מעיסוקיו.

דוד מערער בפני בית־המשפט העליון על הרשעתו ועל העונש שהוטל עליו. בית־המשפט המחוזי קבע כי לאחר שרשיונו בוטל, נתן דוד טיפול רפואי ממושך לשלושה זוגות, תוך שהוא מתחזה כרופא. מגמת הטיפול היתה לרפא את הגברים מעקרותם ולגרום לנשים כי תהרינה. לצורך זה הזריק לגברים בתכיפות „זריקות הורמונים" שטיבן לא הוברר, ואילו לנשים עשה בדיקות גינקולוגיות והזריק לרחמן את זרע הבעל ב„הזרעה מלאכותית". שלושת הזוגות באו אליו לאחר שנכשלו הטיפולים הרפואיים ה„קונבנציונליים", ודוד טיפח בלבם תקווה כי בידו להושיעם.

משהציג דוד עצמו כרופא (כפי שגם ציין בשלט שעל דלת דירתו) ולא סיפר למטופלים כי רשיונו בוטל, הרי שטען לפניהם כיווזעין טענת עובדה שאינה אמת. התחזותו כרופא היא שהביאה את המטופלים להסכים, כי דוד יבצע בהם את הטיפולים הרפואיים, ולשלם לו עבורם בכסף או בטובות הנאה אחרות. מכאן שדוד קיבל „דבר במירמה". המטופלים אמנם הסכימו כי דוד יבצע בהם את הטיפולים, אולם משהושגה הסכמתם לטיפולים הרפו־איים בתרמית עקב התחזות דוד כרופא, הרי שבכך נעשתה „תקיפה" כהגדרתה בחוק העונשין.

בבית־המשפט המחוזי הורשע דוד גם בעבירה של מעשה מגונה שלא בכפייה. כיוון שדי בכך שהוכח שהנשים הוטעו לחשוב כי דוד רופא וכי לא היו מסכימות למעשיו בהן, אם היה להן שמץ חשד כי רשיונו לעסוק ברפואה נשלל ממנו כבר שבע שנים קודם לכן. שכן „אין חוק דורש שהתביעה תוכיח כי המבצע מעשה מגונה שלא בכפייה יהא שטוף זימה ותאווה מינית".

השופט גולדברג מסכים עם מסקנה זו. אין חולק כי הבדיקות והטיפולים הגינ־קולוגיים שעשה דוד בנשים לא באו לספק את חשקו המיני. הבדיקות היו רגילות ולא חרגו מהנדרש. דא עקא, שדוד במעשיו לא רק תקף אותן נשים כשהשיג בתרמית את הסכמתן לטיפול, אלא שתרמית זו, אשר הביאה את המטופלות לתת הסכמתן לכך כי יפשפש באברי גופן המוצנעים, היא אשר שוללת מיניה וביה את „כשרות" התנהגותו של דוד. המעשים אשר עשה (תוך מודעות להתנהגותו ולנסיבות העבירה) נותרו על כן בגדר מעשים מגונים בצורה בולטת חרף „הרחפים המקצועיים" שהניעוהו, כשאין באלה כדי לצקת במעשים משמעות שונה.

אשר לחומרת העונש — השופט גולדברג סבור כי אין הוא חמור יתר על המידה שכן לא זו בלבד שדוד התחזה כרופא ועסק ברפואה ללא רשיון, אלא שהוליך שולל את קרבנותיו, תוך שהוא מפיח בהם תקוות שווא, שבעטיין היו מוכנים לעבור טיפולים ממושכים מלווים בכאבים ובסבל נפשי.

השופט לוין מסכים בכל עם עמיתו, להוציא ההרשעה על עבירה של מעשה מגונה. לדעתו, מעשה מגונה הינו מעשה, אשר יש בו על פניו אלמנט של מיניות גלויה, ואשר לפי אמות מידה אובייקטיביות של מתבונן מן הצד של האדם הממוצע, ייחשב לא הגון, לא מוסרי, לא צנוע. לכן, במקרה שלנו בו לא היתה כוונה מגונה, אין להטביע על מעשהו של דוד, שהוא פסול ופלילי מבחינות אחרות, גם תג של מגונות. אלא שהשלישי בהרכב, השופט בך, הצטרף „לא בלי לבטים" לדעת השופט גולדברג, וכך נדחה גם הערעור על ההרשעה בביצוע מעשה מגונה.

כולנו מובסים

(המשך מעמוד 5)

שונים בראי לגייס עובדים, במסגרת התקציב העומד לרשותם. הוצאות השכר בדואר, במשרד הבריאות, במשרד החינוך, בעיריות ואפילו באוניברסיטאות ירדו, מבחינת המעסיק, באחוזים משמעותיים. כך פועלת ירידת השכר בסקטור הציבורי דווקא כניגוד למגמה של שינוי מבנה המשק. כלומר, עיקר הפיטורין היו בסקטור העיסקי. ועובדה אחרונה: בסקטור העיסקי ניתנו בחצי השנה האחרונה, ברמה המפעלית, תוספות שכר שונות, בין אחוזים בודדים עד ל־20 אחוז. אני מכיר מפעלים שנתנו תוספות מקומיות בלא להמתין לטו"מ הארצי. במקרים מסויימים זה נעשה ביוזמתה של ההנהלה ובאחרים רק אחרי משאומתן חריף וקשה בין העובדים להנהלה. זהו סוד גלוי, לכן כל הדיבורים והאיומים בחידוש הפיתותים אם יעלה השכר בסקטור הציבורי הם בגדר של הונאה ואחיזת עיניים.

לעובדים ברור, שהמו"מ הארצי לא יניב יותר מאחוזים בודדים של תוספת שכר, וגם זה על פני שנה. לכן עברה עיקר המערכה למפעלים. וכמו במקרה של האחיות, גם כאן החזקים, המצליחים מגדילים את הפער לעומת החלשים והמתקשים. חולשתה של ההסתדרות במו"מ הלאומי הקולקטיבי פוגעת בעיקר בחלשים, בעובדי המזון, הטקסטיל והפועלים החקלאיים. האחרים מסתדרים לבד.

שבירת שביתת האחיות, ואיום בחידוש האינפלציה, האבטלה הגבוהה המעשית, השכר הנמוך והחולשות החלשות — גיאוגרפית ותעסוקתית — יוצרים גורמות חרשות במדינת ישראל. אין יותר מאבק מקצועי ארצי משמעותי — הגורמים הקובעים הם הוועדים במפעלים, מוסדות הפועלים, האיגוד המקצועי, נחלשים באורח מסוכן ביותר.

אני אחד לא יודע מה יקרה במו"מ הבא, בעוד שנתיים, או בכל סיטואציה של פירוק ממשלת האחדות ובחירות לפני כן. המסגרת המסודרת היציבה של מו"מ ארצי, אחריו מו"מ ענפי־ארצי ובסוף מו"מ מפעלי־מקומי, המסגרת הזאת התרוססה, אם לא התפרקה לחלוטין. אפשר שזהו רווח של המעסיקים לזמן קצר: הממשלה יכולה, אולי, כרגע לחכוך את ידיה בהנאה, אולם לטווח ארוך זהו בדיוק נצחון מסוג „נצחון פירוס", כלומר, עוד נצחון כזה והממשלה תצטרך לנהל מו"מ עם עשרות ומאות ועדים, במקום עם הארגון היציב והמוסמך של העובדים.

למעשה, זהו היבט נוסף של מציאות הפיצול לשני עמים: בני מעמד הבינוים ומעלה, המסודרים ומטופלים בבתי־חולים, במירפאות ועל־ידי רופאים ואחיות פרטיים. ילדיהם זוכים למורים פרטיים לחוגים אחר־הצהריים, מעבר למסגרת המצומצמת של בית־הספר.

העניים ובני מעמד הבינוים ומטה מקבלים טיפול נחות, מייגע, וביורוקרטי בקופות־החולים, בבתי־החולים והמירפאות הציבוריות. הם נאלצים „לבלות" שעות בהמתנה לרופא, לתרופה שאיננה, לנסוע לקצה העיר לרופא מומחה ואז להמתין שלוש שעות לבדיקה של שתי דקות. הם נאלצים להשתמש בתחבורה ציבורית, בשירותיה היגעים של משטרת ישראל שבדרך כלל איננה מצליחה להגן עליהם, ובסוף, כאשר הם הופכים לנתמכי סעד, הם מגיעים לעובדים הנסלאים האלה, המרוויחים לעיתים מעט יותר מהם.

לכן, לא רק האחיות הפסידו במאבק, במערכה על שיקומה של מערכת הבריאות הציבורית כולנו הובסנו. בעתיד הנראה לעין לא תהיה רפואה ציבורית טובה. לא יהיה חינוך על רמה גבוהה יותר (חינוך ובריאות גם הם בטחון); כל אלה לא יהיו, כאשר משלמים לרופאים, לאחיות, למורים, לעובדי הדואר ולפקידים בעירייה שכר נמוך.

יציבות מפוקפקת

(המשך מעמוד 7)

תפקיד ראש אמ"ן אינו חלטורה לשנתיים: תפקיד המפח"ש הוא תפקיד מרכזי שלא יכול להימשך שנה וחצי. סגן הרמטכ"ל וראש אג"מ מופקד על הכנת תכנית רב־שנתית של צה"ל. מטבע הדברים, הכנת תכנית ארוכת טווח והרצתה במצב הכלכלי הנוכחי של מדינת ישראל, אינו עניין לפרק זמן קצר. תפיסות שונות, ונוגדות לעיתים, של קצינים שונים לגבי בניין הצבא, משפיעות על תהליך הכנת התכנית הרב־שנתית, כאשר את טביעת האצבעות הבולטת ביותר מותיר מי שמפקד על הכנת התכנית — ראש אג"מ. החלפת העומד בראש התכנית באדם בעל השקפת עולם שונה, עשויה לשנות את הקווים המאפיינים שהתוותה קודמו. את התבשיל כולו יאכל מי שיעמוד בראש הצבא שנים אחר־כך. מכיני התכנית ישבו בתפקידים תקופות קצרות, החלו להטביע חותם מסוים על תכנית כלשהי, לא היו מסוגלים לסיים את גיבושה והסתלקו.

את המחיר לבעיות הפרסונליות הפנימיות של המטה הכללי נשלם כולנו. לכן, האצבע השואלת איננה מופנית אך ורק לצמרת המטכ"ל והרמטכ"ל, אלא גם, ואולי בעיקר, של הדרג המדיני, קרי — שר הבטחון, הקבינט לענייני ביטחון וראש הממשלה, הנותנים את ידם למשחק המוזר והמסוכן הזה.

חינוך והשכלה

מאת יצחק שור

טרפוד הרפורמה

בפברואר השנה הגישו מנהלי מחלקות החינוך של ירושלים ותל־אביב, מיכאל גל וד"ר שמשון שושני, לשר החינוך והתרבות מסמך, המציע לו לתת יד לארגון מחודש של מערכת החינוך בערים הגדולות, על בסיס דו"ח ועדת זנבר בדבר היחסים בין השלטון המרכזי והמקומי. בעיקרו של דבר, טענו גל ושושני, בגיבוי מלא של קולק וציוין, כי בתקופה של צמצומים צריכה הממשלה להביא לריכוז של נושא החינוך ביד אחת ולמנוע כפילות, בלבול, וחלוקה בלתי־אפשרית בין סמכות לאחריות. גל ושושני סבורים אמנם, שהערים הגדולות יכולות ליטול על עצמן את מלוא האחריות והסמכות לנושא החינוך, אבל אם הדבר לא יהיה מקובל על הממשלה, מוטב שהיא תחליט להפקיע את נושא החינוך מידי השלטון המקומי ותטפל בו בעצמה באורח מלא.

בעקבות אותו מסמך נערכה פגישה בין שר החינוך, מנכ"ל משרדו, ראשי שתי הערים ומנהלי מחלקות־החינוך שלהם. כמצופה, לא קרה שום דבר. משרד החינוך לא ויתר על הלשכות המחוזיות ואף לא נטל לידיו את מלוא הטיפול בתחום החינוך.

„הבל פה ושרירות לב"

עכשיו מתפוצץ הוויכוח בירושלים. נציגי ההורים משלושה בתי־ספר יסודיים טוענים, כי מנהל מחוז ירושלים, ד"ר יוסף יונאי, שינה בהבל פה ובשרירות לב ביורוקראטית את החלטותיה של ועדת הריפורמה העליונה במשרדו, ואת תוכניות העירייה, להשלים את הריפורמה בחינוך הממלכתי בירושלים תוך שלוש שנים.

יו"ר ועד־ההורים של בית־הספר שרת, אלי דרור, ויו"ר ועד הורי סטון, עדה עוז, טוענים, שד"ר יונאי מנע פתיחת חטיבת־ביניים, בשל ויכוח עם העירייה על השאלה מי ימנה את מנהל חטיבת הביניים. דחיית הקמתה של החטיבה, טוענים נציגי ההורים, תפגע קשות בסיכוייהם של 285 בוגרי כיתות ו' בבתי־הספר אגרון, סטון ושרת, לקבל חינוך טוב ומועשר בחטיבת־ביניים הקשורה למכללת אורט. הנהלת אורט התחייבה להשקיע חצי מיליון דולר בשיפוץ המבנה ובציודו.

מנהל מחלקת החינוך של עיריית ירושלים, מיכאל גל, מוכן להתייחס לנושא במישור העקרוני בלבד. כשהוא בורר היטב את מלותיו: בין העירייה ומשרד החינוך מתנהל ויכוח על איכות החינוך. לא נתפשר על פחות מטוב מאוד. הצעתי מועמדים לניהול, יונאי פסל אותם".

ד"ר יוסף יונאי: „לא דובים ולא יער. מצידי, יכולה חטיבת־הביניים להיפתח מחר. נציגי העירייה בוועדת המכרזים פסלו מועמדים טובים. הנימוק היחידי לפסילת מועמדים טובים שהצגתי היתה דרמת גבה ספקנית. למועמדת (של העירייה ואורט) אין כישורים מתאימים, לא אני אלא מיכאל גל הודיע להורים שלא תיפתח חטיבת־ביניים חדשה בתשמ"ז".

„שיעור באנטי־דמוקרטיה"

נציגי ההורים רותחים מזעם. אומרת עדה עוז: משרד החינוך הורס את המערכת. ישנם מורים שום קטאסטרופה. איש אינו טורח להוציאם, בא פקיד אחר ומטרפד את עתיד ילדינו, רק משום שאין הוא מוכן למנות אדם שהציע מיכאל גל. המועמדת שהציעו אורט והעירייה עבדה כמורה בסמינר. היא מחזיקה בתואר ראשון בביולוגיה ושני בייעוץ חינוכי".

מוסיף אלי דרור: „כאשר נודע לבני מה קורה הוא שאל אותי: מה קורה להם שם, למעלה. הם מטומטמים או לא נורמליים? שיילכו כולם לעזאזל". יונאי רוצה להוכיח שמיכאל גל מיותר. שלחתי מכתב 'תודה' לשמואלי וליונאי על החינוך לאנטי־דמוקראטיה שמשרדם מעניק לילדינו. לעומת זאת שיבחתי את אנשי אורט והעירייה.

אלי דרור משבח גם את יו"ר הסתדרות

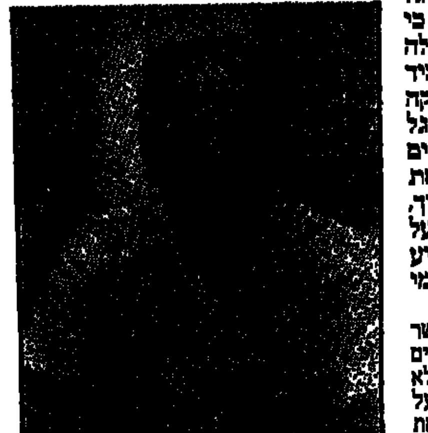

ד"ר יונאי – אנטי דמוקרטיה

המורים בירושלים, דליה איציק: „היא הסכימה לדחיית ההכרעה עד לקצה הגבול, ובינתיים לא ידעו מורי ו'-ח' ביסודיים היכן יעבדו — בחטיבה החדשה או במקום הנוכחי. אבל הזמן תם. אי־אפשר לנהל ויכוחים בלי סוף. המורים והתלמידים צריכים כבר לדעת. באמצע יולי, מה יקרה איתם בספטמבר". דברים דומים שמעתי גם מפיה של שלומית כנען, המתכננת העירונית בחינוך וחברה בוועדת המכרזים.

פרופ' פרנס נודר נדרים

בראשית יוני מינו יונאי וגל ועדה, שתלווה את ההכנות לפתיחת חטיבת־הביניים החדשה ואת היערכותה בעוד שנתיים לקראת החטיבה העליונה. בראש הוועדה עומד פרופ' יצחק פרנס, הדיקאן לשעבר של מדעי הטבע באוניברסיטה העברית. עמיתיו בוועדה היו פרופ' חיים אדלר, העומד בראש המכון לחקר הטיפוח בחינוך, ומיכל זמורה־כהן, העומדת בראש חטיבת המוסיקה של קול ישראל ומנהלת האקדמיה למוסיקה לשעבר.

הוועדה הוקמה כדי לענות לחששות הורים, שמא יאפיל החינוך הטכנולוגי על החינוך העיוני, ההומאניסטי והאמנותי. בהמלצותיה קבעה הוועדה שהכל יקום או יפול עם מינוי המנהל. „הבטחנו תוכנית לימודים מאוזנת", אומר פרופ' פרנס. המלצנו שאם יקום חוג למחשבים, יקום לעומתו חוג לארכיאולוגיה או למוסיקה. הנהלת אורט, בגיבוי מנכ"ל הרשת גורלניק והמנהל הפדגוגי עוזי מלמר, אימצו את כל ההמלצות והתחייבו להעמיד משאבים גדולים לחטיבה. הם מתכוונים להופכה לדוגמה. פגישתי עם מיכאל גל, [illegible] יצחק פרנס. היתה משב רוח מרענן [illegible] זהו ציוני אמיתי, שאיננו מעוניין [illegible] בשיפור המערכת. אחרי שראיתי [illegible] מתקבלות החלטות במערכת החינוך, [illegible] נדר שלא למתוח יותר ביקורת על [illegible] באוניברסיטה", אומר פרופ' פרנס [illegible] עצמית.

שאלתי את פרופ' חיים אדלר, מה [illegible] הסכסוך בין משרד החינוך לעירייה [illegible] משיב: „אותי לא מעניינת השאלה מי [illegible] את המנהל. השאלה המעניינת היא [illegible] אפשר להבטיח חינוך טוב יותר לילדי [illegible] שורש המחלוקת מצוי בכפילות [illegible] הממשלתי לעירוני. מיכאל גל הוא איש [illegible] לתפקידו. אם אין הוא מתאים [illegible] החלטות בנושאי חינוך כנציג [illegible] ירושלים, מדוע הפקיד משרד החינוך [illegible] במשך שש שנים, את ניהול מחלקת [illegible] של המשרד? ומדוע מינה אותו [illegible] סגן קצין חינוך ראשי ואחראי [illegible] החלשות?

„גם בראש מחלקת החינוך של [illegible] תל־אביב עומד אדם, שמילא תפקיד [illegible] במשרד הראשי — ד"ר שמשון שושני. [illegible] מבין שאי־אפשר להעביר את [illegible] לחינוך מידי המשרד לידי רשויות [illegible] קטנות וחלשות. אבל מחלקת החינוך [illegible] עיריית תל־אביב הוקמה שנים [illegible] שקמה המדינה". באחת: יש להעביר [illegible] הטיפול בחינוך מידי הדרג [illegible] למחלקות החינוך של הערים [illegible] סבור פרופ' חיים אדלר.

האם דחיית הקמתן של [illegible] חדשות אכן פוגעת בתלמידים, [illegible] הורידה? משיב פרופ' חיים אדלר: [illegible] ו'-ח' ביסודיים נהנים מפחות [illegible] אדם ובשעות הוראה בהשוואה [illegible] הכיתות המקבילות בחטיבות הביניים. [illegible] התלמידים בכיתות ז' לחטיבות [illegible] לאינטגרציה ולהעלאת הרמה. המשך [illegible] של שתי מערכות חינוך מקבילות [illegible] אחת שמונה־שנתית ואחת [illegible] מאפשר לחזקים ביסודיים לברוח מן [illegible] ולהותיר שם את החלשים [illegible] האנטי־אינטגרטיבית הזאת [illegible] בחטיבות העליונות. השלמת הריפורמה [illegible] בריחת החזקים מן המוסדות [illegible]

אגב, מזכיר פרופ' אדלר, [illegible] מבקשת להיות נאמנה להחלטות [illegible] ומשרד החינוך. ואילו משרד החינוך [illegible] אשר מעכב את הריפורמה.

מיכאל גל איננו מיואש לחלוטין. [illegible] ששלח ב־9.7.86 הורי בתי־הספר [illegible] הוא מביע את צערו על שאירע [illegible] עזרת משרד החינוך והעירייה [illegible] תגבור והעשרה לתלמידי ז'-ח' [illegible] הספר.

מדגרה למדענים

סקר חדש, שערכה המזכירות הפדגוגית של משרד החינוך והתרבות מצביע על עליה בשיעור תלמידי התיכון, שבחרו ללמוד מקצועות מדעיים מתוגברים ולגשת לבחינות בגרות ברמה הגבוהה (5 יחידות לימוד). הסקר מתייחס לשנים תשמ"ג עד תשמ"ה.

אלה מימצאי הסקר: מתימטיקה – 17.8 אחוז בחרו ללמוד ברמה של 5 יחידות בתשמ"ה לעומת 15.5 אחוז בתשמ"ג.

ביולוגיה – 19.0 אחוז לעומת 15.6 אחוז; פיסיקה – 10.4 אחוז לעומת 8.8 אחוז.

לפי הסקר, המקצוע המדעי היחיד [illegible] בו ירידה בשיעור הלומדים ברמה גבוהה [illegible] כימיה (2.3 אחוז בתשמ"ה לעומת [illegible] בתשמ"ג).

אחד המקצועות המדעיים [illegible] גובר והולך למערכת החינוך העל־יסודית הוא לימודי מחשב. 22.1 אחוז מכלל התלמידים בכתות י"ב של בתי־הספר העיוניים [illegible] בתשמ"ה לימודי מחשב לקראת [illegible] בגרות.

למרות המימצאים הללו, [illegible] במשרד החינוך בדאגה את העובדה, [illegible] מרי תלמידים בוחרים ללמוד [illegible] מדעיים וטכנולוגיים ברמה גבוהה. [illegible] העמקת הנושא והרחבתו מינה [illegible] ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות [illegible] יצחק נבון, ועדת מומחים, שתפעל [illegible] החינוך המדעי והטכנולוגי במערכת [illegible] בראש הוועדה עומד פרופ' [illegible] המרכז להוראת המדעים, [illegible] האוניברסיטאות ומשרד החינוך. [illegible] מהוועדה לפעול לביצוע התוכנית [illegible] שנתית, להעמקת החינוך המדעי [illegible] שאושרה על ידו לאחרונה. [illegible] ההתפתחות בתחום זה במערכת החינוך.

נוכח מחסור חמור בצוות [illegible] במקצועות הללו, אישר שר החינוך [illegible] של תקציב ההצטיידות מ־0.9 ל־1.5 [illegible] דולר בשנה זו. כן הגדיל השר [illegible] ב־3 הרשתות לחינוך טכנולוגי [illegible] „עמל" („עמית") והוסיף [illegible] לפיתוח מערכת החינוך המדעי [illegible] במקביל הוכפל התקציב [illegible] מדע, הסכומים הללו גוייסו ע"י השר [illegible] מקיצוצים פנימיים מתוך המשרד.

שר החינוך הציע לאקדמיה [illegible] היזורית, המאוחרת, לראות [illegible] המדעי והטכנולוגי [illegible] ראשי המגבית היהודית, [illegible] את הצעת השר [illegible] בנושא זה וימשכו.

למה גילגיל צוחקת

רות אלמוג, גילגיל, הוצאת מסדה, סדרת שעת קריאה, ציורים: הילה חבקין, גבעתיים, 1986, 39 עמודים.

המורה בכיתה א' העמידה את גילגיל בפינה. המורה מדברת אל הילדים, אך הם אינם מקשיבים לה. הם מביטים בגליה וצוחקים. גליה איננה מבינה מדוע ילדי הכיתה צוחקים. המורה מוציאה אותה החוצה ומזמינה את הוריה כדי שתוכל להתלונן על ילדתם הרעה.

חטאה העיקרי של גליה הוא ידיעת הקריאה. היא שיגעה את אמה בהיותה בגן ובלית ברירה לימדה אותה אמה לקרוא. לכן משתעממת גליה. לכן היא צוחקת, לכן מגיע לה שיורקו אותה הביתה. אסור לדעת יותר מדי. צריך ללמוד בדיוק לפי הקצב שקובעת המורה לכל הילדים הממוצעים, שקיימים רק בסטאטיסטיקה. האם משכנעת את המורה להתיר לגליה לקרוא ספרים בזמן השיעורים.

בפרק השני יוצא אביה של גילגיל למילואים. בפרק השלישי היא עוברת יחד עם משפחתה לגור בעיר אחרת ונולד לה אח קטן.

ספרה של רות אלמוג מעלה לפני הקורא בראשית דרכו בבית־הספר שאלות מתחום עולמו החברתי והנפשי: האם צודקת המורה כשהיא מענישה? האם צריכים הורים ללמד את ילדיהם לקרוא לפני הגיעם לבית־הספר?

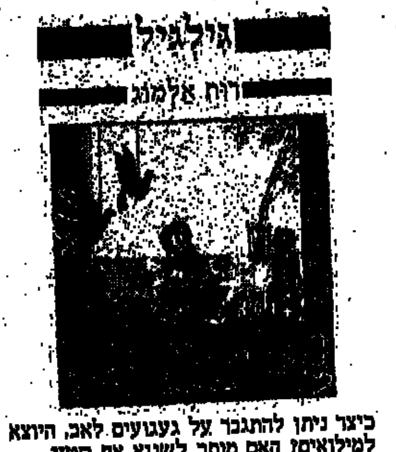

כיצד ניתן להתגבר על געגועים לאבא, היוצא למילואים? האם מותר לשנוא את אח קטן?

עלילת הספר היא מעניינת, הלשון שוטפת, המבנה התחבירי מתאים לכיתות היסוד. הציורים חיוורים, ואינם מדברים אל הלב. בסך־הכל הספר עונה על הציפיות שיוצרת סדרת „שעת קריאה" של הוצאת „מסדה": הוא מתאים בהחלט לילדים המתחילים לקרוא, ומטפח בהם את אהבת הקריאה. לגילאי 9-6.

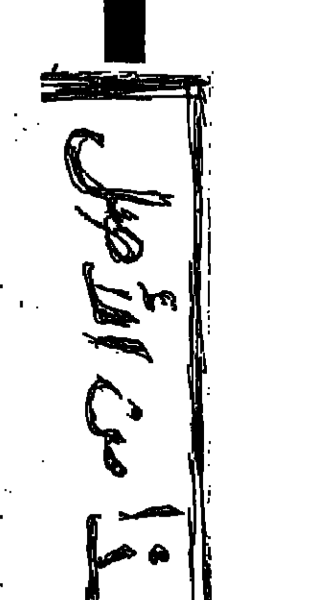

[illegible] (2) / פ. סבר

מי ירים את „עקומת J"

זו שנה ושבוע צמוד הדולר לשקל, השקל לדולר. לכן פיחות הדולר מול המטבעות המערב־אירופיים והיין הוא במקביל, ובדיוק, גם פיחות השקל. ובטווח הזה ויותר ארוך, צריך פיחות בזה לשפר את המאזן המסחרי הדולרי, של ארה"ב ושלנו כאחד. בטווח הקצר, של שנה אחת, הפיחות עלול להרחיב את הגרעון, בתוספת המכונה בעגת הכלכלנים „עקומת J" של גרעון שלאחר הפיחות.

מדוע יגדל הגרעון הדולרי? משום שהיבוא, כתרגום לדולרים, יתייקר, ותנאי הסחר הדולריים יורעו.

שעברה, כאשר הדולר צנח ממש, גרמה נפילה זו לעלייה מתונה ביותר במחירים הדולריים של היבוא לישראל. מחירי היבוא הדולריים של מוצרי צריכה עלו, למשל, בין הרבע ה־84' לרבע האחרון של 85', רק ב־3.5%, ומחירי היבוא הדולריים של נכסי ההשקעה ב־12%, למרות ייקור המטבעות האירופיים ב־25 אחוז בממוצע. המחירים הדולריים של חומרי הגלם ותשומות לייצור אף ירדו, כתוצאה מעודפי היצע עולמיים.

לגבי 1986 אין עדיין די נתונים על השינויים במחירי היבוא הדולריים, אך טועה מי שמנסה להיאחז בהם כדי להסביר את כל הגידול ביבוא הסחורות, המציפנו מכל עבר. גם לאחר תיקון השפעת הדולר הנופל עדיין 12% עד 15% ביבוא הסחורות הריאלי, ללא יהלומים ודלק; התוצר הלאומי יגדל, לכל היותר, בכ־3% עד 4%.

המענה המרגיע לחישובים מעצבנים אלה הוא, שהגידול ביבוא נגרם על־ידי גידול ביצוא, וכל עוד מתרחב היצוא בקצב מהיר מן היבוא, אין מה לדאוג. כדי לייצא מוצרים מתוצרתו, צריך המשק הישראלי, החסר חומרי־גלם ותשומות, לקנותם בחו"ל וזו הסיבה לרעב היבוא המתמיד שלא בא על סיפוקו.

כמרבית ההסברים הניתנים כלאחר יד, גם זה אינו עומד במבחן הסטטיסטיקה. החישובים שערך בנק ישראל מלמדים, כי על פני תקופה של חמש שנים גדל יבוא התשומות בלי יהלומים ודלק ב־34% (כמו בחישובנו), אבל הביקוש ליבוא זה מצד היצוא, ההשקעות, הצריכה הפרטית והצריכה הציבורית גם יחד מסביר רק גידול בשיעור של 19%.

ובאין הסבר, מהו בכל זאת ההסבר?

בורחים לדולרים, בורחים למוצרים

אחד, הנפוץ אומנם במשאי בין הכלכלנים אך אינו זוכה לפירסום בגלל בעיות של אימות הנתונים, הוא שהיבוא המוגבר שימש, בשנים עברו, צינור להברחת הון לחוץ־לארץ. ניפוח שולי, עד 10%, של חשבון היבוא פה ושם, שם ופה וזה כאשר הממשלה מקציבה דולרים ללא כל אפשרות לבדוק לאן הם הולכים בסוף דרכם. האם לזכותו של היצרן בחו"ל או של היבואן בחו"ל – יכול לשבש את המאזן המסחרי במאות מיליוני דולרים לשנה. תהליכים של הברחת הון כזאת התחוללו ללא ספק בראשית שנות ה־80' ותישאר פתוחה השאלה, האומנם חזרו להופיע ולהכות, גם בראשית 1986.

השני, הוא בריחת הציבור מחסכון פיננסי לעבר חסכון צרכני, חיסכון במוצרים מיובאים. בריחה כזאת הגיונית ומוצדקת ביותר: הלא מדי שנה בשנה הולך וכבד העומס של החוב הציבורי המוטל על הממשלה, ועימו הסיכון לאי־יכולתה של אותה הממשלה לפרוע החוב השוטף („לגלגל" אותו, כששה נקייה) או לשלם עליו ריבית ריאלית בהתחייבותה. גם במהלכה של 1985, שנה מעוטת גרעונות, עלה היחס שבין החוב הפנימי של הממשלה לאזרחיה לבין המוצר הלאומי מ־123 אחוז תוצר ל־143 אחוזים. — לא כולל מחוייבות הממשלה ביחס למניות הבנקים שבהסדר. או יש לכולם הסבר (שוב, הסבר) טכני משכנע למעמם נוסף זה, אולם שום תיקון תחשיבי אינו מוחק את המציאות. זאת ועוד: בשנת 1985, בגלל האטת האינפלציה, שילם הסקטור הציבורי ריבית ריאלית על החוב הפנימי לאזרחי ישראל בהיקף יותר מכפול לעומת 1984 (7.6% מן התוצר הלאומי, לעומת 3.5% שנה קודם לכן). ההאטה המהירה באינפלציה דווקא מוסיפה משקל יחסי להוצאותיה וריבויותיה של הממשלה. בתנאים כאלה, מה הפלא שהאזרח מעדיף עוד וידאו על פני עוד תוכנית חיסכון שממשלתו היקרה ערבה לה, עוד מקרר על פני עוד אגרת־חוב, שבנק ישראל היקר ערב לה?

בחצי השנה שחלפה נוסף לכך גורם מיוחד מאוד: חידוש המלאים, שירדו עד כדי גירוד התחתית המסוכנת בסוף 1985. המניע העיקרי להשקעות במלאים של חומרי גלם, תשומות ליצור ואף מוצרים חצי־מוגמרים היתה, בחודשים החולפים, הורדת הריבית הריאלית,

התפתחות יבוא הסחורות, 1975 עד 1986

(נתונים רבעוניים, מנוכי עונתיות)

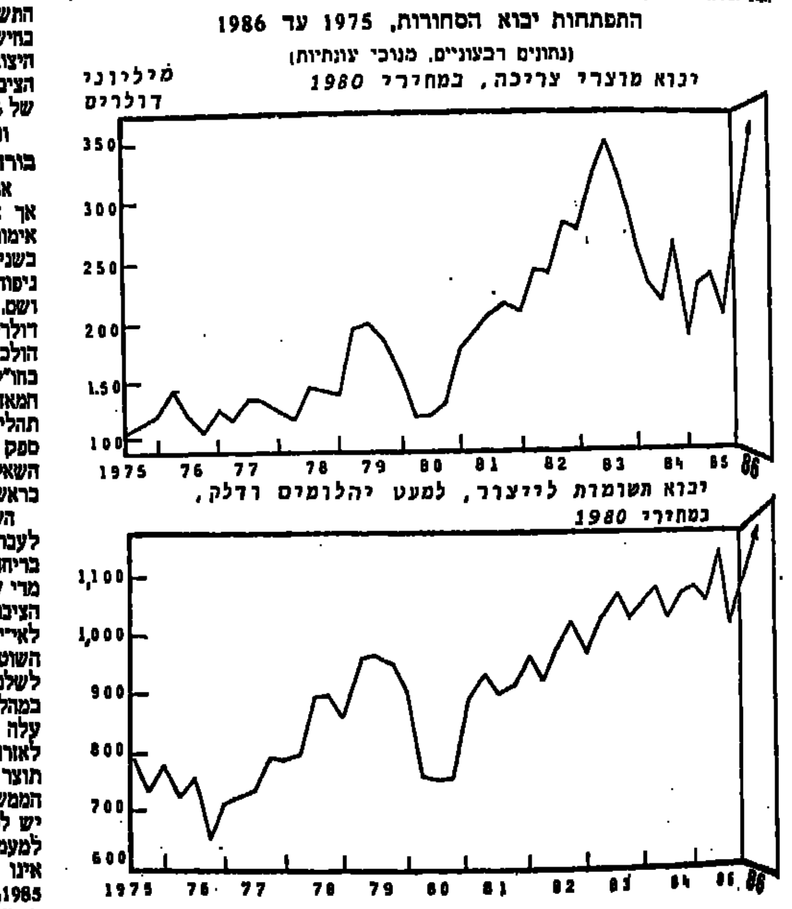

בינואר אשתקד יכולתי לשלם תמורת מוצר גרמני, שנמכר לי בשלושה מארק, דולר אחד בלבד ואילו היום אותו המוצר, באותו המחיר בפרנקפורט, עולה לי דולר וחצי. מצד היצוא, התמונה אחרת: אין שינוי מיידי בהכנסות הדולריות, יש ירידה מיידית בכוח הקנייה הלא־דולרי שלהן.

שינוי המחירים המיידי, בעקבות פיחות הדולר, יגדיל לכן את הגרעון הדולרי (של ארה"ב ושלנו) משני טעמים, ההולכים ומתנטלים ככל שעובר זמן ממושך יותר מאז הפיחות:

● הטעם הראשון, שמחירי היבוא, נקובים בסכום לא־דולרי, אינם משתנים בעקבות פיחות הדולר. כלומר, שהיצואן המערב־גרמני, למשל, ממשיך ליהנות זמן־מה ממלוא התמורה המוגדלת ואינו מעוניין לנצל את הפיחות על מנת להוזיל את המחיר הדולרי של סחורתו. אולם, גם אם הוא אינו מעוניין בכך, צמצום הביקוש למוצריו יכריח אותו להוזיל, שאם לא כן יפנו הקניינים הדולריים לספקים אחרים, זולים יותר, בארצם או מחוצה לה.

● הטעם השני, שהיצואנים מסרבים תחילה לנצל את הפיחות כמנוף להגדלת כמות היצוא, ומסתפקים במה שיש. אך הם קונן ידחפו להרחיב ולהוזיל, על־ידי פעילות האינטנסיבית של סחר החוץ; פיחות לא ניתן להסתיר.

כשרס יבואו לכלל ביטוי מלא המגמות המאוחרות ו„הטובות" – הפחתת כמות היבוא אז, והגדלת כמות היצוא ודחיפתו לשווקים חדשים מצד שני, עלולות לגבור עליהן תנופת „הרעות", כך שהתוצאה המיידית של הפיחות [illegible] אחרים, היא הגדלת הגרעון המסחרי [illegible] של אמריקה ושלנו כאחד. זהו מיפנה ה„J" כלפי מטה, ולעתים חזק כלפי מטה [illegible] חישבו ומצאו, כי פיחות של 10% [illegible] דולר מגדיל, כתוצאה מורעה בתנאי הסחר [illegible] את הגרעון המסחרי הדולרי ב־11 [illegible] דולר. החריפות והעוצמה בה יורדת עקומת ה„J" של הגרעון המסחרי [illegible] משקפת פעילות של גורמים כלכליים [illegible] המקטינים בהשפעותיהם. רוב סחר [illegible] הישראלי (ואזרחי) נעשה אומנם מחוץ [illegible] אך חלק הארי שלו נקוב מראש [illegible] גורמה, שחוזי עתידנו נוטים להגזים [illegible] ההשפעות האמורות להתלוות [illegible] פיחות הדולר. במחצית השנייה של השנה יהיה הגידול הריאלי ביבוא מרשים, ומאיים. עקומת ה„J" של הגרעון לא תתרומם לנו מעצמה.

מחששים את הסיבות

הגידול של 15% ביבוא הסחורות, ללא יהלומים ודלק, במחצית הראשונה של השנה, לעומת המחצית השנייה ו/או (כפי שכתבו פעם הפקידים על נייר מכתבים רשמי; היום כבר ממציאים פניות לבקיות יותר) הראשונה של אשתקד, הוא לפיכך ברובו המכריע תוספת כמותית, ריאלית. מול התוצר הזוחל והיצוא הפוחת, זו קפיצה מבהילה אבל למה שנשתומם, למה נרים גבה? תהליך ההתמכרות ליבוא נמשך במשקנו כמעט ללא הפסק, לפחות מאז המחצית השנייה של שנות ה־70.

התיאבון ליבוא

מדדים ריאליים – 1980=100.0

סחורות ללא יהלומים ודלק

שנה	תשומות לייצור	מוצרי צריכה	מוצרי השקעה	תוצר מקומי
1980	100.0	100.0	100.0	100.0
1981	115.8	151.4	101.7	103.8
1982	120.6	188.9	127.7	104.3
1983	121.5	227.7	166.6	106.9
1984	130.4	164.2	151.8	108.7
1985	133.8	158.7	146.3	111.8
מחצית ראשונה 1986	152.0	209.0	140.4	(114.5)

מקורות: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

● המדדים למחצית ראשונה של השנה חושבו לפי הנחות על עליות מחירים דולריים כדלקמן: מוצרי צריכה – 2%+; תשומות לייצור – 0%, מוצרי השקעה – 4%+.

אך ממדיו הפכו לתלות כרונית בחומש האחרון, מ־1980 ועד 1985 גדל התוצר המקומי הריאלי שמייצרת ישראל בכ־12%, שיעור גידול נמוך במיוחד. באותו פרק זמן:

● היבוא הריאלי של התשומות לייצור וחומרי הגלם גדל בכ־34%.

● היבוא הריאלי של מוצרי צריכה גדל בכ־60%.

● היבוא הריאלי של מוצרי השקעה גדל בכ־46%.

השנה יתרחב שוב הפער בין יבוא לצמיחה, לאחר שבשנתיים הקודמות הצטמצם במקצת. גם לפי התחזית האופטימית שהוצגה ברשימה הקודמת, נוכל לצפות השנה לגידול של כ־

אך זה איננו הרוע היחיד. פירמות משקיעות במלאי מתוך ציפייה לכך, שיהיה ביקוש למוצריהן, שגלגלי הייצור ישובו לנוע במהירות רבה. ציפיותיהן מתממשות לנגד עיניהן.

לכן, גם אם נוכל למנות עוד טעמים רבים לגל היבוא (כמו, למשל, הזולה יחסית של חלק מן המוצרים המיובאים, במונחים של שקלים והספקולציות המתוחכמות לייקורם המתקרב), לא יהיה בכך כדי להניע את המנגינה הצורמת. גאות היבוא היא, בסופו של כל מחקר רציני בנושא, התאום המשלים של גאות הצריכה, והכף אנו מצטיינים בהכרה כמשק וכעם. זהו הדפוס ששלט בחיינו, ואליו חזרנו עכשיו, בתרועת נצחון.

טור החדשות

מועצת הכותנה:

רק 15% מהמים לענף מסובסדים

ענף הכותנה, ששימש לאחרונה יעד מרכזי לחיצי הבקורת של גורמים המציעים לחסלו כדי לחסוך במים, דומים בשיעור ניכר בשנה החולפת לפי הסיכומים של המועצה לייצור ושיווק כותנה:

● שטחי הכותנה הצטמצמו כבר ב־30% בקירוב, ובהתאם ירדה כמות המים הנצרכת, שתסתכם השנה בכ־200 מיליון קוב;

● כ־60% לפחות, מכמות זאת מוגדרת כמים שוליים (ביוב, מלוחים ושטפונות). שיעור זה נכון גם לגבי הנגב;

● המים השפירים להשקיית כותנה, בהיקף של 70 מיליון קוב לשנה, פזורים בכל הארץ — רובם בלתי מסובסדים. כמות המים המסובסדים לכותנה נאמדת בכ־25—30 מיליון קוב — פחות מ־2% מכמות המים לחקלאות, וכ־15% מכמות המים לענף הכותנה.

מומחי הענף סבורים, שמאחורי הטענות על המחסור במים מסתתר גם הוויכוח על מחיר המים, שעל־פי כל הכללים והנוהגים חייב היה לרדת עכשיו, בגלל ירידת מחירי האנרגיה. המחסור במים מהווה עילה לאי־הורדת מחירם, שפירושה ייקור ריאלי ניכר.

למדינה ולחקלאים בישראל מצוקה קשה במים. את הבעיה, טוענים המגדלים, לא ניתן לפתור בהתפרצויות וזעם, אלא בעידוד ממשלתי מכוון לפיתוח מקורות מים שוליים (כ־200 מיליון קוב). המתבוננים זה שנים, מגדלי הכותנה היו ראשונים לניצול המושכל של מי ביוב והפיכת טינופת אקולוגית לדולרים טובים, טוענים מומחי כותנה.

יוסף גלילי

הסוחרים נגד מס הכנסה

התאחדות הסוחרים מסרבת לבקשת נציבות מס הכנסה למסור פרטים אישיים של לקוחות הקונים במזומנים. במכתב ששיגר יו"ר ההתאחדות יהושע נהרי לשר האוצר משה נסים הוא כותב:

„בשיחה שקיימנו עם עו"ד ר. סוסטיאל, היועץ המשפטי של מס הכנסה, הוברר לנו כי אגף מס הכנסה דורש פרטים אישיים, כגון שם פרטי, משפחה, תעודת זיהוי, וכו'. בגין מכירות במזומן מעל 200 שקל.

„נראה לנו כי דרישה זו אינה ברת־ביצוע ואינה יעילה, ועלולה לגרום לכך שדווקא ציבור הסוחרים המאורגן, המשלם מסים כחוק, ייצא נפגע מכך. לחץ בכיוון זה יבריח קונים פוטנציאליים אל עסקים בלתי מורשים, שאינם מנהלים מערכת חשבונות מסודרת, ובזאת ייצא נפסד האוצר ועשרות אלפי עוסקים במשק". נהרי מבקש כי השר יורה לנוגעים בדבר לבטל את דרישה זו לאלתר.

איל שגב

בנק ישראל מעלה תיקרת הערבויות של הבנקים

בנק ישראל עדכן שוב את תיקרת הערבויות של הבנקים להבטחת אשראי שקלי. העדכון הנוסף הוא בגובה של 1.6 אחוזים. זהו עדכון שני תוך שבועיים של תקרת הערבויות.

בתחילת החודש הודיע בנק ישראל לבנקים על הגדלת תיקרת הערבויות בשיעור של 3.3 אחוזים. הגדלת תיקרה זו נכנסה לתוקף למפרע מיום 29 במאי. עתה היתה הגדלה נוספת שנכנסה לתוקף מתחילת חודש זה, בשיעור עליית המדד, כלומר 1.6 אחוזים.

שתי ההגדלות יחד מגדילות את תיקרת הערבויות בסכום כולל של כ־50 מיליון שקל. הערבויות מנוצלות כיום כמעט במלואן.

א.ש.

גידול ניכר ביצוא יהלומים

המכירות של יהלומי גלם גדלו ב־45 אחוז במחצית הראשונה של שנת 1986 — כך עולה מסיכומים שפירסמה בימים אלה חברת דה־בירס.

מן הנתונים עולה, כי המכירות של יהלומי הגלם הסתכמו במחצית הראשונה של השנה ב־1,214 מיליון דולר, לעומת 837 מיליון דולר במחצית הראשונה אשתקד. בכל שנת 1985 הסתכם יצוא היהלומים ב־1,823 מיליון שקל.

לעומת המחצית השנייה של 1985, מצביעים הנתונים על גידול של 23 אחוז ביצוא.

במונחי ראנד דרום־אפריקני זהו גידול של 62 אחוז ביצוא, לעומת המחצית הראשונה של שנת 1985, או גידול של 15% לעומת המחצית השנייה של השנה.

א.ש.

[illegible] הבורסה

מגמת ירידה כללית

● מעדיפים הנפקות חדשות

אתמול היתה מגמת ירידה כללית בשוק המניות. ירדו כל מדדי השערים של המניות והאופציות. הירידה הגדולה ביותר – 3.56% – נרשמה במדד השערים והאופציות של חברות להשקעה. ערך השוק של המניות והאופציות ירד ב־2.2% ושל מניות ההסדר – ב־0.28%. גם בשוק אג"ח היתה מגמת ירידה. עודפי היצע בשוק אג"ח הסתכמו ב־5 מיליוני ש"ח, מזה 4 מיליוני ש"ח בצמודות למדד ומיליון ש"ח בצמודות למט"ח. ההיצעים בבורסה מוסברים בין היתר בהערכות השקעות בהנפקות חדשות. אתמול זכו בביקושי־יתר שתי הנפקות צמודים חדשות של בנק ישראל.

הציבור הוציא אתמול כ־3 מיליוני ש"ח מקרנות הנאמנות.

בנק ישראל הציע אתמול לציבור במיכרז שתי סדרות חדשות של צמודי מדד בערך נקוב כוללו מסוג „שגיא", בערך נקוב של 20 מיליון ש"ח, ומסוג „גליל", בע"נ של 10 מיליון ש"ח. הביקושים להנפקת „שגיא" הסתכמו ב־35 מיליון ש"ח והיא נמכרה במחיר של 88% מע"נ. הביקושים ל„גליל" הסתכמו ב־12.9 מיליון ש"ח והיא נמכרה במחיר של 83% מע"נ.

שער הדולר היציג עלה אתמול 0.37 אג', ב־0.25%, ל־1.4995 ש"ח. דולר נוסעים עלה ל־1.7787 ש"ח. לעומתו ירד השער היציג של הלירש"ט ב־0.7%, ל־[illegible] ש"ח. הדולר השחור נע בין 1.585 ל־1.595 ש"ח. בשוק השחור יש יותר ביקוש למטבעות האירופים.

בשוק המניות ירדו אתמול 230 שערים, לעומת 44 שעלו ו־88 שנשארו בלי שינוי. ב־36 ניירות ערך היתה הפסקת מסחר, 49 שערים ירדו ב־5% ויותר ו־4 עלו ב־5% ויותר. המחזור הסתכם ב־4.8 מיליון ש"ח, מזה כ־1.2 מיליון ש"ח במניות ההסדר.

במניות ההסדר היתה מגמה מעורבת. עלו (ב־%): פועלים מב' – 8.1; פועלים ש' – 0.4; אי די בי ב' – 0.1; אגוד רג' – 0.1. לעומתן ירדו: דיסקונט ב' – 1.0; דיסקונט א' – 0.2; מזרחי ש' – 0.9; כללי – 0.6; בל"ל – 1.0. תשואותיהן השנתיות נעו בין 11.73% (אי די בי בכ') ל־13.36% (אי די בי רג'). המועלים ש' – 13.09, הפועלים מ' – 15.12%. במניות ההסדר היה עודף היצע של מיליון ש"ח.

במניות הבנקים המסחריים שמחוץ להסדר היו גם אתמול רק ירידות: אוצה"ח – 0.6; הסחנות 0.1 – 1.0; הסחנות 0.5 – 2.7; כללי מ"ך 1 – 2.2; הבינלאומי – 1.4; סי בי – 2.5.

במניות החפשיות עלו: ברטון 5 – 10.1; ה.מ.ג. – 15.0. לעומתן ירדו ב־10%: גולדפרוסט 5, קליל 1, גל 1 (בעוד שגל 5 עלתה ב־0.9%), סנו 1, סנו 5, מולט 0.5, פולק 1.

בשוק איגרות החוב היו ירידות עד 1% בצמודות למדד ותנודות עד 1.5 בצמודות למט"ח. המחזור בשוק האג"ח הגיע ל־8.5 מיליון ש"ח, מזה כ־3.2 מיליון ש"ח בצמודות ב־80% למדד.

במלוות קצר מועד נעו התשואות התורשיות בין 1.38% ל־1.48%, תוך מחזור של כ־2.7 מיליון ש"ח. בשלוש סדרות, ל־8, 57 ו־71 ימים, לא הוצעו סחורות.

אלחנן הורוביץ

בעריכת צביה בן־שלום

להלביש את הקיבוצניקים לפי טעמם

לא רחוקים הימים שבהם מחסן ההלבשה היה מקום מפגש לחברי הקיבוץ. זכור לי, איך ביום שישי בבוקר הסתובבה חברה בשבילי המשק, דוחפת עגלה מלאת חבילות, ועל כל חבילה פתק, שעליו שם החבר או החברה. לו היו פותחים את החבילות, לא היו מרגישים בהבדל. היו שם, בסדר ובניקיון: גופיות ותחתונים, פיג'מות, חולצות ומכנסיים, ממחטות ומגבות. ומכל פריט שתי גירסאות: בגדי עבודה ובגדי שבת.

בינתיים, תרבות ההלבשה השתנתה כליל, והיום מכבדים את טעמם ורצונם של החברים. לאו דווקא בגלל האפשרויות הכלכליות, אלא, וזאת המהפכה האמיתית לדעתי, בשל ההתפתחות החברתית של הקיבוצים.

זה התחיל ברצונן של החברות לבחור לעצמן את הבגד, ואפילו את בגד העבודה. היום, בסוף שנות השמונים, עוקבות הנשים (ובמיוחד הצעירות) אחרי האופנה האחרונה, והלב ממש מתרחב מרוב גאווה ושמחה, כשבערב שבת מתכנסים הצעירות והצעירים במועדון החבר, בקפטריה או בחדר האוכל. לא רק שגדל לנו דור גבה־קומה, שומר על מידות גופו ומסופר כהלכה, אלא שלא פעם אנו מוצאים גם עגיל ש„התפלח" אל אוזני הבחורים. והלבוש — החל מן הזרוק האופנתי עד לקלאסי־ספורטיבי בתוספת אביזרי קישוט.

גם בקיבוץ, כמו בכל מקום אחר, אנו פוגשים את בעלי הטעם המאופק ואת הנועזים. וכך טוב ונכון. מבנה החברה השתנה, ואין הקיבוצניק חלק נפרד מן החברה העירונית. אולי המנטאליות שונה במקצת, שהרי בכל העולם שונים אנשי הכפר מאנשי העיר, אך גם בעולם האירופאי, האמריקני, ואפילו בברית־המועצות, מטשטשים הגבולות. אמצעי התקשורת עושים את שלהם, ולכל כפר נידח מגיעים החידושים האחרונים.

ביקשתי לשוחח עם בת־עמי פולק, חברת קיבוץ אלון. בת־עמי, ילידת פולין, 36 שנה בארץ, היא תופרת במקצועה. למדה במכללת שנקר והשתלמה במדרשת רופין. היום היא מרכזת את מדור ההלבשה במחלקה לכלכלה של הקיבוץ הארצי.

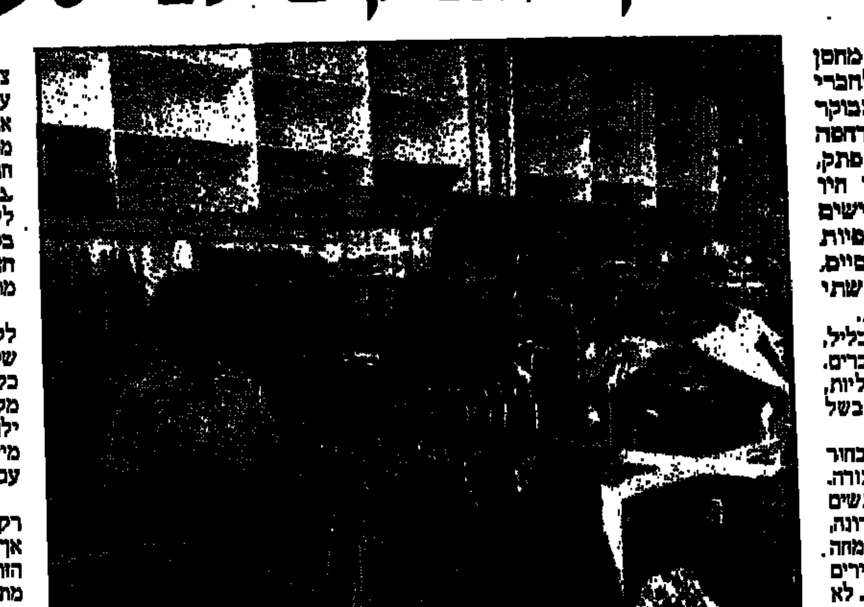

צילם בועז לניר

במחסן ההלבשה הבינקיבוצי

בפעם הראשונה פגשתי את בת־עמי ביום עיון של מרכזות מחסני ביגוד ומתפרות בקיבוצים. מתברר, כי הקיצוצים הגיעו גם אל הקיבוצים. המחלקה לכלכלה והמדור לצריכה ולהלבשה מגישים כל שנה הצעת תקציב־הלבשה, המשמשת כבסיס לתכנון הוצאות ההלבשה של אותה שנה. התקציב בנוי על מחירי המחסן המשותף והמשביר המרכזי בערך מוזמן.

ברוב הקיבוצים זכאים החברים לתקציב כולל, שבתוכו נכלל גם תקציב ההלבשה. מי שמתחשק לו לרכוש יותר בגדים, או לקנות בגדים יקרים יותר, יכול לחסוך ברכישת פריטים אחרים. צריך להזכיר שאין התקציב כולל את בגדי הילדים, ואלה מקבלים את בגדיהם ישר מן המחסן. אך גם כאן, מרגישים בחירה אישית של פריטי לבוש מסוימים.

מספרת בת־עמי: תקציב מיוחד נוסף ניתן לחיילים משוחררים, לזוגות מתחתנים, להורי הזוג, ליוצאים לשנת י"ג, לנוסעים לחוץ־לארץ ולנשים בהריון. יש קיבוצים אשר תופרים ביגוד יוקרתי, מעין מתפרה סלונית. החברה קונה או בוחרת בד, ולפי בקשתה תופרים לה את השמלה. פעם היו התופרות מבוגרות מאוד (גם היום עובדות במחסן בגדים או המתפרות חברות מבוגרות), אך קם לנו דור חדש, בוגרי מכללות או מדרשות, וכאלה שעברו קורסים להשתלמות. תופרות צעירות אלה רואות בעיצוב אופנה ותפירה עילית אתגר, והרבה קיבוצים פתחו מפעלי אופנה, המסוגלים להתחרות ביוקרה גם עם מפעלים עירוניים. רוב המפעלים מנהלים גם חנויות למכירה במקום, כמו מפעל האופנה „טריקו חן" בקיבוץ מגן, אופנה עממית לשמלות יום־יום בלהבות־הבשן, בגדי ילדים בקיבוץ נירים או „חצור לטף" של קיבוץ חצור (המכירה רק במקום). יתר המפעלים מוכרים את תוצרתם לחנויות הגדולות בארץ.

פרטים נוספים: „חצור לטף" תופר בגדים לקיבוצים דתיים, השייכים לאסכולה שונה של אופנה; לגנגבה יש המתפרה הגדולה בין כל המתפרות, והיא מנוהלת על ידי צוות מקצועי ברמה גבוהה; עמיר מייצר לבוש ילדים, במיוחד מסריגי טריקו; להבות חביבה מייצרת בגדי עבודה, בגדי גברים וחלוקי עבודה והמעפיל מייצר גרביים.

בת־עמי מוסיפה כי היא התייחסה בשיחה רק למפעלי אופנה השייכים לקיבוץ הארצי, אך יש מפעלי יוקרה בקיבוצים רבים מיתר הזרמים. אגב, מתוך 86 קיבוצים ל־15 אין מתפרה, והם עורכים קניות או עושים הזמנות מיוחדות לתפירה.

לשם הבהרת הבעיה, להלן מידע על „סל הלבשה" (מלפני שנה) לפי נקודות, שכל חברה זכאית לקבל. הפירוט נעשה לפי נקודות:

בגדי עבודה: 1 שמלה, 3־2 מכנסים ארוכים, 3־2 חולצות, 3 גרבי עבודה, 8־1 מעיל עבודה (רובון). לבנים: ½ פיג'מת קיץ, ½ פיג'מת חורף, ½ קומבינזון או גופיה, 4 תחתונים, 2 חזיות, ½ בגד ים, 6 גרביים.

בשיחה עם מחסנאיות של קיבוצים שונים התברר שיש קיבוצים אשר החליטו לא לחדש את המלתחה השנה, ורק במקרים מיוחדים יאפשרו רכישת פריטי לבוש חדשים.

חיה יוסף

טוב להיות גימלאי בנוף־ים

בהרצליה פועלים כמה מועדונים לגימלאים. מועדון „גיל הזהב" במרכז העיר, ומועדונים אחרים בשכונות. אחד המועדונים המצטיינים הוא המועדון בשכונת נוף־ים, שבו פועלים גימלאים מהשכונה ומכפר שמריהו, הבאים מכל שיכבות הציבור.

יש לציין, כי נוף־ים הצטיינה מאז ומתמיד ביוזמה ובפעולה קהילתית, דאגה לאיכות החיים והבטיחה שירותים מוניציפאליים, השייכים לתחום האחריות של הרשות המקומית. בימיה הראשונים יזמו חברי ועד השכונה הקמת גן־ילדים, והחזיקוהו על חשבון השכונה, ומאז המשיכו במסורת של פעולות תרבות וחברה. כאשר הגיעו אותם פעילים לגימלאות, הצטרפו למועדון הגימלאים השכונתי, והיום הם גורם פעיל ויזום באירועי המועדון.

על אף פעילותם זוקפים כל חברי המועדון ופעיליו את ההצלחה לזכות המרכזת הנמרצת של המועדון, עמליה גולדברג, השומרת על פעילות רצופה, הכוללת חוגים לאנגלית, תנ"ך, עבודות נוי, ציור, ברידג' והתעמלות. כל מדריכי החוגים פועלים בהתנדבות.

לסיכום שנת הפעולה האחרונה הופיע עלון המועדון, שנערך על־ידי שניים מחבריו — צבי וולף והמחנכת יפה שטיינברג — ואשר הוצא על־ידי אגף הרווחה של עיריית הרצליה ומועצת הפועלים. בדברי הפתיחה בעלון כותבת המרכזת עמליה גולדברג, כי המועדון הוכיח עצמו ברמת הפעילות שלו ובמספר החברים המבקרים בו. בין הפעולות: נסיעות משותפות להצגות תיאטרון ובאלט, קונצרטים בתוך המועדון, פעולות חוגים, והמסיבות המוצלחות בחנוכה, בפורים ובחג העצמאות. כן ציינה בהערכה את הפעולות לעזרה הדדית (ביקור אצל חברים חולים).

המחנכת יהודית דובשני הציעה בעלון להקים עמותה לעזרה הדדית שתטפל בהגשת עזרה לחברים חולים, אספקת ארוחות וייעוץ משפטי. פעולות אלו יתבצעו על־ידי מתנדבים, ובמקרים מיוחדים על־ידי עובדים בשכר.

יהושע מרקוס

חם, קר וחדיש

חברת „אלקטרה" יצאה לשוק עם שורה של חידושים במזגנים ובתנורי הבישול.

המזגן החדש, הנקרא „סניור", הוא בעל פיקוד אלקטרוני, האמור לחסוך אנרגיה בשיעור 20־40 אחוז (שפירושו בדירה ממוצעת, שבה הוא מופעל 4־5 שעות ביום, חיסכון של 10־15 ש"ח לחודש בחשבון החשמל). המזגן מצויד במדחס סיבובי, החוסך אנרגיה ומקטין את רעש הפעולה. הפיקוד האלקטרוני מאפשר הפעלה בעזרת מגע קל בלחצנים.

המחיר למזגן סניור ללא מע"מ הוא 1600־1900 ש"ח לפי הנפח. בשביל פיקוד אלקטרוני משלמים תוספת של 110 ש"ח (בלי מע"מ).

בתנורי האפיה החידוש הוא שילוב של שיטת טורבו עם השיטה הקונבנציונלית. כלומר, בלחיצת כפתור עוברים משיטה לשיטה לפי דרישות המאפה. שיטת הטורבו חסכונית בכך שאפשר לאפות כמה תבניות בעת ובעונה אחת, והתהליך מהיר יותר, אולם היא גורמת לייבוש ולכן לא כל מאכל רצוי להכין בטורבו.

התנור בעל שתי האפשרויות קרוי מולטיסיסטם וניתן לקבלו כתנור גומחה (בילט־אין) או כתנור עומד. הוא בעל תו תקן ישראלי.

המחיר לתנור גומחה 660 שקל לפני מע"מ, ולתנור עומד — מ־808 ש"ח ומעלה, לפי האבזורים והתוספות. במזומן ניתנת הנחה של 9 אחוזים. לשומרי כשרות יש תנור מיוחד שבו ניתן לשלוף החוצה קומה שלמה בשעת אפיה בתא השני.

מרים גורן

מאלפת יונים

סווטלנה שנשייבה, אמנות קירקס צעירה, אינה מאלפת אריות ונמרים, אך הופעותיה מעוררות פליאה והתלהבות בקרב הצופים. סווטלנה הצליחה לאלף למעלה מ־40 יונים. ואין אלה ציפורים נוחות לאילוף. היונים של סווטלנה רוקדות ולס, מגלגלות סאלטה, מתגברות על מכשולים ומשמשות כדוורי־משחק בתרגילי לוליינות. השנה זכתה הנערה עם היונים בפרס ראשון בתחרות כלל־ארצית של אמני הקירקס של בריה"מ. ונוכח הרמה הגבוהה של אמנות הקירקס היתה התחרות קשה ביותר.

סדנה למניעת מחלות לב

קבוצת הדרכה יחודית בנושא „המניעה מגורמי הסיכון למחלות לב באוכלוסיה הצעירה" שארגנה המחלקה לבריאות של קופת חולים בעמק במרפאת רמת ישי, הסתיימה בסוף יוני. עד כה רוכז עיקר המאמץ בהדרכת חולים לאחר שלקו בהתקף לב. כעת נעשה נסיון לאתר אנשים צעירים ובריאים הממעטים לפנות למרפאה, ועם זאת משתייכים לקבוצת הסיכון הגבוה, בגלל סיבות שונות: נטיה משפחתית; עודף משקל; עישון כבד; יתר לחץ דם; שומנים בדם וכו'. המגמה של יוזמי מטרת הסדנא להקנות למשתתפים הרגלי חיים המונעים חשיפה לגורמי הסיכון בכוונה להפחית הסיכויים להופעת מחלת לב בעתיד.

בתוכנית נטלו חלק 30 איש בגילאי 20—40 ש' שאותרו על ידי רופא ואחות המרפאה. ההדרכה ניתנה על ידי צוות מקצועי, של קופת חולים שכלל רופא, אחות, עובדת סוציאלית, דיאטנית, מדריכה להרפייה ועוד.

המחנכת לבריאות של קופת חולים בעמק, מיכל לוי־רפאלי, מסרה כי ההיענות של המשתתפים היתה מירבית וכי לאור הצלחת המרובות, יופעלו בעתיד קבוצות הדרכה נוספות.

יוכי כנאי

חניכי „אקים" בקיטנות

600 חניכים מפגרים יבלו הקייץ בקייטנה הארצית המתקיימת באכסניית הנוער בטירת הכרמל. החניכים מכל רחבי הארץ יבלו במחזורים בני שבוע שבמרכזם יעמדו חוגים, פעילויות חברתיות מגוונות, ערבי ריקודים ועוד. מנהלת „אקים" נמסר, כי חלק מהניהול היומיומי של פעילויות הקייטנה מתבצע על־ידי החניכים, וכי בתום הקייטנה יחוו הנופשים את דעתם עליה. כ־400 ילדים בגיל הרך ייהנו גם הם מקייטנות מקומיות בכל רחבי הארץ.

ספרי לימוד התייקרו ב־46.4 אחוז!

משרד החינוך והתרבות (בשיתוף התאחדות הוצאות הספרים בישראל) פירסם מחירון חדש של ספרי לימוד לשימוש התלמידים הלומדים במוסדות החינוך בשנת הלימודים תשמ"ז. מאז פירסום המחירון הקודם (לשנת תשמ"ו) עלו מחירי ספרי הלימוד ב־46.4 אחוז. ההתייקרות נעשתה על־פי צווי המחירים שקבעה הממשלה לגבי מצרכים ושירותים שבפיקוח — מוסר דובר משרד החינוך והתרבות.

המחירים במחירון החדש נקובים בשקלים חדשים וכוללים מע"מ בשיעור 15 אחוז. בעלי החנויות והמו"לים אינם רשאים, בשום מקרה, לדרוש סכום גבוה מזה הרשום במחירון. המחירון הופץ בכל מוסדות החינוך, במחלקות החינוך ברשויות המקומיות, בחנויות הספרים ובמשרדי המו"לים.

תלונות על הפקעת מחירים ומחסור בספרים יש להפנות אל משרד החינוך והתרבות, המחלקה לשירותים משקיים, (הממונה על המחירים של ספרי לימוד), רחוב שבטי ישראל 34, ירושלים, 91911.

דובר משרד החינוך, ישראל כהן, מסר, כי על כל התלמידים להיות מצוידים כבר עתה ברשימות ספרי הלימוד הנדרשים מהם לשנת הלימודים הבאה, לפי הוראות המשרד היה על הנהלות בתי־הספר למסור לתלמידים את הרשימות עם מחירי הספרים המעודכנים — עוד לפני צאתם לחופשת הקיץ.

במשרד החינוך הדגישו, כי אין להכניס שינויים ברשימה לאחר שהובאה לידיעת התלמידים, וזאת, גם אם יוחלף מורה בכיתה בבית־הספר הנידון. מטעמי חיסכון הוחלט, לא לקבוע ברשימה ספרים שאינם מופיעים ברשימת הספרים המאושרים, ואם יש ספק אם ישתמשו בהם; לא להחליף ספר ברשימה אלא לאחר שהשתמשו בו ארבע שנים לפחות, ולא לדרוש מהתלמידים לרכוש ספר לימוד משנת ההדפסה האחרונה. כן יש לאסור שימוש בספר כחוברת עבודה.

דובר משרד החינוך מסר, כי הורים רשאים להתלונן לפני הממונה על הביקורת במשרד או בפני מנהל המחוז על כל מקרה של חריגה מהוראות הללו.

ד"ר משה גלבוע, הממונה על אישור ספרי לימוד במשרד החינוך, מסר, כי בעשור האחרון חל מהפך של ממש בספרי הלימוד בישראל. מספר הספרים המאושרים גדל פי שמונה והגיע ל־3200 (לעומת 400 בתשל"ד). כן נעלמה בתקופה זו כמעט לחלוטין, התופעה של כתיבת ספרי לימוד על־ידי בעלי תפקידים במשרד החינוך וברשויות המקומיות.

משפחה אלימה (ג')

נאנסו על־ידי בעליהן...

1.4%מ מהנשים המוכות, שטופלו בשנתיים האחרונות במרכז למניעת אלימות במשפחה של סניף נעמת בתל־אביב, נזקקו לטיפול רפואי בתוצאה מהמכות שקיבלו. 17.2% הפילו את ולדן כתוצאה מהמכות שספגו. ו־31.8% ריווחו כי נאנסו על־ידי הבעלים.

נתונים אלו הוצגו ברב־שיח שקיימה נעמת בנושא: „אלימות במשפחה הישראלית — אסטרטגיות חדשות".

מהסקר שנערך בקרב אוכלוסיית הנשים המוכות והגברים המכים בארץ (595 משפחות) עולה, כי המשטרה אינה ממהרת לנקוט צעדים כלפי הבעל המכה: רק ב־4.5% מהמקרים התבצעו מעצרים, כשב־60.2% לא נקטה המשטרה כל צעד כנגד התוקף.

מזכ"ל נעמת, מאשה לובלסקי, פנתה לשר המשטרה, חיים בר־לב, שהשתתף בדיון, וביקשה ממנו להנחות את העוסקים בנושא להתייחס ביתר תקיפות כלפי הבעל המכה. לדבריה, מתוך הנסיון שהצטבר בנעמת עולה, כי ללא סנקציה אין סיכוי לשבור את מעגל האלימות, וכי רוב הגברים המשתתפים בסדנאות לגמילה מאלימות שמקיימת נעמת, הגיעו לטיפול בעקבות הפניית המשטרה או בית המשפט.

הקרימינולוגית רונית לב־ארי, מנהלת המרכז לאלימות במשפחה, הסבירה כי תוצאות הסקר מפריכות „אמיתות" מקובלות כאילו אלימות במשפחה קיימת בעיקר בקרב שכבות סוציו־אקונומיות נמוכות. 44.9% מהנשים המוכות שפנו לנעמת הן בעלות השכלה תיכונית ואקדמאית, ול־27.5% מהבעלים המכים רמת השכלה דומה. כך למשל, 15.7% מהבעלים המכים הם בעלי מקצועות חופשיים (מהנדסים, רופאים, כלכלנים, רואי־חשבון, תלמידי ישיבה, מורים ואמנים); 36.7% נמנים על הצווארון הכחול (פועלים, חקלאים, ובנים); 11.7% מכוחות הביטחון (קציני צה"ל, רס"רים, שוטרים, סוהרים); 17.2% בעלי עסקים, עצמאיים קטנים; 11.8% מובטלים ו־6.9% נהגים. באשר לארצות המוצא של הבעלים המכים: 64.3% באו מאסיה־אפריקה ו־34% מאירופה־אמריקה. תמונה דומה מצטיירת במוצאן של הנשים המוכות.

נתון נוסף ומעניין העולה מן הסקר הוא, כי 79.8% מהנשים המוכות לא שירתו בצה"ל. מנתון זה מצטיירת תמונה של בנות למשפחות עם חסות יתר, לא עצמאיות, שעברו בדרך־כלל מבית ההורים למסגרת המשפחה החדשה.

שר המשטרה הדגיש את הקושי בו נתקלת המשטרה בטפלה בנושאים רבים כל־כך, כן דיבר על הבעיות הכרוכות בשיקול דעתו של כל שוטר ושוטר בעת מילוי תפקידו.

השופט חיים פורת, שהשתתף בדיון, הציע לנסות להתערב באותם גורמים המסייעים ומנבאים אלימות בחיי המשפחה, כנישואי בוסר, לדוגמא. האלימות במשפחה של נישואים צעירים מאד גבוהה ביותר, ועל כן יש להילחם בתופעת נישואי הבוסר.

למרכז למניעת אלימות במשפחה של נעמת פנו כשלושת אלפים נשים מאז הוקם (1983). במסגרת המרכז נערכות קבוצות לגמילה ממכות לבעלים המכים, ואילו לנשים ניתן טיפול לחיזוק ולהבנה טובה יותר של המתרחש.

נרקיס טל־וינברג

(רשימה שלישית, אחרונה)

תיקון טעות

הרשימה „להניע לפעולות יצירתית", שפורסמה במדור זה ביום א' (13/7) היא מאת מרים טאו ולא כפי שהודפס בטעות ועם [illegible] הסליחה.

מכוף ומשם

בעריכת עלינא תורי

תקליטים

שאריות ברווז

„משהו ביצתי" — תקליטו החדש של מלקולם מקלרן

מאת עמית רוט

אם מלקולם מקלרן היה מוכר פרחים, הוא בוודאי היה לוקח פרחים נבולים ומוכר אותם כיצירות אמנות. אחר־כך, אם היה מוצא את שאריות הגבעולים הקטומים, היה סוחר גם בהן — כחלק בלתי־נפרד ממה שהזין יצירת אמנות.

אחרי שמכר את „אקדחי המין" לשתי חברות תקליטים עוד לפני שהוציא אפילו שיר אחד, אחרי שקידם את הקריירה של „באוואוואו" ואת חנות האופנה שלו „סקס" (ממנה שאב אדם אנט את מלבושיו) ואחרי שעשה שני סרטים על אקדחי המין („אקדחי המין" ו„תרמית הרוק אנד רול הגדולה") — הגיע מקלרן למסקנה שהוא מספיק מעניין כדי למכור את עצמו.

ואכן, מלקולם מקלרן הוא משעשע, פיקח, מוזר, ובעיקר חסר־מנוחה. „רוק ברווז" היה התקליט ששיקף את התכונות הנ"ל, והשיר „נערות בופלו" היה הלהיט הגדול של התקליט הזה, שיצא בשנת 83' (וכמוהו גם „סקרצ'ינג"). טרוור הורן ואנשי ההקלטה הוציאו מתחת ידיהם תוצאה מדהימה, והפכו ללהיט אדם שהוא לא זמר ולא כותב שירים, לא מלחין ולא מוזיקאי.

מלקולם מקלרן מוכר לנו באלבומו החדש — „משהו ביצתי" ("Swamp Thing") את השאריות והבדיחות של „רוק ברווז" — קטעים שהוקלטו בין 82' ל־84'. אותי, התקליט הזה מדליק, אבל אני בדרך־כלל מתלהב משטויות. בכל אופן, כדאי לשמוע.

המוסיקה הולכת לישון

מאת עמית רוט

לתקליט של צמד „מטביאנקר" יש עטיפה מהודרת ויפה מאד (תקליט יבוא במחיר תוצרת הארץ), והוא נשמע נקי ומהוקצע באופן קיצוני. השירים כולם טובים לשמיעה, והנגינה ללא טעויות. בקיצור, משעמם.

בתקליט הזה הסגנון עובד שעות נוספות, והמוסיקה הולכת לישון. אם התחביב שלך זה לשמוע מוסיקה בתצוגות אופנה ולבוא הביתה ולפנטז על חליפות רחבות כתפיים, מכנסי שנות החמישים ונעלי לאק בחום־לבן — זו המוסיקה בשבילך. חוץ מהלהיט „יה יה", שהוא חידוש של להיט ישן המופיע כאן בגירסת דיסקו מצוינת, יש בתקליט עוד כמה שירים שנשמעים מוכרים מאד. זה יותר טוב מ„דוכלה", אבל אם כבר סטייל, אז „מנהטן טרנספר" ושאדיי עושים את זה טוב יותר.

מספרים מדברים

ותיקים ומצליחים

להקת „ג'נסיס"

מאת עופר ניר

להקת „קווין" הוציאה זה עתה את האלבום ה־14 במספר. שמו — „סוג מסוים של קסם". תוך שבוע ימים נמכר האלבום הזה בלמעלה ממאה אלף עותקים ותפס את המקום הראשון ברשימת רבי־המכר. זהו האלבום החמישי של הלהקה שמגיע לראש המצעד הבריטי, אבל מעולם לא הצליח לעשות זאת בפרק־זמן קצר כל־כך.

קודמו לאלבום זה במקום הראשון „לילה באופרה" (1975), „יום במירוצים" (1976), „המשחק" (1980) ו„להיטים גדולים" (1981), שהוא גם המצליח ביותר מבין אלבומי הלהקה. הוא עדיין שוהה במצעד המכירות הבריטי, למעלה ממאתיים ושלושים שבועות.

„קווין" הספיקה להנות מטעמו של המקום הראשון שבוע אחד בלבד. החליפה אותה בצמרת הדירוג להקה ותיקה אחרת, „ג'נסיס". אגב, רק לפני שבועות אחדים החזיק במקום הראשון סולן „ג'נסיס" לשעבר, פיטר גבריאל.

„מגע בלתי־נראה" של „ג'נסיס" נכנס ישר למקום הראשון במצעד המכירות, וזו פעם רביעית שהלהקה מצליחה לעשות את התרגיל המוצלח הזה. מה שהופך את הישגה למרשים במיוחד, רק להקה אחת, „אבבה", הצליחה לעשות זאת בעשור הזה. בסיכום הכללי מובילה עדיין להקת „החיפושיות", עם 12 אלבומים במקום הראשון.

קדמו ל„מגע בלתי־נראה" — „דוכס" (1980), „אבאקאב" (1981) ו„ג'נסיס" (1983).

אבל זה עוד לא הכל. מנהיג הלהקה, פיל קולינס, הכניס שני אלבומי־סולו נוספים למקום הראשון במצעד הבריטי („ערך נקוב" ו„אין צורך בז'אקט"), ואם בכך לא די, צריך להזכיר כי קולינס נכנס עוד שבע (!) פעמים לראש הדירוג, כחלק מהרכב (עם פיליפ ביילי, או „בנד אייד") או כחלק מתקליטי־להיטים, „סלטים", מה שנקרא.

נוסיף ונאמר כי „ג'נסיס" עושה חיל גם במצעד האמריקני. עד כדי כך שכל חברי ההרכב המצליח מיוצגים בו, אם כחלק מן הלהקה (טוני בנקס), ואם כבעלי תקליטי סולו (קולינס ומייק רתרפורד, והאחרון מגיע עם להקת „מייק והמכונאים"). שני חברי הלהקה לשעבר, סטיב האקט ופיטר גבריאל, נמצאים אף הם במצעד האמריקני. גבריאל סולן, והאקט חבר להקת „ג'י.טי.אר.".

ועוד עובדות, שתיים, להדגיש את הצלחתה העצומה של „ג'נסיס": בשנת 1973 היתה הלהקה נתונה במשבר פיננסי רציני והיתה חייבת לנושים כ־160 אלף לירות־סטרלינג. חברי הלהקה השתכרו אז כ־40 ליש"ט לשבוע, אבל הסיפור הזה שייך לעבר. במסע ההופעות האחרון של הלהקה בארצות־הברית ובקנדה, הושקעו יותר משלושה מיליון דולר, וההוצאה היומית הסתכמה ביותר מ־50 אלף דולר. ניתן להבין אפוא מדוע הגר קולינס לתומך נלהב במפלגה השמרנית, שהקלה מעט בנטל המיסים בבריטניה. „קוראים לי קמצן, אבל נראה לי כיצד יגיב אדם שהרוויח מיליון לירות־שטרלינג, והשלים אחוזים מזה הולכים למס־הכנסה" אמר קולינס. „נראה כיצד הוא יצביע".

מה יצא?

„שעווה" באוזניים

מאת עופר ניר

גראהם גולדמן ואנדרו גולד. מה אומרים לכם השמות הללו? יהודים, נכון. חוץ מזה, שני מוסיקאים שהצלחתם לא רעה, כל אחד בנפרד, ובעת הקימו הרכב חדש ושמו „ווקס" („שעווה"). אלבום הבכורה של צמד זה, הנקרא „גן־עדן מגנוט", ראה אור בהוצאת „איסטרוניקס". פופ קליט, לא מסובך, טיפ ובר רציני. מי שלא זוכר: גולדמן היה בעבר חבר להקת „עשרה סי.סי." וכתב עשרות שירים ללהקה זו ואחרות. ניסיון יש לו.

„הקופים הנושפים", או איך שתעדיפו לתרגם את "BLOW MONKEYS" היא להקה בריטית צעירה, בראשה עומד אחד המכנה עצמו „דוקטור רוברט" (הווארד). יש ישנות לא מעטה בלהקה הזאת. מאחוריה נתנא סול־נשמה לא מבריק במיוחד, אבל ... שווה האזנה, לכל הפחות. (איסטרוניקס).

אם חשבתם שהקריירה שלהם נגמרה, הרי יש חדשות טובות לחובבי „ארץ גדולה": האלבום החדש, בהוצאת „פונוקול" נקרא "THE SEER". עוד באותה חברת תקליט

רוברט הווארד מלהקת „הקופים הנושפים" – שווה האזנה

אוסף במסורת תקליטי־הצדקה שהציפו את חנויות התקליטים בשנתיים האחרונות. זהו „האזן ועזור" (HEAR N' AID), שניתן לתרגם גם כ„מכשיר שמיעה", וזה בהחלט דרוש למי שלא כל־כך בענין של רוק־כבד... חברי להקות ידועות מן השטח הזה הקימו הרכב־כוכבים חד־פעמי בשם „כוכבים", והקליטו שיר ששמו כשם האלבום, שכל הכנסותיו קודש לנפגעי הרעב בעולם. נוסף לשיר זה, קטעים של ג'ימי הנדריקס, „אקספט", „ריו", „מוטורהד" ועוד ועוד. מתנה לחובבי קאסח ששכר מצווה בצידה.

בעקבות המבצע הנאה של „החברה הכללית למוסיקה", המייבאת תקליטים ומוכרת אותם במחירים של תקליטים תוצרת הארץ, יוצאת גם חברת „איסטרוניקס" במבצע דומה, לרגל 13 שנות שיתוף פעולה בינה לבין חברת „מוטאון". „מוטאון", כידוע, היא חברת מוסיקת הנשמה הידועה בעולם. הקטלוג שלה כולל מאות תקליטי־נשמה „קלאסיים", שרבים ישמחו להניח עליהם את ידם. „איסטרוניקס" תייבא — ותמכור במחיר מוזל — תקליטים ישנים של דיאנה רוס ומארווין גיי וסטיבי וונדר וגרובר וושינגטון ועוד ועוד. כמו כן, יגיעו בקרוב ארצה תקליטי אוסף חדשים של ליונל ריצ'י, „הפיתויים", „קומודורס" ועוד.

מה חדש?

לידון כועס על „ננסי וסיד"

מאת עופר ניר

ג'ון לידון, סולנה לשעבר של להקת „אקדחי הסקס", כועס מאוד על במאי הסרט החדש „סיד וננסי", המתיימר לגולל את סיפור אהבתם, חייהם ומותם של ננסי ספנגן וחברה לחיים, סיד וישז. וישז, כזכור, היה חבר ב„אקדחי הסקס", מסומם להרואין, שנאשם בהריגת חברתו, שוחרר ונמצא אחר־כך מת בדירתו.

את הסרט „סיד וננסי" ביים אלכס קוקס הבריטי. שמו הקודם של הסרט היה „אהבה הורגת", אך לאחר שנודע למפיקים על ספר בשם זה, הוחלט לשנותו. בשם זה או אחר, ג'ון לידון לא מרוצה מן הסרט. הוא טוען שקוקס סילף את דמותו של וישז, כמו גם חברי הלהקה האחרים. לידון אמר כי חשב לבקש צו־מניעה, שיאסור על הקרנת הסרט, אך החליט שצעד כזה רק יוסיף ליחסי הציבור של „סיד וננסי", והחליט לוותר.

חברת „אם.סי.איי", שעשתה הרבה מאוד כסף בשנתיים האחרונות מהפקת פסקולים, תוציא לשוק גם את פסקול הסרט הזה, הכולל קטעים של ג'ו סטראמר (אקס להקת „הקלאש"), ג'ון קייל, להקת „הפוגס" וכן שירים של „אקדחי הסקס" בביצוע חדש של שחקני הסרט, המגלמים את חברי הלהקה.

אביר, לא פוליטיקאי

בוב גלדוף, שזכה לאחרונה בתואר כבוד רשמי „קיי. בי. אי", הכחיש כי הוא מתכוון לרוץ לבחירות הבאות בבריטניה מטעם המפלגה הסוציאל־דמוקרטית. השמועות הללו נפוצו לאחר כתבה שהתפרסמה באחד מעיתוני הבוקר באנגליה. גלדוף קבע כי לא רק שלא ירוץ מטעם המפלגה, הוא אף אינו נמנה עם תומכיה.

● המאבק המתמשך בין חברות התקליטים בבריטניה, התובעות תשלום עבור הקרנת סרטוני וידיאו, לבין רשתות הטלוויזיה המקרינות סרטונים אלו — נמשך, ולא נראה כי יסתיים בקרוב. בינתיים, נכנעה אחת מן החברות המאוגדות ברשת העצמאית, אך אחרות מסרבות עדיין לשלם. הבי.בי.סי. לעומתן הודיע, כבר לפני שבועות אחדים, כי יסכים לשלם לחברות התקליטים את הסכום שנדרש ממנו, כ־150 אלף סטרלינג לשנה.

● זוכרים את בלינדה קרלייל? הזמרת לשעבר של להקת הנשים המצליחה „גו־גוס" הוציאה תקליטון ראשון, סולו, הנקרא „מטורפת אחריך". שתיים מחברותיה ללהקה, שרלוט קאפי וג'יין ווידלין, תרמו קולות־רקע לשיר. ווידלין, אגב, היתה לא מכבר בארץ, כשחקנית בסרט „היפהפיה הנמה" של חברת „קנון". אורחים נוספים בתקליטון — סוזנה הופס מלהקת נשים מצליחה אחרת, „הבנגלס", ואנדי טיילור מ„דוראן דוראן".

● מאמריקה לישראל, בפעם השניה תוך חודשים ספורים, חברי להקת „קיד וידיאו". הם היו כאן, כזכור, בפורים, והופיעו בהיכל הספורט בתל־אביב. הפעם יופיעו ארבעת החברים (בריאן סקוט, רובי ריסט, סטיב אלטרמן וגבריאלה בנט) ברחבי הארץ, החל ב־24 ביולי. בחלק הראשון יופיע דורון מזר.

בלינדה קרלייל – תקליטון סולו ראשון

מילון רוק

„אקססט" — בלי פשרות

מאת אפי שפריר

„אקססט" — הלהקה השניה בגודלה בגרמניה (הראשונה — „סקורפיונס"), היא מתמשרת עם מגנונת זה שנים. היא נוסדה באמצע שנות השבעים עם הרכב רבים ביותר. בשנת 78' הלהקה מונהגת על־ידי ... אך בעל עוצמה קולית ... הכלל. בשנת 78 יצא תקליטה הראשון של הלהקה ומיד לאחר מכן יצאה לסיבוב הופעות במועדונים קטנים ברחבי גרמניה. ההופעות משכו מעריצים רבים ללהקה באו מאותם ... שנה לאחר מכן, ב־1979, יצא תקליטה השני, „אני מורד", אשר זכה להכרה גם מחוץ לגבולות גרמניה. ובכל זאת, גם אז, עדיין לא היתה „אקססט" מוכנה להופעות מחוץ לארצה.

ב־81', לאחר תקליטה השלישי, „מורד", יצאה הלהקה להופעות יחד עם ג'ודאס פרוסט. ההצלחה היתה מיידית, ו„אקססט" החלה להופיע בכל מקום בעולם, מלבד ארה"ב.

התקליט השלישי, „חסר מנוחה ופראי", היווה נקודת מפנה לגבי הלהקה. זמר הלהקה עמד לעזוב אותה בגלל חילוקי דעות מוסיקליים, והגיטריסט עבר את סף האיום ופשוט עזב. לאחר שיכנוע קל נשאר הזמר, וגיטריסט חדש צורף ללהקה. מפיק להקת „סקורפיונס" לקח את חברי הלהקה תחת חסותו, וכך יצאו שני תקליטים, אשר הביאו לפריצת הדרך לשוק האמריקאי.

סגנון הלהקה נחשב כרוק כבד אגרסיבי עם מעט רצון לנטיה מלודית. הופעות הלהקה נחשבות כטובות ביותר בסגנון זה, מאחר שהן נמשכות כשעתיים ויותר (דבר שאינו מקובל בדרך־כלל). התדמית שיצרו לעצמן הופעות אלה הפכה לשם־דבר בקהילה ההומוסכסואלית ברחבי ארה"ב ולמרות שחברי הלהקה אינם מגדירים כך.

באחרונה יצא תקליט חדש ללהקה, „רולטה רוסית" שמו, תקליט מצוין שכנראה יהיה בכל תקליטיה של חובב רוק כבד אמיתי.

הסתדרות השומר הצעיר
ההנהגה הראשית

הראשית.

חזק ואמץ

מוחי צופית

כרוניקה ליום ג' 15.7-----

הסעות למחנה "חומה ומגדל" כיתות ז' ליער חניתה ביום ד' 16/7:

אוטובוס 1
08:00 נו"ש ליד הטכניון
08:00 חיפה — מקלט צפריירים
08.30 ק. ביאליק — בן גוריון 1
ק. מוצקין — רח' דקר
ק. חיים — פלוגות 18
09:15 כרמיאל באגר

אוטובוס 2
06:00 פ"ת — קולנוע שלום
06:30 רמתיים — רח' השקמים
06:45 כ"ס — טשרניחובסקי
07:00 רעננה — במרכז ליד סמי בורקס
07:30 הרצליה — סוף רח' הדר (ליד מגן דוד)

אוטובוס 3
06:00 בת־ים (רמת יוסף)
06:00 חולון בקן
06:30 ק. שרת בקן
07:00 יד־אליהו בסופר
07:15 ר"ג מוצא 5

אוטובוס 4
06:00 ירוחם־מתנ"ס
07:00 אופקים — במרכז ליד המועצה
08:00 שובל — במוסד
08:30 קרית גת — היכל עשור

אוטובוס 5
06:00 זיקים בקבוץ
06:15 כרמיה בקבוץ
06:30 יד־מרדכי בקבוץ
07:30 יבנה ע"י נעמת
08:00 שיכון המזרח
08:30 רמת אביב

אוטובוס 6
06:00 ירושלים — בנייני האומה
06:30 רחובות — השומרים 3
08:00 נתניה — איתמר בן אבי

הסעות למחנה אינדיאנים — כיתות ה' — צפון ביום ד' 16/7

אוטובוס 1
10:00 "אגר עפולה אוסף את:
ק. שמונה
טבריה
בית־שאן
ג. המורה

אוטובוס 2
08:30 כ"ס — טשרניחובסקי

אוטובוס 3
08:00 הרצליה — סוף רח' הדר (ליד מגן דוד)
08:30 רמתיים — רח' השקמים
09:15 בית אליעזר — רח' העצמאות

אוטובוס 4
08:00 כרמיאל ב"אגר"
09:00 שפרינצק־בורנהיימר ליד כ"ס

אוטובוס 5
09:00 נו"ש בכניסה לטכניון

אוטובוס 6
08:30 קרית חיים — פלוגות 18

אוטובוס 7
08:00 ק. ביאליק — בן גוריון 1.

לגבי הסעות למחנה ה' דרום — תהיה הודעה בהנהגה הראשית במח' צופיות.

לכרוניקה ליום ג' 15.7-----
לכרוניקה ליום ד' 16.7-----

הסעות להכנה טיול גליל — כיתות ח' ביום 17.7

אוטובוס 1
08:00 מבריכת גלית ביד־אליהו

אוטובוס 2
09:00 מקרית־אליעזר ליד הסופרמרקט.

* בשאלות ופניות אפשר להתקשר למח' צופית בהנהגה

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת /בניית מגורים לבית על חלקה 108 בגוש 8228, רח' שמעון בר יוחאי מס' 6, כחריגה, מבוקשת מהקלה: 6% בניה.

את התכנית 131/86 ניתן לראות במשרדי הוועדה.

התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי — יו"ר הוועדה המקומית

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה גבעתיים

הודעה על פי סעיף 149 ו־151 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

גוש 6187 חלקה 247
רח' המעורר 14, גבעתיים
תיק בניה מס' 2659

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה בקשה להקמת בית מגורים בן 3 קומות מעל קומת עמודים מפולשת עם הקלה של 5% עבור מעלית (נוסף להקלה של 4% שכבר אושרה).

לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לוועדה תוך המועד של 15 יום החל מיום הפרסום של הודעה זו, באם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לאישורה של הוועדה.

יצחק ירון — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, גבעתיים
תאריך: יולי 1986

עיריית הרצליה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
מרחב הרצליה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה הוגשה על־ידי יעקב חי, רח' תדהר 5, תל־אביב בקשה המתייחסת לקרקע שבהרצליה, רחוב המסילה, גוש 6520 חלקה 71, ומהווה הקלה לגבי המותר באיזור בו מבוקשת ההקלה האמורה, והיינו: הקלה בקווי בניין צדדיים 10% (40 ס"מ) מכל צד.

כל המעוניין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרד הוועדה המקומית ברחוב סוקולוב 10' הרצליה בימים ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל, וכל הרואה עצמו נפגע על־ידי אישור הבקשה הנ"ל יוכל להגיש התנגדות מנומקת למשרדי הוועדה המקומית האמורה בכתובת הנ"ל תוך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

אלי לנדאו — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, מרחב הרצליה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב
מרחב תכנון מקומי רמת־השרון
הודעה על הכנת שינוי תכנית

ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 77 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב, החליטה על הכנת תכנית מס' 647, שינוי מס' 1 לתכנית מתאר 2/392, השטחים הכלולים בתחום התכנית המוצעת: תחום התכנית — יקנה, אוסישקין, אז"ר, סוקולוב.
גוש 6415, חלקי חלקה: 101, 177,100, 176, 175, 174, 10, 12, 15, מגרשים: 141—135, 133—126, 211, 214, 215, II, III, H, G.
גוש 6416 — חלקה 1, חלקי חלקה — 2, 3, מגרשים: 125—119, G, 65.

יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז ת"א

אינקובה בע"מ

הודעה על
האסיפה הכללית השנתית

ניתנת בזה הודעה כי האסיפה הכללית השנתית של החברה תתכנס ביום חמישי 7.8.1986 בשעה 9.30 במשרדי החברה שברחוב יצחק שדה 34, תל־אביב

על סדר היום:
1. עיון בדוחות הכספיים ליום 13.12.85
2. מנוי רואה חשבון לחברה.
3. מנוי דירקטורים.
4. כל נושא אחר שניתן לדון בו באסיפה זו.

תל־אביב, 14.7.1986 בפקודת הדירקטוריון

הערות: בעלי המניות המעוניינים להצביע באסיפה הנ"ל באמצעות בא־כוח או נציג שהוסמך לכך כדין יפקידו את כתב המינוי חתום כדין, במשרדה הרשום של החברה לפחות 48 שעות לפני מועד האסיפה.

טלוויזיה

09.00 שעת כושר — הפעלה גופנית לכל המשפחה 09.10 פרפר נחמד — מגז אוויר בהומצה 09.35 אל־סיד — פרק 11 — חברי כת השור שודדים ורמאים, מחליטים לחטוף את פלורינדה — בת הרוזן לקבל תמורתה כופר נפש 10.00 זה רק ויליאם פרק 13 — ויליאם מפנה את שכונות העוני — בעקבות הרצאה ששמע, מחליט ויליאם לעזור בפינוי שכונות העוני 10.30 זהו זה — בשידור חוזר 14.00 שעת כושר — הפעלה גופנית לכל המשפחה 14.15 המרוץ לצמרת של רודי קרביץ — סרט קולנוע באורך מלא — סיפור חייו של צעיר יהודי, עני בקנדה שלאחר מלחמת העולם השנייה, המחליט להצליח ולהתעשר בכל מחיר 16.15 קרובים קרובים — אין אהבות שמחות — אל לישכת העבודה של ליאורה מגיעה שיחה של גבר בעל קול משגע, מסתבר שזהו צביקה שחיזר אחרי ליאורה בעבר ומנסה עכשיו לחדש את הקשרים 17.00 ערב חדש — מנחה רפי רשף 17.30 גארפילד — סדרה בהנפשה על הרפתקותיו של החתול גארפילד הפרק השלישי בחוק הטבע 18.00 התלת רגליים — סדרת הרפתקות בדיונית הפרק השנים עשר: המשפט שנערך לנערים נפסק במפתיע, הם ממשיכים בדרכם. ואת מי הם פוגשים אם לא את התלת רגליים בכבודו ובעצמו? העימות עמו הוא עתה בלתי נמנע 18.30 קיצור החדשות (ערבית) 18.32 הטלוויזיה — סדרת תעודה פרק תשיעי: מסטיק לעיניים. פרק זה עוסק בבידור הקל בטלוויזיה, החל בתשבצים, מופעי משחק, תחרויות שונות וראיונות וכלה במוסיקת הפופ. צורה זו של בידור קל, המשתלטת על תכניות הטלוויזיה האחרות מבחינת כמות הזמן, מעלה את השאלה אם בעתיד תהיה הטלוויזיה זקוקה לתכניות נוספות לבד מתכנית הבידור הקל 19.30 חדשות (ערבית) 20.00 כותרות מבט 20.02 משפחה במבחן — סדרה משעשעת. הפרק השמיני: משחק באש כאשר בית בשכונה עולה בלהבות, יש הנוטים להאשים בכך את ויקטור — אחד מילדי בית־פיש. הסיבה לכך היא שויקטור נראה בזמן האחרון נוטה לשחק בגפרורים 20.30 כולבוטק — מגזין לצרכנות ולאיכות חיים 21.00 מבט לחדשות 21.40 מבט שני 22.20 מאגנום — סדרת סרטי מתח ופעולה שם הפרק: מועדון מקולל מאגנום מטיל ספק בשמועה, כי הקללה שהטיל קשיש מקומי על מועדון המלך קאמהמהא היא הגורם לדברים המוזרים המתרחשים שם. חקירתו מעלה, כי האחראי למעשים האלה אכן איננו מי שנחשד בהם 23.10 קונצרט — מוסיקת ליל קיץ. מוסיקה קלאסית קלה מאת מלחינים סקנדינבים, יצירות מאת גריג, סיבליוס ואחרים. הקונצרט נערך תחת כיפת השמים, בערב קיץ סקנדינבי שבו השמש אינה שוקעת, לרגלי מגלשת סקי המפורסמת באוסלו. מנגנת התזמורת הפילהרמונית של אוסלו מנצח: מאריס יאנסונס 23.45 פסוקו של מקום חרשה.

רדיו

קול המוסיקה

06.02 "צלילי בוקר". 07.07 "בוקר טוב" — ארמו: הפתיחה "ג'ירלדה" ארמ: סויטה מתוך "רויל". 07.05 "שחרית מוסיקלית" 08.30 "קונצרט בוקר" מוצרט: סונטה בלה מג'ור, ק. 331 רגר: וריאציה ופוגה על נושא של מוצרט ברהמס: קונצ'רטו מס. 1 ברה מינור, לפסנתר ולתזמורת. שומאן: סימפוניה מס. 1 בסי־במול מג'ור "האביב" שומאן: וריאציות אבג. 12.05 "מוסיקה קאמרית". 13.00 "קונצרט צהריים" — בורודין: סימפוניה מס. 2 ברהמס: קונצ'רטו לפסנתר ותזמורת מס. 2 בסי־במול מג'ור. בטהובן: רביעיית כלי־קשת ברודיאו מינור. 15.05 "ממדף התקליטיה". 16.00 "קונצרט מנחה". 18.30 "אתנחתא" — בשידור חוזר (8.3.84) 20.05 "ערב טוב" — ברהמס: פתיחה טרגית. שופן: אימפרומפטו מס. 2 בפה־דיאז מג'ור. 20.30 "מאולמי הקונצרטים שלנו" מקהלת גשינגן משטוטגרט סולנים: ב. לאקי — סופרן/מ. שימל — אלט/א. באלדין — טנור/א. שמיט — בס היידן: מיסת הרמוניה מס. 12 בסי מג'ור מוצרט: רקויאם. 22.30 "פעם ועוד" — יואלבינס: וריאציות לשלישיה גיטרה ושלישיית אמסטרדם) — תנגן שלש פעמים —, 23.00 "ברק הברוק עם רטיסי רננסה".

רשת א'

07.30 "היו שירים" — פזמונים ישנים ואהובים. 08.05 "רונה" — עם נגי הגדל. 09.05 "השיר נלא חס" — שירים עבריים. 09.30 "ממגע" — מגזין לבעיות משפחה וחברה בשידור חי. 10.30 "דרין קל" — תכנית יומית בעברית קלה. 11.10 שירים עבריים. 11.30 "השכלה ודעת לכל" — "קהילות ישראל" — בהדרכת ד"ר יוסף טובי — "תוניסיה". 12.05 "מצלילי המזרח כבקשתך". 14.05 "לבת ולבן ולכל המתעניין" — תכנות לילדים א) "סטר הכחול" ב) "ציטי ציטי בנג בנג". ג) "מסיפורי המשנה" — "מעשה בנור". 14.45 לילדים הגדולים "חוגל בשק" — ילקוט כלינג. 15.25 "השכלה־העת לכל" — "היי, בוא נדבר אנגלית". 16.05 "עם אנשים" — עם גיתה עמיקדזלכר (ש.ח.) 17.12 "מגישים שיר". 17.30 "האוניברסיטה הפתוחה" "תל־אביב — הדור הראשון" — 1906־1936 הפעם: "תל־אביב בתקופת העליה הרביעית" — ד"ר מרדכי נאור. 18.06 "מינחת ערב" — משדר יומי להווי דתי ומסורת. 18.50 פרקי היום בתנ"ך: 19.05 "שעור בתלמוד" — מסכת "ברכות". 19.30 שידורים לעולים. 22.05 "שניהו ביחד וכל אחד לחוד" — עורך ומנחה: יובב כץ.

רשת ב'

07.00 "הבוקר הזה". 08.05 "תחול בסנדלים" — תכנית לתלמידים בחופשה. 09.05 "ביקור בית" — עם רבקה מיכאלי. 10.05 "כל צבעי הרשת" — מגזין יומי. 12.10 "גל פתוח" — חדשות ופזמונים. 13.00 "בחצי היום" — חדשות ופזמונים. 14.05 "יש עניין" — עם גבי גזית. 15.05 "רגעי קסם". 15.51 לוח מורעפן. 16.05 "תוצרת הארץ" — תכנית "כבקשתך" לשירים עבריים. 17.10 "יומן כלכלה". 17.30 "על מספרים ואנשים" — מגזין המשק והחברה. 18.06 "אצבע על הדופק" — שבועון בריאות ורפואה. 18.45 היום בספורט. 19.00 "היום הזה". 19.35 "עולם חדש" — מגזין חדשותי לענייני האדם וסביבתו. 20.05 פרקי חזנות "כבקשתך". 22.05 "עוד פעם אחת" — תכניות בשידור חוזר "טעם הפרי" — שאול חומסקי — מומחה למטעים. 23.05 "קפה ראשי" — חידונים מגוונים בהשתתפות המאזינים עם שמוליק רוזן.

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת: מרד יצירה והתגלות הגלוי והנסתר. מרצה: פרופ' שלמה שוהם. 06.30 "פוקחים עין" — מידע ומוסיקה לתחילתו של יום. עם לאה עוז. 07.07 שבע אפס שבע — עם איתן ליפשיץ. 08.05 בוקר טוב ישראל — שעת אקטואליה יומית. 09.05 "אילה בוקר" — עם אלי ישראלי. 10.05 "הפסקה־10" עם מיכל ניב. 11.05 "נכון לעכשיו" — עם רפי רשף. 13.05 מצעד הפזמונים היומי. 14.05 "דו רה יומי" — עם דובי לנץ ורני קרסל. 15.05 "פגישה יומית" — עם אורלי יניב. 16.05 ארבע אחרי הצהריים — שעה של שירים עבריים. 16.55 באופן מילולי — פינתו של אבשלום קור. 17.00 יומן גלי־צה"ל. 17.05 יומן ספורט. 18:05 שעה קלה על כלכלה — עם שמואל נחושתן. 18.40 משירי הלהקות הצבאיות. 18.55 הודעות לחיילים. 19.05 "לילה ראשון בלי אמא" — שאלות ותשובות למתגייסים לצה"ל — על חילות החי"ר — המובחרים — על גולני, גבעתי והצנחנים. 20.05 "מוסיקה נטו" — רוק ישראלי. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת: מרד יצירה והתגלות וש.ח. 22.05 על הדבש ועל העוקץ — שירים שהכתה אוהבים. 23.05 "לילה לילה" — עם יואב קוטנר. 23.55 "שיחת חצות" — עם המשוררת מיכל סנונית. 00.05 ציפורי לילה — עם דורי בן־זאב. תוכנית מוסיקלית בנימה אישית. 02.05 לא רוצים לישון — מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה עם מירב אופיר. 05.05 צלילי בוקר.

רשת ג'

06.11 "בחזרה לאשר" — להיטים ותיקים. 07.07 "שיר בבוקר בבוקר" — פזמונים ישראליים. 09.05 "בא לי" — להתמודד עם התקליטיה. 10.05 "אותי זה מצחיק" — מערכונים. 11.05 "יום יום יום" — עם אבי אתגר. 13.05 "פזמון חוזר" — שירים עבריים. 14.05 "בטוי־גב" — עם שוש עטרי וטוני סיין. 16.05 "הצגה יומית" — עם יגאל רביד. 18.06 "מקום בצמרת" — מצעד הפזמונים הישראליים. 21.05 "אדום עתיק" — שירים שלא נס ליחם. 23.05 "פניני ג'אז" — עם לאה ליאור.

קולנוע

תל־אביב
9.30 ,7.15 ,4.30
אסתר: המורים בויג זג 9.40 ,7.30 ,5
אורלי: הכוסטונים 9.30 ,7.15 ,5
בית לסין: פנגראנגו 23.15
בן־יהודה: רכבת אל החופש
גת: הצבע ארגמן 9 ,6 ,3
גורדון: בר 51
דקל: קרטה קיד
דרייב אין:
דריל 8.00
מחנה שבויים 10.00
סקס 12.00
הוד: הקרב על היד 9.30 ,7.30 ,5
מוזיאון תל־אביב: "שואה"
לימור חרש: 9 שבועות של שכרון חושים 9.30 ,7.00
פאר: רק בין חברים 9.30 ,7.30 ,5
סינמה 1: חתיך, חתיך 9.30 ,7.30 ,5
סינמה 2: רומן בברלין 9.30 ,7.30 ,5
פאריס: מונטי פייטון בריאן כוכב עליון 9.30 ,7.30 ,4 ,2 ,12
מונטנגרו 23.30
רביחן:
חן 1: בי"ס לשוטרים מתחילים 9.50 ,7.50 ,5.50
חן 2: שגעון של לילה 9.50 ,7.45 ,5.50
חן 3: חופשה מטורפת באירופה 9.55 ,8 ,6
חן 4: תרגיל לרופאים מתחילים 10 ,7.55 ,6
חן 5: סיפורה של אגנס 9.55 ,7.45 ,5.40
שחף: זכרונות מאפריקה 9.15 ,5.45
תל־אביב: קוברה
תכלת: אהבה על הדלגה 9.40 ,7.30 ,5
צוותא: סופו של מילטון לוי 8.00

רמת־גן
אואזיס: חופשה מטורפת באירופה 9.40 ,7.30 ,5
לילי: רכבת אל החופש 9.30 ,7.15
ארמון: בי"ס לשוטרים מתחילים 9.30 ,7.15 ,5
רבגן:
גן 1: קרטה קיד 9.50 ,7.30
גן 2: מסע עסקים של אבא 9.30 ,6.50
גן 13: הסיפור האמיתי 9.40 ,7.30
גן 14 שגעון של לילה 9.45 ,7.20

ירושלים
אורפון: קוברה 9 ,7.30 ,4.30
אורנע: בי"ס לשוטרים מתקדמים 9.30 ,7.30 ,4.30
בית אגרון:
סופרמן 3 16.00
קובלנקה 18.15
בית החיות 20.00
כננות 22.00
בחזרה לעתיד 21.00
בנייני האומה: זכרונות מאפריקה
בפיר: אלכס חולה אהבה 9.15 ,5.45 / 9.30 ,7.30 ,4.30
אורגיל: פנטזיה 9.30 ,7.00 ,4.30 ,10.30
מיטשל: חתיך, חתיך 9.15 ,7.15
סמדר: כבודו של פריצי 9.30 ,7.30

חיפה
ארמון: תרגיל לשוטרים מתחילים 9.30 ,7.15 ,4.30
אורה: אלכס חולה אהבה 9.15 ,7.00 ,4.30
חן: שכרון חושים 9.15 ,7 ,4.30
עצמון: הקרב על היער 9.15 ,7.00
פאר: קרטה קיד 9 ,6.45 ,4.30
קרן אור המחודש: לרקוד עם זר 9.40 ,7.00
רון: קוברה 9.40 ,7 ,4
אמפי: התחלות ראשונות 9.15 ,7.00 ,4.30
אורלי: מסע עסקים של אבא 9 ,7

נתניה
שרון: בי"ס לשוטרים מתחילים 10 ,8
סטודיו: שגעון של לילה 10 ,8

חולון
סביון: קוברה 9.30 ,7.30 ,5
מגדל: בי"ס לשוטרים מתקדמים 9.30 ,7.15
ארמון: סיפורה של אגנס 9.30 ,7.30

בת־ים
עצמאות: קוברה 9.30 ,7.15 ,5

הרצליה
היכל: אלכס חולה אהבה 9.30 ,7.30 ,5.00

באר־שבע
חן: אלכס חולה אהבה 9.40 ,7.10 ,4.30

תיאטרוני ישראל
הערב, יום ג' 15.7

תיאטרון הבימה
חבית ברחוב שינקין: 20.30
חדווה ואניה: 20.30
צ'כוב צ'כובה (הבימרתף): 20.30

התיאטרון הקאמרי
קסטנר: 20.30
קידוש (צוותא): 20.30

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ג' 15.7 בשעה 16.30
המדרשה למחשבה סוציאליסטית:
ד"ר שיילי פרנק על "אוטופיה ואידיאולוגיה"
בשעה 20.30: "קידוש"

שירותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
גני בת־ים — הנביאים 3.
חולון
מכבי — שנקר 35.
ירושלים
קופ"ח, מרפאת רוממה — רח' המ"ג 28.
נתניה
גבע — שער הגיא 14.
פתח־תקוה
קופ"ח כללית — חיים עוזר.
רמת־גן
פינצ'י — חיבת ציון 43.
תל־אביב
הקריה — אבן גבירול 19.
קופ"ח כללית — אמסטרדם 7.
חיפה
מזור — שד' המגינים 97.
רחובות
הנשיא — הנשיא הראשון 34.

משטרה
ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 2444; חדרה — 22444.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב — בימים ב', ד', ו' — כירורגיה ופנימית. ילדים — כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב — בימים א', ג', ה' שבת — כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא — כל המחלקות — כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים — כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
שערי צדק — ילדים, כירורגיה, אורטופדיה, עיניים.
ביקור חולים — פנימית, נשים, א.א.ג.

מוקד קופ"ח כללית
המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'—ה' ב־08.00—20.00, בימי ו' ב־08.00—15.00 טלפונים: 03־433300, 03־433500.

יד ביד — אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער — קו לנוער במצוקה
ת"א — 226027 (24 שעות)
חיפה — 04־229488 (11.00—20.00)
נהריה — 04־920014 (11.00—20.00)
קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' ו־ה' — טל. 222722.

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים של ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00. בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00—24.00. בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00.
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הנביאים 26, קומה ג', טל' 111961. פתוחה מדי יום בימים שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00־24.00. אחרי חצות טלפונים בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המכבייה) טל': 03־284822, 294869.

מרכז סיוע לקורבנות אונס
לרעננה ואיזור השרון, טל' 052־34432 א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02־227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03־261111
ער"ן חיפה — טל' 04־672222
ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111
ער"ן נתניה — טל' 053־35316

מילוק מסוקים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 06

מד"א
ירושלים, ת"א־חיפה — טל' 101, רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 101, רמלה — 101, טל' 08־221022, טלפון 065־93334, נהריה — טל' 04־923333, ים — טל' 5111111, 057־74767.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'־ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30

מחיפה לבני־ברק וירושלים
א'־ו': 7.00

מתל־אביב לחיפה:
בימים א'־ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.

מתל־אביב לנהריה:
בימים א'־ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.

מקופת בת־גלים לתל־אביב:
בימים א'־ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 8.00, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.

מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'־ה': 6.30, 9.05, 10.40, 11.15, 16.33, 18.38.
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.
* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע... חג בלבד.

ברזיל היתה גדולה עלינו ב־15 מספרים — 75:90

רק במחצית הראשונה החזקנו מעמד מול אוסקר שמידט וחבריו מברזיל ■ המחצית השניה הזכירה לנו את הסיפור העצוב של הנבחרת ■ התקווה האחרונה הערב מול יוון

ישראל פז, שליחנו לאליפות העולם בכדורסל ספרד 1986

אילו שיחקה ישראל נגד ברזיל ללא אוסקר. אפשר שהיתה מצליחה לנצח את הנבחרת הטובה ביותר בדרום אמריקה. אולם עם כוכבה של קאורטה האיטלקית לא היה באפשרותנו לעשות זאת.

ברזיל שניצחה אמש כסיבוב השני של השלב השני את ישראל 75:90, חגגה בתום המשחק, יחד עם אוהדיה הרבים את עלייתה לבית 1־4.

הפתיחה הישראלית דווקא רמזה טובות לשחקנינו. שפתחו את המשחק בהתלהבות רבה ואף הוליכו בהפרש בן 12 נקודות 16:28. אולם אף אחד משחקני ישראל שהופקדו לשמור על אוסקר, לא הצליח לנטרל את הקלעי המעולה. לא דורון ג'מצ'י, לא מוטי דניאל ולא ארי רוזנברג, הצליחו למנוע את מבול הנקודות למרות שאמיש לא היה בשיאו. הוא הסתפק ב־33 נקודות בלבד...

אין ספק שברזיל עולה בהרבה על ישראל ואת זאת אפשר היה לראות במחצית השניה לאחר 40:40 בהפסקה.

הברזילאים שלטו במחצית השניה. הוציאו כליל את העוקץ מהמשחק הישראלי והשיגו סלים קלים.

במצב של 27:36 לטובת ישראל בדקה ה־17, המטיר אוסקר מבול סלים על נבחרתנו וברזיל קלעה באותן 3 דקות 3 נקודות לעומת שני סלים של לאסוף ודניאל.

אי אפשר להחמיא לנבחרת ישראל אולם איש לא בנה על כך שנוכל לנצח את ברזיל ולכן היה גם המשחק משעמם, גם כשישראל הוליכה ביתרון מבטיח. איש מאיתנו לא האמין שנוכל לשמור על פער מבטיח שכזה.

מיקי ברקוביץ פתח את המשחק בצורה נפלאה. אך לאחר בצורת מוחלטת במשחק עם ספרד בו לא קלע אף נקודה הצליח לקלוע נגד ברזיל 12 נקודות ב־8 וחצי הדקות הראשונות. בהמשך חזר לסורו ואילו דורון ג'מצ'י התאושש לאחר ההפסקה.

שתי בעיות הטרידו את נבחרת ישראל כמו גם במשחקים הקודמים. האחת חוסר רכז בעל שיעור קומה. עובדה המאמן שרף צירף לקראת הסיום את ארי רוזנברג כדי לנווט את משחקה של נבחרת ישראל בגלל חולשתם הרבה של ליפין וגורדון.

נבחרת ישראל לא תירגלה מספיק הכנסת כדורים ללאוואן מרסר שניצב לא פעם בקירבת הסל ולא זכה לכדור הנכסף.

את ברזיל כבר שכחנו והיום צפוי לנו הקרב הגדול נגד יוון על הכניסה לבית 5־8. אם אכן נצליח לגבור על יוון נשכח את כל עוונותינו בברצלונה.

הפתיחה היתה מעודדת

ישראל פתחה בחמישיה הרגילה. ברזיל עם ירדה סוזה, גרסון, מרסל דה סוזה, שמידט ויישראל.

הפתיחה היתה מעודדת 0:5 כשברקוביץ קלע 2 מ־5 הנקודות הראשונות.

כראויל שפתחה באישית נתקלה בשמירה דומה של ישראל. השמירה של ברזיל הוכיחה עצמה יעילה יותר וברזיל עלתה ליתרון 9.10 (4) ישראל של אמש הוכיחה — לפחות בפתיחה — כי זו לא ישראל ששיחקה מול ספרד. היא נטלה את ההובלה 10:13 כעבור 5 דקות, ובהמשך 10:15.

ישראל נלחמה היטב בהגנה, וידעה בהתקפות מתפרצות של ברקוביץ וג'מצ'י לסיים היטב. ישראל הוליכה 10:20 (7).

שוויון במחצית

ברקוביץ בכושר נהדר (ואיפה היית נגד ספרד?), יחד עם ג'מצ'י, דייקו כמעט בכל מצב — 16:24 (9). בראזיל ההמומה בירידה חילוף. גארינה החליף את דה סוזה אך את ישראל של הדקות הללו, קשה היה לעצור — 16:28 (10).

לאחר 11 דקות החליף דניאל את ג'מצ'י כדי לתגבר את משחק ההגנה שלנו לאחר שבראזיל צימקה ל־28:21, ו־25.32 לישראל (13).

גם ברקוביץ הוצא. שפע נכנס במקומו. והשטף במשחק הישראלי נבלם. השחקנים שלנו הפסיקו לקלוע ואוסקר שמידט "חגג" וצמצם הפער ל־2 נקודות — 34:36. עדיין לישראל 4 דקות למחצית.

2 דקות להפסקה הישוה גארינה ל־38:38. כשבראזיל השוותה חזר ברקוביץ יחד עם גורדון שהחליף את ליפין. דניאל רייק וכמוהו גרסון — 40:40 במחצית.

שמידט ראוי לאוסקר

ג'מצ'י וברקוביץ, שבו לשתף פעולה במחצית השניה. אך בראזיל עלתה ליתרון 40:42 ובהמשך 40:46 (22).

ג'מצ'י בסל של 3 קלע את הסל הראשון לישראל במחצית השניה לאחר 2 דקות וחצי. אך שמידט וגרסון, קבעו — 43:50 (24). ו־44.53.

אוסקר שמידט, היה ראוי "לאוסקר" על משחקו הנפלא. שחקן זה קלע היטב (9) נקודות במחצית הראשונה) וקלע אין ספור כדורים חוזרים בהגנה בהתקפה. התעוררות של מרסר ולאסוף צימק את הפער ל־57:50 (28).

ארי רוזנברג הוכנס לשמור על שמידט ולרכז משחקה של ישראל. מאונו של רוזנברג, 3 עבירות על שמידט תוך דקה. בראזיל שעטה קדימה 50:62 (29).

חורתו של ג'מצ'י למשחק הפיחה רוח חיים במשחקה של ישראל כשפער הנקודות צומצם ל־7 בלבד 67:60 (33).

רוזנברג סיים את מלאכתו במשחק, לאחר שביצע את העבירה החמישית על שמידט. תמש דקות וחצי לסיום.

ליפין חזר. אך את בראזיל, אי אפשר היה לעצור. יתרונה צמח — 60:77, ו־63:79. לאסוף יצא כעוון חמש עבירות.

דקתיים לסיום הוליכה בראזיל 69.85 ובסיום נצחון ברור — 75:90.

השופטים גארסייה וגרבץ מיוגוסלביה ניהלו את המשחק כהלכה.

● לבראזיל קלעו: אוסקר 33, גרסון 16, מרסל 15, מאורי 11, גוארינה 6, ישראל 5 וסאוליגו 4.

● לישראל קלעו: ג'מצ'י 21, ברקוביץ 14, מרסר 12, לאסוף 11, רוזנברג 5, דניאל 4, ליפין 3, שפע 3 ושטיינהאואר 2.

שידור המשחק מהשעה 8
מאת אתי רונאל

הטלוויזיה הישראלית תשדר הערב את המשחק בין ישראל ליוון החל מהשעה 8 בערב.

המשחק בין שתי הנבחרות יחל בשעה 7 (שעון ישראל), אך הצופים יוכלו לצפות רק במחצית השניה כיוון ששידורי הטלוויזיה הכללית מתחילים בשעה 8.

	ישראל				יוון	
שם	גיל	גובה		שם	גיל	גובה
4. הווארד לאסוף	29	2.10		4. גליס	29	1.85
5. מוטי דניאל	22	1.98		5. סטאוורופולוס	27	1.96
6. עדי גורדון	20	1.80		6. יאנאקיס	27	1.92
7. ניר רכלים	22	2.04		7. קאמבוריס	24	2.06
8. תומר שטיינהאואר	19	2.09		8. פתולאקיס	22	1.92
9. מיקי ברקוביץ	32	1.96		9. קאראטי	21	2.04
10. דורון שפע	24	1.93		10. רומאנידיס	21	2.00
11. קן ליפין	20	1.85		11. פיליפו	24	2.04
12. דורון ג'מצ'י	25	1.96		12. אנדריטוס	27	2.02
13. לאוואן מרסר	28	2.09		13. פ. כריסטודולאו	21	2.03
14. ארי רוזנברג	22	1.66		14. דימאקופולוס	20	2.07
15. עופר יעקבי	25	2.04		15. ס. כריסטודולאו	25	2.01

יומן אישי מישראל פז בברצלונה

סמבה נגד הכדורסל

ברצלונה זה לא אליפות. האווירה הביתית שהיתה לנו בשלב הראשון התחלפה באווירה מושרת של עיר גדולה. למען האמת, אנו כבר מתגעגעים לאליפות.

אמנם גם שם לא היה הקהל תמיד איתנו אבל היה זה קהל מצויין שידע להעריך מבצעים נאים.

לקחתי כדור נגד כאבי ראש

עדיין לא הייתי באולם רועש כמו זה בברצלונה. לשאוג ולעודד — זה טבעי. גם בידאליהו קורה שהיציעים הופכים "גיהנום" אך בברצלונה יש גם מוסיקה בראזילאית שמאוד איננה ערבה לאוזן. הרעש אדיר, תופים בקצב הסמבה. למעשה כל כלי המוציא רעש יוצא באולם.

כשחזרתי שלשום בערב למלון הדבר הראשון שעשיתי היה: לקחתי כדור נגד כאב ראש... אילו הייתי ממארגני גביע העולם הייתי אוסר על "עירת הסמבה" באולם. לדעתי זה דבר פסול.

עיתוני ספרד עלזו אתמול אחרי נצחונם על ישראל (65:94). תמונות ענק, כתבות על עמודים שלמים. בקיצור, תחגיה. בעצם, מדוע לא?

משחק כזה מוטב לשכוח

העתונים אינם משמיצים את ישראל, אם כי רובם כותבים ומשבחים בעיקר את נבחרתם. אחד העתונים כתב: "ישראל הוציאה את ספרד ממשבר המונדיאל" שני ציין: "זה היה אימון מצויין לספרד".

גם הטלוויזיה הספרדית הירבתה להקרין את "הדקות הגדולות" של המשחק. עכשיו זה היה כאילו לזרות מלח על הפצעים. שוב ושוב ראינו עד כמה היינו עלובים. משחק כזה מוטב לשכוח מהר ולא לראותו.

אנשי הקהילה היהודית בברצלונה הולכים עם האף באדמה. הם באו לעודד באולם עם "פרופיל נמוך" ואילו המבוגרים חזו במשחק בטלוויזיה.

גקיצור, לא נעים. פגשתי אתמול שחקנים מנבחרת ישראל גם הם מתקשים לעכל את שאירע.

נצחון שלישי לנבחרת הכדוריד של רומניה

מאת יוסף חכם

נבחרת הכדוריד של רומניה היתה אמש בהיכל הספורט "יקיר" על ראשון לציון נצחון שני על נבחרת ישראל 20:25 לאחר 8:13 במחצית.

הרומנים שניצחו במשחק הראשון בשבוע שעבר 18:25 וכלשם את נבחרת ראשל"צ הוא הגדים ומנגר שחקני הנבחרת הישראלית. ברוח לחימה למופת, במשך דקות רבות במשחק לא גפלו מיריבים. בשער הנבחרת הצטיין ישראל פלטה.

הרומנים פתחו את המשחק ביתרון של 2:4 אך רזי סומך וזיו סקנר בסדרת שערים מרהיבים הביאו לישראל יתרון של 5:6 בדקה ה־11.

בנעוות המחצית השניה רכשו הרומנים יתרון של 12:19 הרמת־גני אמיר גרא שהצטיין במחצית זו וכבש לזכות הנבחרת חמישה שערים דאג בסיום להפסד ישראלי לא גבוה — 25:20.

בדקה ה־29 היתה תקרית מצערת בין המאמן הישראלי איגור ביאליק ושחקן הנבחרת יוסי אוסלנדר שבסיומה הורה המאמן לשחקן לעזוב את ספסל הנבחרת וללכת להתלבש.

● שערים לנבחרת רומניה: כדיוואן 7, סטינקה 5, דומיטרו 4, ברבץ 2, סוראו 2, גרבובסקי 2, דוגרסקו 1, פלגנאה 1 ופורומוב 1.

● שערים לנבחרת ישראל: גרא 4, סומך 4, קושניר 4, ולינגר 3, בלדר 2 ודיין 2.

שפטו הבינלאומים אלי פוקס ומשה הרמן לעיני 800 צופים.

3 העברות ועוד מושאל

מאת ראובן חנניה

תהלת התאחדות לכדורגל אתמול בנושא העברות ההחלטה מה־29 ביוני. אתמול ההחלטה שמספר העברות ישאר שלוש ואילם ניתן יהיה במהלך העונה להחליף את אחד מהשלושה.

קודם הוחלט שאחד מהשחקנים המושאלים יוכל להישאר בקבוצה בה שיחק ולא ייחשב כהעברה. בדומה אלה אינם כוללים שחקנים מגיל 18 שלגביהם אין הגבלה.

ההחלטה התקבלה ברוב של ארבעה נגד חברים. שניים התנגדו — עוקס מילצ'ן וצבי ויידנר ממכבי.

שונים הדברים לגבי ליגות א' ומטה. בליגות אלה ניתן יהיה לקבל שחקנים מושאלים עד גיל 21 ולהעביר ארבעה שחקנים.

הצעתו של אריה קרמר להעניק זכות יתר לכל הקבוצות שעלו השנה ליגה, להעביר או להשאיל שחקן נוסף, לא התקבלה.

משחקי היום

● בברצלונה: 7 שעון ישראל: ישראל — יוון, 9: ספרד — קובה, 11: ברזיל — ברית המועצות.

● אוביידו: 7: איטליה — ארגנטינה, 9: ארצות־הברית — יוגוסלביה, 11: סין — קנדה.

ניסן כהן הורחק לשנה

הורשע בקבלת תמריץ, להטיית משחקים על־ידי מהמר טוטו ● ירון כהן, מרדכי חלפון, יוסי אדרי ורוני צמח הורחקו ל־4 משחקים ● עונשים על תנאי לשחקני הפועל לוד

כדורגל

מאת ראובן חנניה

בית הדין המשמעתי של ההתאחדות לכדורגל הרשיע אתמול שחקנים משלוש העונות האחרונות — בית"ר נתניה, מכבי תל־אביב והפועל לוד — בעבירות המרשים, ההתנהגות בלתי ספורטיבית ונייוון להטיית התוצאות.

בין שחקנים מבית"ר נתניה הורחק ... שחקנים מבית"ר ת"א בפועל. שלושה שחקנים של הפועל לוד הורחקו על תנאי.

את העונש הכבד ביותר ספג השוער ניסן כהן שבתחילת עונה שיחק בבית"ר תל־אביב ואחר כך הושאל לבני־יהודה. בית הדין קבע כי שיחק בבית"ר תל־אביב כאשר להטיית משחק והורחק מכל פעילות, כן פסק בית הדין המשמעתי, בהרכב עורכי הדין שיכה ויתקון וחיים אלתריף ירחק לצמיתות אם יחזור על כך.

שתי נקודות על תנאי למקרה הישנות העבירה תוך שנתיים.

חברי הנהלת הקבוצה ברוך חן וחיים פרידריך נקנסו ב־1500 שקלים כל אחד.

גזבר בית"ר נתניה צחי עוכר נקנס ב־750 שקלים.

גם הפועל לוד היתה מעורבת בהתנהגות הבלתי ספורטיבית שכללה הימורים לגבי משחקיה.

הקשר ישראלי בן־ממט הורחק לארבעה חודשים, על תנאי, השוער יעקב בנורים ותחלוץ גבי סמדג'ה הורחקו לחודשיים. כל אחד על תנאי, התנאי לכל השלושה הוא לשנתיים.

עוזר מאמן הקבוצה, הלוראית, שכתאי לוי הורחק לששה חודשים על תנאי, גם כן לשנתיים.

יזהור על העבירה בשלוש השנים שלאחר שובו לפעילות.

החלוץ ירון כהן שגם כן עבר במהלך העונה מבית"ר ת"א והבלם רוני צמח שהואשמו כי נדרקו לפיתוי ולא חבינו כראוי את קבלת התמריץ הורחקו לארבעה משחקים בפועל מתחילת העונה הקרובה. נגדם עומד גם עונש על תנאי של הרחקה לארבעה חודשים במקרה הישנות העבירה בשנתיים הקרובות.

מרדכי חלפון ויוסי אדרי מבית"ר נתניה הורחקו לארבעה משחקים בפועל, וכן הורחקו על תנאי לארבעה חודשים במקרה הישנות העבירה בשנתיים הקרובות.

אגודת בית"ר נתניה נקנסה בסך 3000 שקלים וכן נענשה בהפחתת

קובה ניצחה את יוון ולנו מותר להפסיד אבל...

מאת ישראל פז, שליחנו לברצלונה

קובה פתחה אמש פתח לישראל לעלות לבית 5־8 באליפות העולם בכדורסל בספרד, כשניצחה במשחק דרמטי והפכפך את יוון 66:74. הערב תוכל ישראל "להרשות לעצמה" להפסיד בהפרש של 8 נקודות, בתנאי, כמובן, שספרד תנצח את קובה.

ישראל תוכל איפוא לשחק הערב בשקט בעוד שהיוונים יהיו בלחץ. הם יאלצו ללכת על כל הקופה. במקרה של נצחון יווני מ־9 נקודות ומעלה יעלו הם לבית 5־8.

קובה מצאה פתרון למלך הסלים היווני, גאליס, היא שמרה עליו אישית ועל שאר השחקנים איזורית. גאליס קלע רק 18 נקודות.

קובה שהוליכה ברוב שלבי המשחק (במחצית 43:37) שמטה את יתרונה ומ־58:50 לטובתה הפכו היוונים ל־59:64 לטובתם שתי דקות וחצי לסיום. אבל אז כאשר נראה היה שהנצחון היווני מונח בכיסם חל מפנה מפתיע וקובה, בפיניש מסחרר, סיימה בצורה נפלאה 66:74.

כוכבי המשחק הקובני היו סקוט שקלע 24 נקודות ופרו 23, הקובנים השיגו 9 סלי 3 נקודות מ־16 זריקות והיוונים 8 מ־12.

בקרב אדיר גברה ברית המועצות על ספרד 83:88 (40:47). המשחק הגיע לשיאו בשניות האחרונות כאשר הספרדים לחצו, הקהל השתולל אך הנסיון הרוסי סייע לסובייטים ותבריו להחלץ ממצב לא נעים.

טבלת הבית בברצלונה

1.	בריה"מ	4	438־339	8
2.	בראזיל	4	385־320	8
3.	ספרד	4	336־125	6
4.	ישראל	4	305־376	5
5.	קובה	4	322־382	5
6.	יוון	4	343־381	4

יוגוסלביה עלתה לבית 1־4

מאת ישראל פז

בבית באוביידו הבטיחה יוגוסלביה את עלייתה לבית 1־4 לאחר שהביסה את איטליה 76:102 לאחר 39:62 במחצית.

ארצות הברית הכניעה את קנדה 65:77 לאחר 26:38 במחצית.

לאחר חצות גברה ארגנטינה על סין 80:97.

טבלת הבית באוביידו

1.	יוגוסלביה	4	378־306	8
2.	ארה"ב	4	340־284	7
3.	איטליה	4	327־361	6
4.	ארגנטינה	4	321־333	6
5.	קנדה	4	327־331	5
6.	סין	4	330־408	4

ניטרול גאליס יבטיח עליה לבית 8 — 5

הערב משחק רב חשיבות נגד יוון ■ הבעיה הגדולה ביותר היא ניטרולו של הכוכב היווני שקלע עד כה יותר סלים מכל שחקן אחר באליפות

לדעתי תלוי גורל המשחק בכושרו של גאליס ובאפשרות לנטרל אותו. אני מקווה שנבחרת ישראל תהיה הערב בכושר טוב. אותה מוטב לא לחשוב על התוצאה.

ישראל ניצחה עד את כה את יוון 17 משחקים והפסידה 9. משחק אחד הסתיים בתיקו, בטורניר הקדם אולימפי לפני שנתיים בפאריס הביסה יוון את שישראל 120:95 אבל בשנה שעברה, עם לאוואן מרסר, גברה ישראל על יוון בשני משחקי ירידות באתונה.

נבחרות הכדורסל של ישראל ויוון נפגשו מאז המשחק הבינארצי הראשון ביניהן בטורניר העולמי בהלסינקי ב־1952 (יוון ניצחה 64:52) 27 פעם. אולם דומני שמעולם לא היה המשחק ביניהם חשוב כמו הערב. בי"ד לפי שעון ישראל, בברצלונה. שתי הנבחרות שואפות לעלות לבית 5־8.

יוון שתארח בשנה הבאה את אליפות אירופה באה לספרד עם תלכיד משוכח, בניצוחם של שני "האסים", גאליס מלך הסלים עד כה בטורניר וינאקיס.

היא אמנם נוצחה על־ידי בראזיל (115:95) ועל־ידי ספרד בנקודה (87:86) אך עייפה מהטורניר את צרפת (87:84) והכניעה את פנמה (110:81) וקוריאה (98:80).

היוונים מיטיבים ללחוץ, אבל הם גם מציגים משחק טכני מעולה ובעיקר יעיל.

הבעיה שלנו הערב תהיה כיצד לסגור את גאליס. הכראי לשמור עליו אישית או לנטרל אותו באזורית? המאמן צבי שרף יצטרך לחפש שומר רציני לגאליס, שהוא מסוג השחקנים המסוגל להכריע משחק מכוחות עצמו. גאליס אינו רק שחקן קולע. הוא גם שולח את חבריו לסל באסיסטים מצויינים.

הינדאווי מעיד במשפטו בלונדון: „תודרכתי בידי המודיעין הסורי"

„השגריר הסורי פגש אותי בשגרירות הסורית ואמר — עשית מעשה טוב" ■ הינדאווי גילה כי סוכני המודיעין הסורי ציידו אותו בדרכון מזויף ■ לחברתו האירית שנועדה לשמש בלדרית להברחת מזוודת הנפץ למטוס — סיפר כי יטוס בעקבותיה לישראל כדי להנשא לה — היא תעיד נגדו במשפט

מאת מאיר בליך,
כתב „על המשמר" בבריטניה

לונדון. — סוכנים של שירותי המודיעין הסוריים תידרכו את הפלשתינאי ניזאר הינדאווי בטרם יצא למשימתו לפוצץ מטוס של „אל על", על נוסעיו, באוויר — כך עולה מעדותו של המחבל, כפי שנמסרה אתמול בבית־משפט בלונדון.

אתמול החל השלב השני בהליכים המשפטיים נגד הינדאווי, המואשם שניסה לגרום לפיצוץ מטוס הג'אמבו של „אל על", שהיה אמור להמריא מנמל התעופה היתרו בלונדון.

הינדאווי הובא לבית־המשפט בדרום לונדון תחת משמר כבד. התביעה הגישה את כתב האישום והקצין הממונה על החקירה, כריסטופר בירה, מסר עדות. על התביעה לשכנע את בית־המשפט, שיש בידה די הוכחות כדי להעמיד את הינדאווי לדין בפני בית־המשפט הפלילי המרכזי, ה„אולד ביילי". הליך זה עשוי להמשך ארבעה ימים.

המטוס היה אמור להתפוצץ בשעה 1.04 אחה"צ מעל אוסטריה. זו השעה שאליה כוון הנפץ במטען החבלה. רק הודות לקצין הבטחון של „אל על", שהעיד אתמול, נמנע האסון.

מלווים סורים

הינדאווי, ירדני בן 32, ששני אחיו עצורים בברלין וברומא, צוייד ב־26 בפברואר השנה בדרכון מזוייף על־ידי סוכנים סוריים, שגם התלוו אליו. הוא בא לאנגליה והורה לחברתו האירית, אן מרי מרפי, לקנות כרטיס טיסה לישראל. הצעירה הרה היתה אמורה לטוס עמו לישראל, כדי להינשא שם. ב־17 באפריל — כך נמסר בבית המשפט — אסף אותה הינדאווי במונית והם נסעו לשדה התעופה היתרו. הוא הודיע לה שהוא יטוס בטיסה אחרת ויבוא בעקבותיה, והפקיד בידה את תיקו.

קצין הבטחון של „אל על" ערך בדיקה מדוקדקת בחפציה, באמצעות קרני רנטגן, ולא גילה דבר. אולם התיק הכבד עורר את חשדו, וכך הוא גילה את התחתית הכפולה, שבה הוסתר מטען החבלה. במטוס עמדו לטוס 350 נוסעים.

בלדרית תמימה

הצעירה האירית שוחררה על־ידי המשטרה, כיוון שהיתה בלדרית תמימה. היא עומדת ללדת את בנו של הינדאווי והיא תעיד במשפטו. התובע ביטל סעיף אישום אחד — קשר לרצוח את אן מרי מרפי. וסעיף האישום העיקרי הוא נסיון לפוצץ את המטוס

אחרי שעזב את נמל־התעופה, פנה הינדאווי לבית המלון שלו („פאלאס"), אסף את חפציו והלך לפגוש בשגרירות הסורית, צוות אויר סורי, שהיה אמור לקחתו עמו. כשגרירות פגש אדם, שלדעתו הוא השגריר, ונאמר לו, כי הוא „עשה דברים טובים ואין לו מה לדאוג". הסורים הוציאוהו מן השגרירות.

הוא הסתפר ועשה אף נסיון לשנות את צבע שערו. אלא שהוא חשד בסורים והלך למלון אחר („לונדון ויזיטורס"), שם נודע לו שהוא מבוקש. אחרי שדיבר עם אחיו, סוכמו פרטי הסגרתו והוא נעצר בשעה 6 בערב.

יחד עמו יושב על ספסל הנאשמים מוחמד פארח, בריטי העובד בשגרירות קאטאר כקצין אינפורמציה. הינדאווי מסר לידו אקדח ותחמושת שקיבל מן הסורים. פראח השליך את האקדח לנהר. שניהם מואשמים גם בהחזקת נשק ותחמושת ללא רשיון.

מצעד צבאי גדול ברחובות פאריס ביום הבאסטיליה

פאריס. — נשיא צרפת, פרנסואה מיטראן, סקר אתמול מצעד של הצבא הצרפתי, שהציג את מיטב נשק השיריון שלו לרגל יום הבאסטיליה.

מומחים צבאיים אמרו, כי היה זה המצעד הצבאי הגדול ביותר בצרפת, למן 1945. יותר מ־380 טנקים ונגמ"שים חלפו על פני במת המצעד, ואיתם יחידה של טילים גרעיניים טאקטיים.

תשומת־לב מיוחדת עוררה יחידת בית־הספר הצרפתי המהולל לקצינים, סנט סיר, שבשורותיה צעדו בפעם הראשונה שתי צעירות. בחצאיות ארגמן ומיקטורנים שחורים יוצרים, ולראשן הכובע המסורתי המקושט בנוצה. בית־הספר לקצינים פתח את שעריו לנשים לפני שנתיים.

שלושה נשיאים של מדינות אפריקניות סקרו את המצעד לצד מיטראן, נשיאי מדגסקר, קומורוס וגיניאה המשוונית. (ע"צ, רויטר)

מיטראן הודיע על התנגדותו לביטול ההלאמות

פאריס. — הנשיא פרנסואה מיטראן הודיע אתמול, כי יסרב לחתום על חוק לביטול הלאמה של 65 חברות צרפתיות. בכך נפתח פתח לערעור ההסכם לחלוקת סמכויות בין הנשיא הסוציאליסטי לממשלת הימין בצרפת.

בתשובה על שאלה בטלוויזיה, אם יחתום על החוק בעניין זה, שהוגש לו השבוע, אמר הנשיא מיטראן: „במצב הנוכחי, בהחלט לא אחתום."

הוא אמר, כי לא יוכל להרשות שממשלת שיראק תעקוף את הפרלמנט על־ידי שימוש בשיטה של צווים, והוסיף: „בעניין זה האחריות מוטלת על הפרלמנט."

חברי ממשלתו של שיראק הזהירו כי סירוב כזה מצד מיטראן יפגע קשה בהסכם לחלוקת סמכויות השלטון. (ע"צ, עיר)

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז תל־אביב
מרחב תכנון מקומי רמת־השרון
הודעה על הכנת שינוי תכנית
ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 77 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב החליטה על הכנת תכנית מס' 617 שינוי מס' 45 למתאר 218־א'.
השטחים הכלולים בתחום התכנית המוצעת: 304 דונם.
גוש 6423, חלקות: 8, 6, 9.
גוש 6424, חלקות: 144, 133.
מקומו: קיבוץ גלילים.
יו"ר הוועדה המחוזית
לתכנון ולבניה, מחוז ת"א

קסדות מיותמות: קסדותיהם של אנשי „המשמר האזרחי" מתגוללות ברחוב במאדריד, אחרי התפוצצות מכונית התופת שקטלה אתמול שמונה מאנשי המשמר ופצעה 30 (צילום: איי.פי)

8 הרוגים בהתפוצצות מכונית תופת במדריד

מאדריד. — מכונית ממולכדת, שפוצצה על־ידי טרוריסטים באסקיים, גרמה אתמול במאדריד למותם של שמונה אנשי המשמר האזרחי ולפציעתם של יותר מ־40.

דובר ממשלתי אמר, כי בהתפוצצות נפגע אוטובוס ובו 58 אנשי המשמר האזרחי, כאיזור מגורים במאדריד. הנוסעים בשתי מכוניות ליווי לא נפגעו. רופאים אמרו, כי מצבם של 12 מבין הפצועים קשה.

המשטרה אמרה, כי לפני כל הסימנים, ביצע את הפיגוע ארגון טרור באסקי.

בהודעת המשטרה נאמר, כי המכונית הממולכדת, שהוטמנו בה 50 ק"ג חומר נפץ ומתכות שונות, חנתה בכיכר הרפובליקה יותר מחודש ימים. בהתפוצצות בעקר ממקומו גג האוטובוס, שצנח על מכוניות חונות בסביבה ופגע בבניינים סמוכים. חלקי האוטובוס, מוכתמים בדם, נמצאו במרחק 100 מטר ממקום הפיגוע.

זמן קצר לאחר הפיצוץ, הפגינה קבוצה קטנה של ימנים קיצוניים, שקראה לשחרורם של קציני צבא שנאסרו לאחר הפיכת נפל ב־1981.

מליסבון נמסר, כי שני אנשים נהרגו אתמול בפיצוץ בדירה במרכז בעיר, ופיצוצים היו בכמה מקומות נוספים בבירת פורטוגל. המשטרה מסרה, כי ארבעה מטעני חבלה התפוצצו בדרום פורטוגל, ליד הערים סטובאל ואוורה.

הפיצוץ בליסבון אירע בדירתו של קולונל במילואים, שהיה בחופשה באותו זמן. בנו וחברו נהרגו בפיצוץ זה. שכן נפצע קשה. כבאים אמרו, כי היה זה פיצוץ חבלה. יתר הפיצוצים נגרמו על־ידי פצצות חבלה קטנים, והמשטרה אומרת, כי הם הונחו על־ידי טרוריסטים שמאלניים, במחאה על הנהלת ברפורמה האגרארית שהתקבלה בפרלמנט בזמן האחרון. (ע"צ, עיר)

אריה טרף פעוטה בת שנתיים בברזיל

ריו דה ז'אנירו. — פעוטה בת שנתיים נטרפת על־ידי אריה שנמלט ממחסן של חברת בניין, שם הוחזק למטרות שמירה — מסרה אתמול המשטרה.

הילדה, סוזאנה זונקי, שיחקה בחזית הכניסה הראשית לבניין המגורים של הוריה, בעיר גויאניאניה, במרכז ברזיל, כאשר תקף אותה האריה.

שוטרים וכבאים נזעקו כשלוש שעות קודם לפני את האריה וקטלו, בעזרת מאבקי חוות מקרטס מקומי. (ע"ה)

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 14.7.86

	יחידה	בנקנוטים — קניה	בנקנוטים — מכירה	העברות והמחאות — קניה	העברות והמחאות — מכירה	שער יציג
דולר אמריקני	1	1.47	1.53	1.4907	1.5093	1.4995
לירה שטרלינג	1	2.18	2.28	2.2182	2.2458	2.2305
מרק גרמני	1	0.67	0.70	0.6808	0.6893	0.6845
פרנק צרפתי	1	0.21	0.22	0.2120	0.2147	[illegible]
גילדן הולנדי	1	0.59	0.62	0.6046	0.6122	0.6077
פרנק שוויצרי	1	0.82	0.86	0.8328	0.8432	0.8372
כתר שבדי	1	0.20	0.21	0.2084	0.2110	0.2095
כתר נורווגי	1	0.19	0.20	0.1950	0.1975	0.1962
כתר דני	1	0.18	0.19	0.1821	0.1843	0.1832
מרק פיני	1	0.28	0.30	0.2906	0.2942	0.2923
דולר קנדי	1	1.06	1.11	1.0818	1.0953	1.0887
דולר אוסטרלי	1	0.92	0.99	0.9564	0.9683	0.9626
ראנד דר' אפריקני	1	0.34	0.57	0.5672	0.5743	0.5709
פרנק בלגי	10	0.32	0.34	0.3307	0.3348	0.3326
שילינג אוסטרי	10	0.95	1.00	0.9683	0.9804	0.9737
לירה איטלקית	1,000	0.97	1.03	0.9921	1.0045	0.9980
ין יפאני	100	0.91	0.95	0.9256	0.9372	0.9299

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965 — הועדה המקומית לתכנון ולבניה „המרכז" — רחוב וולפסון 10, פתח־תקוה, טל' 902051
הודעה לפי סעיף 149 לחוק
ניתנת בזה הודעה כי הוגשו לדיון הועדה בקשות ל: „שימוש חורג", „הקלה" ו„תשריט חלוקת קרקע בסטיה מתכנית" כמפורט להלן:

ישוב	חלקה	גוש	רחוב	מס'	שם המבקש	תיק מס'	מהות הבקשה
גבעת שמואל	12 ג'	6185	רחבת אילן	2	חכמה נעים	666/94	הקלה בשטח הבניה
נחלת יהודה	266	6093			זכריה אהרון	415/109	שימוש חורג לבור לשריפת סיד
סביון	130	6683	הדרום		עמנואלוב זהבה	337/148	הקלה בשטח הבניה עד 6%
נוה מונוסון	524	6502	הרימון	110	זהבי שמואל	459/139	הקלה בשטח הבניה עד 6%
גבעת שמואל	224	6185	אלונים	4	בלקין מיכאל	643/94	הקלה בשטח הבניה
באר יעקב	80	3785	גבעת חוטר		חורי וינגר	946/22	הקלה בשטח הבניה עד 6% הקלה בקו בנין צד עד 10%
גני תקוה	219	6720	עמק־יזרעאל	14	אטיה מסלטי	609/18	הקלה בשטח הבניה עד 6% ושטח כיסוי קרקע
באר יעקב	5	3785			בר יוחאי אבי	1010/22	הקלה בתכסית הקרקע ובשטח הבניה
נוה מונוסון	291	6502	צנובר	1	פנחס גרין	258/139	ניצול שטח ע"ח יח"ד שנייה
גבעת שמואל	123	6189	העבודה	4	דב איפנולר	598/94	ניצול שטח של 4 יחידות דיור ליחידה אחת
באר יעקב	72	4040			יצחקי ואנטין	חמ'/74	הקלה לפי סעיף 139
גני תקוה	819	6720			גבעת סביון בע"מ	1130/18	הקלה בשטח הבניה 6% בתוספת קומת עמודים בשטח 2.5% לתוספת קומה
נחלת יהודה	99	6092	השקד		אהרון שלום	243/109	ניצול שטח של יחידת דיור השניה ליחידה אחת
גבעת שמואל	777/א27	6189	ביאליק		דיירי חבית המשותף	802/94	הקלה בשטח הבניה מחסני דיירים במרתף

כל המעוניין אם כבעל ואם מבחינה אחרת בקרקע, בבנינים או בנכסים אחרים שהתכנית משפיעה עליהם יוכלו לעיין בהעתקי התכנית במשרדי הועדה המקומית בשעות העבודה הרגילות ולהגיש התנגדויותיהם תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.
י. ויסמונסקי, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה „המרכז"

בבית המשפט המחוזי בחיפה

להווי ידוע כי הוגשו לבית המשפט בתיקים המפורטים להלן, בקשות ליתן צווים המכריזים על צווי ירושה ו/או קיום צוואות ו/או מינוי מנהל עזבון.
כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון, שאחת הבקשות מתייחסת אליו ורוצה להתנגד לה, יגיש התנגדות להכרזה תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו. שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

תיק מס'	שם המנוח/ה	תאריך הפטירה	שם המבקש/ת
ירושות:			
1293/86	ישיים אברהם	16.6.86	שיים חיה
1295/85	בניש שמואל	19.5.84	בניש שושנה
1297/86	אריה ברוניק	17.4.86	יורם ורור ברגל
1303/86	לינה הניג	17.5.86	אמיתי אברהם ניב
1305/86	אמוזיג ג'אורג'	6.6.86	סגל דינה
1313/86	אוסלנדר קלרה	13.4.86	אוסלנדר מאיר
1315/86	גולדשטיין זאב	22.5.86	גולדשטיין אברהם
1323/86	נרלר אברהם	28.8.79	נרלר אפרים
1325/86	רוזנבאום אהרון	3.11.78	שלמה רוזנבוים עו"ד
1327/86	שטרסברג קלרה	25.5.85	נחשוני נאוה
1329/86	בילדו יוסף	16.6.86	בולדו רעיה
1337/86	אדלשטיין לאה	29.10.74	קינסבדומר חנה
1339/86	לייכטמן אוה	25.5.86	ליאוכטמן גבריאל
1342/86	מטש נפתלי	15.1.84	טריכטר אורית
צוואות:			
1283/86	לגונה לילי	14.5.86	פולק אליעזר
1291/86	זיניוק יעקב	24.5.86	זניוק שלמה
1299/86	מלניק סוסה	14.6.86	שויל אריה
1301/86	לשנר יוסף	8.3.86	דליה דרי צלמון
1307/86	פורת חנה	31.5.86	פורת עמוס
1309/86	רוזנבבי פרידה	5.5.86	ד"ר אלכסנדר יונביץ
1311/86	סלימן רבקה	19.6.86	כתנה רחל
1317/86	הוכמן לאה שרה	6.6.83	הוכמן עדנה
1319/86	ויינברים גניה	3.6.86	סימה חיים
1321/86	ג'ורג' קסטנר	8.3.86	מעון הורים סיני
1331/86	פינצר מרי	25.5.86	סימונה כהן
1333/86	ווייסר שרה	25.5.86	הופמן רות
1335/86	קניגסברג רחל	29.5.86	המרמן מרכה
1344/86	אופל מגרל ישראל	21.6.86	רות צסלר ראוך
1348/86	ריקמן שרה	9.3.86	הראלי שלמה
1350/86	ריישר מרים	27.5.86	שחורי אליעזר
1352/86	זילברשטין אלתר	10.6.86	בלוך חוה

ב. גילאור, שופטת רשמת

בפליליים

5 שנות מאסר לאם שניסתה לרצוח בתה

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

חמש שנות מאסר גזרו אתמול השופטים אברהם פרידמן, מלכיאל סלוצקי ונתן קליינברגר על אם בדואית שניסתה לרצוח את בתה על רקע כבוד המשפחה. השופטים אסרו לפרסם את שמות האם והבת.

בכתב־האישום שהוגש על־ידי התובעת עו"ד סילביה פריימן לבית־המשפט המחוזי בחיפה נטען, כי האם בת ה־47 הובילה באפריל שנה זו את בתה לוואדי באיזור בסמת טבעון במטרה להורגה בגין חילול כבוד המשפחה. בהגיען לוואדי היכתה האם את הבת, כפתה אותה בחבל וגררה אותה. בהיותה בטוחה כי הבת נפחה את נשמתה כיסתה אותה האם בזרדים ועזבה את המקום. כשהתעוררה הבת מעלפונה הגישה תלונה למשטרה.

ראש מועצת רמת־השרון זוכה מביזוי ביהמ"ש

מאת יהושע מרקוס, כתב „על המשמר"

ראש מועצת רמת־השרון, משה ורבין, זוכה שלשום בבית־משפט השלום בתל־אביב מאשמת ביזוי בית־המשפט בשל צו הריסה שהוצא נגדו כאשר עדיין לא שימש כראש מועצה.

בזמנו עתרה האופוזיציה בנועצה המקומית ברמת־השרון לבג"ץ נגד היועץ המשפטי של הממשלה כדי שינמק מדוע אינו תובע לדין את משה ורבין על אי־ביצוע צו ההריסה של חלקים בביתו שנבנו בלי היתר. בעקבות זאת הגיש פרקליט המדינה תביעה לבית־משפט השלום בתל־אביב נגד משה ורבין על אי־ציות לפסק־הדין.

שופט בית־משפט השלום בתל־אביב, אליעזר כהן, קבע בפסק־דין מנומק, כי למעשה לא ציווה בית־המשפט על משה ורבין לבצע את צו ההריסה ולפיכך לא ניתן לחייב אותו על אי־ציות להוראות בית־המשפט.

בית המשפט מחק מכתב־האישום את עובדת היותו של משה ורבין ראש המועצה. כי המקרה ארע שנתיים לפני שנבחר. ולכן אין כל קשר לעובדת היבחרו כראש מועצה לבין כתב־האישום שהוגש נגדו.

חוקר המכס יצחק חסיד זוכה מאשמת שוחד

חוקר המכס יצחק חסיד זוכה אתמול בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב מאשמת קבלת שוחד — מצית — מידי סוחר, והרחה בחקירה של סוחר אחר.

יצחק חסיד, בן 68, מתל־אביב, הוא עובד ותיק במחלקת החקירות של המכס. בכתב־האישום נגדו נאמר, שבמהלך שנת 1980 פנה המוכס אל הסוחר רווה טוויל, שעסק בין היתר בממכר שעונים ברח' אלנבי בתל־אביב, וביקש ממנו מספר פעמים מצית ללא תשלום. אך זה התחמק מהבקשות.

ב־22.6.81 נעשה חיפוש בביתו של טוויל ונתפסו שעונים שלא שולם עבורם מע"מ. מספר ימים לאחר מכן פנה הנאשם לטוויל, סיפר לו מי היה הארם שהלשין עליו אצל שלטונות המס, וכאותו מעמד חזר וביקש מצית. טוויל חשש ממנו, רכש מצית ונתנו להסיר.

באישום שני נאמר, כי חסיד התקשר ביוני 1981 לסוחר בשם אהרן פייקרו בתל־אביב, שהיה קשור אותה עת לפרשות שנחקרו ע"י מחלקת החקירות במכס, וסיפר לו על פשיטה ותפיסה שנעשו אצל סוחר אחר.

כעבור יומיים, נאמר בכתב האישום, יצא צוות חוקרי מכס ובהם הנאשם, על מנת להביא את פייקרו לחקירה. חסיד הואשם כי הוא אמר לפייקרו לבל ידבר ולא יפסור דבר לחוקריו. התביעה ראתה בכך הרחה בחקירה והפרת אמונים של עובד ציבור.

השופט אורי שטרוזמן ניתח בהרחבה את פרטי האישומים, בציינו כי לסוחר טוויל ניתן מעמד של עד מדינה בתיק זה. עדותו של טוויל היתה היחידה בפרשת השוחד, והשופט קבע, כי מעמדו כעד מדינה מחייב חיזוק, אם לא סיוע של ממש, לעדות על עבירת שוחד, ואין להסתפק במתן אמון לה כדי להשתית עליה הרשעה.

אשר לפרשת הסוחר פייקרו, קיבל השופט את גירסת הסניגור עו"ד ב. נהרי, כי פניית איש המכס לסוחר לשתוק, לא היתה כדי להציע לו לשתוק בעת החקירה. אלא שהנאשם חשש מהקלטת, שעלולה לסבך אותו־עצמו. ופנייתו היתה בתום לב. (עתי"ם)

8 חודשי מאסר למייבא סמים באמצעות הדואר

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

8 חודשי מאסר בפועל גזר אתמול השופט בייזר מבית־המשפט השלום ברמלה על נפתלי תילוואה בן 22 שהורשע ביבוא סם, קשירת קשר לפשע וסחר בסם מסוכן.

במארס שנה זו נתפס תילוואה על־ידי תצפית שערכה משטרת ראשון־לציון כאשר ניגש להוציא מתיבת דואר, שהיתה שייכת לאדם שנפטר לפני זמן רב, את הסם שנשלח על־ידי חבריו ברואר. תילוואה שימש כשליחם של חבריו שטסו כחודש לפני שנתפס לבריסל ולאמסטרדם, שם רכשו מצלמת פולארואיד ו־170 גרם הירואין ושלחו את ההירואין לארץ כשהוא מוסתר בגב התמונות. בפרשה זו עצורים אנשים נוספים, ביניהם אב ובנו זאקי ושלמה נחום, שמשפטם עדיין נמשך. אחר מהעצורים בפרשה, עזרא מרקוס, הפך לעד מדינה ואילו אחד מעדי התביעה הוא הזמר זוהר איגוב, שחברי הקבוצה סחטו אותו ומכרו את רכבו עקב חוב שחב להם עבור סמים.

לאבישי רצון
איתך באבלך הכבד במות
אביך ז"ל
מחבריך לעבודה
ב„אמבר"

מאסר על תנאי למפקד משטרת רמת־השרון לשעבר

הורה על גניזת תיקו של חשוד בתקיפה ובנסיון אונס בגלל יחסי האהבה שלו עם אחותו

קצין משטרה הורשע אתמול בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב בשיבוש הליכי משפט, מירמה והפרת אמונים, ושימוש לרעה בתפקידו כמפקד תחנת משטרת רמת־השרון, ונדון ל־4 חודשי מאסר על תנאי.

השופט אורי שטרוזמן התחשב, בין היתר, בזמן הרב שחלף מאז האירוע ועד למתן גזר־הדין.

הנאשם שמעון ברמלי, בן 42 מכפר־סבא, כיהן בדרגת פקד כמפקד משטרת רמת־השרון משנת 1980. בכתב־האישום . גוללה התובעת עו"ד דבורה חן מפרקליטות המחוז את הפרשה שהביאה להרשעת הקצין בדין.

בליל 4.7.81 התלוננה במשטרת רמת־השרון תושבת הרצליה, תמר דרור, נגד צעיר ושמו אלי פיטוסי, שתקף אותה באותו לילה וניסה פעמיים לאנסה. תלונתה נגבתה ע"י היומנאי, והמתלוננת צירפה כמוצג זוג תחתונים שלבשה ושנקרעו בעת נסיון האונס.

למחרת בבוקר הגיע לתחנת המשטרה המפקד שמעון ברמלי ועיין בחומר שהצטבר במשך הלילה. בשעה 7.00 בבוקר הוא הזעיק את המתלוננת תמר דרור לתחנה ושכנע אותה שתחזור בה מן התלונה. „אחרת ייכנס פיטוסי לשנים רבות לכלא". לבסוף נאותה האשה לחזור־בה, בתנאי שערותה תהא שרירה וקיימת, למקרה שינסה פיטוסי לחזור על זממו. פקד ברמלי קרא לפיטוסי לתחנה, שיתנצל, והאיש אכן ביקש סליחת המתלוננת. לאחר מכן הורה הנאשם על גניזת התיק — אף כי תלונה מעין זו, על עבירות פשע, מוסמך רק פרקליט המחוז לגנוז.

במהלך המשפט התברר, כי מה שהדריך את מפקד התחנה בפרשה זו היו יחסי האהבה והקירבה בינו לבין אחותו של אלי פיטוסי.

במשפט התברר עוד, כי בינתיים נפתח מחדש תיקו של פיטוסי והוא הורשע ונדון למאסר ממושך.

בדיון על חומרת העונש דרשה התובעת להחמיר בדינו של הנאשם. „על בית־המשפט להראות לציבור ולאנשי משטרה כי עבריינים פוטנציאליים נענשים ואין „מטאטאים מתחת לשטיח", מקרים כגון זה, כדי שאנשי שררה לא יראו עצמם כ„שריף של העיירה", אמרה.

הסניגור עו"ד יעקב הגלר עמד על הסבל הרב שעבר על הנאשם מאז הובא לדין ועד שהורשע. „אני מבקש לרחם על האיש השבור הזה, ששילם מחיר מלא לחברה, למשטרה, לסביבתו ולעתידו" — אמר הסניגור.

השופט שטרוזמן ציין בגזר־הדין, כי אינו יכול להתעלם מכך שחלפו 5 שנים מאז הגשת כתב האישום. „צר לי שהמערכת השיפוטית בתל־אביב תורמת לעינוי־דין זה, וייתכן שאין מנוס מכך בשל העומס הקיים על בית־משפט זה, אולם יש להתחשב בכך במתן גזר־הדין בתיק מעין זה". (עתי"ם)

פקיד מס הכנסה ש„נלכד" ע"י אנשי „כלבוטק" הורשע בשוחד

סנדו זילברמן, שהיה פקיד מס הכנסה ב„בית רומנו" בתל־אביב, הורשע אתמול בבית־המשפט המחוזי בקבלת שוחד מבעלי עסקים, שטיפל בענייניהם כמנהל חשבונות פרטי, וזוכה מהפרת אמונים כלפי מעסיקו — פקיד השומה.

סנדו זילברמן, בן 60 מבת־ים, עבד במשרדי פקיד השומה בתל־אביב מאז 1980. הוא הובא לדין באוגוסט 1985, לאחר ש„נלכד" ע"י אנשי תוכנית „כלבוטק" וחלק ממעשיו צולמו במצלמה נסתרת ושודרו בטלוויזיה.

זילברמן הואשם ב־3 סעיפים שונים של קבלת שוחד והפרת אמונים, והורשע ע"י השופטת שולמית ולנשטיין, סגנית נשיאת בית־המשפט המחוזי, באישומים של שוחד וזוכה מהפרת אמונים.

האישומים בהם הורשע הועלו במשפט על־ידי התובע עו"ד אברהם טל מפרקליטות מחוז תל־אביב, ותוארו בהרחבה על־ידי השופטת.

סנדו זילברמן עלה לארץ מרומניה ב־1979, כמנהל חשבונות, וכעבור שנה התקבל כפקיד זוטר במס הכנסה. בגלל שכרו הזעום, הוא נזקק להכנסה נוספת, ורצה לעשות עבודה פרטית. אך מאחר שידע כי נאסר עליו הדבר, מציינת השופטת, הסתבך האיש בשקרים, מצבי־שווא ואמצעים פסולים כדי להסוות עבודתו הפרטית — עד שנעצר והובא לדין.

סיוע תמורת תשלום

הנאשם הציע בחודשים אוגוסט 1984 — אפריל 1985, במשרדו בתל־אביב, לבעלי חנויות ועסקים ברחוב תל־אביב ובת־ים, שפנו אליו בקשר לבעיות מס הכנסה שלהם, כי מנהל חשבונות בשם רמי יניב יסייע להם — תמורת תשלום. זילברמן ידע שיניב לא יבצע כל עבודות עבורם, אלא הוא עצמו עשה זאת, תוך שימוש במסוף של מס הכנסה. לשם הסוואה, הוא קיבל מיניב פנקס חשבונות שלו, מילא את הטפסים, חתם עליהם במקום יניב ומסרם לאותם אנשים תמורת תשלום.

זילברמן ביצע עבור לקוחות אלו עבודות הנהלת חשבונות, העברת תשלומים למס הכנסה, מע"מ, ניכויים לביטוח לאומי ועוד, תמורת תשלומים, שהוכחו במשפט כקבלת שוחד בעד פעולות הקשורות בתפקידו במס הכנסה.

גזר־הדין יינתן לאחר פגרת בתי־המשפט, ב־18.9.86. (עתי"ם)

צו עיקול על נכסי אירגון הקניות של המושבים

צו־עיקול זמני על הנכסים הפיננסיים של אירגון הקניות של מושבי האיחוד החקלאי ועל אלה של 20 מושבים המאוגדים בו — ניתן בבית־המשפט המחוזי בבאר־שבע לבקשת בנק החקלאות. התובע מן האיגוד . והמושבים החזר הלוואות בסכום של במיליון וחצי ש"ח.

הנתבעים טרם הגישו כתב־הגנה. בתביעתו מפרט הבנק הלוואות רבות, שניתנו לדבריו לאירגון הקניות בשנים האחרונות, בערבותם של עשרים המושבים. הבנק טוען, כי חלק מן ההלוואות ניתנו בשקלים וחלקן בדולרים. לדברי התביעה, מסתכמות ההלוואות ב־461,007 ש"ח ו־717,148 דולר. עוד לפני הגשת כתב־הגנה ע"י הנתבעים ביקש הבנק לעקל את נכסיהם הפיננסים.

השופט המחוזי יהודה הימן נעתר לבקשת הבנק והוציא צו־עיקול על כספים המגיעים לאירגון הקניות ולעשרים המושבים מגופים שונים, ביניהם משרד־החקלאות, הסוכנות היהודית, ההסתדרות הציונית, מועצות שונות, מפעלים לשיווק תוצרת חקלאית וחברת „אגרקסקו". כן הוטל עיקול זמני על עשרות חשבונות בבנקים שונים ברחבי הארץ.

אירגון הקניות הוא אגודה שיתופית של מושבי תנועת האיחוד החקלאי. לפני כחצי שנה נקלע האירגון לקשיי נזילות חמורים והתמוטט. רואה החשבון יחזקאל פלומין, מי שכיהן בעבר כסגן שר האוצר, מונה לתפקיד כונס נכסים לאירגון והוא מטפל בתביעות של עשרות נושים. פלומין מייצג את אירגון הקניות גם לגבי תביעת בנק החקלאות.

כתוצאה מהתמוטטות אירגון הקניות ניקלעו רבים ממושבי האיחוד לבעיות, בשל ערבויות שלהם להלוואות שקיבל האירגון והוכנו לספקים שונים. על רקע זה החלה גם שורת התמוטטויות של מושבים ברחבי הארץ, דבר שגרם בין היתר לנטישת מושב וזד ידיהו לחודש ותצי ולהפגנות סוערות של חברי מושבים בכל רחבי הארץ.

● במכללת „חולון" הולקו אמש 222 דיפלומות לבוגרים במגמת ההנדסאות, 115 מהם אף הגישו עבודות גמר. 96 מהבוגרים סיימו את לימודיהם אשתקד והיתר בשנה זו.

טלקס

● **פסטיבל טבריה — כשלון**

פסטיבל טבריה הסתיים אתמול בקול ענות חלושה. אפשר לומר שהסתיים כמעט לפני שהחל. אמרו גורמי התיירות בעיר.

מטרת הפסטיבל, אמרו גורמי תיירות, בטבריה, היתה להעלות את טבריה על מפת התיירות ולהאריך את עונת התיירות. הפסטיבל נכשל בשתי מטרותיו העיקריות: רווח כספי ומשיכת קהל. הסיבות לכך הן שונות. העיקריות שבהן יהן פיצול האירועים בכל רחבי העיר והבאת אמנים שאינם מושכים קהל.

שלמה גלזר

● **אירגון הקניות נגד מושב משואה**

הנהלת אירגון הקניות של מושבי הדרום והמרכז החליטו לפעול נגד מושב משואה, כדי לגבות 2 מיליון דולר שהוא חב לאירגון, זאת מסר אתמול, מנכ"ל האירגון, מאיר כחלון.

צעד זה ננקט, לדבריו, לאחר שהמושב לא נענה לפניות החוזרות של האירגון לחסדירי תשלום החוב.

בנוסף לתביעה נגד המושב יבקש אירגון הקניות להפעיל לאלתר את הערבות ההדדית עליה חתומים חברי המושב על חובות האגודה. משמעות הדבר: עיקול רכוש הפרטי של חברי האגודה.

נמסר, כי הנהלת האירגון לא היתה מיישמת בצורה זו את זכותה לגביית החוב, לולא נודע לה ממקור בכיר בממשלה, כי משרד־האוצר החליט להעביר כספים ישירות למושב.

יוסף גלילי

הטור השבועי

חיים חברפלד: נשמר מצב הגימלאים.

בנאומו בוועד הפועל של ההסתדרות ב־13.7.86 על המדיניות המקצועית ל־1986/7 הדגיש חיים חברפלד יו"ר האגף לאיגוד המקצועי את מחויבות ההסתדרות לתקן כמה דברים במערכת הפנסיה. הוא ציין כי הפנסיות סבלו בתקופת האינפלציה וביחוד בתקופה הנוכחית. האיגוד המקצועי, הסתדרות עובדי המדינה, והסתדרות הפקידים יפעלו לתיקון השחיקה. להכנסת רכיבים נוספים לחישובי הפנסיה ולהגדלת ההפרשות לקרנות הפנסיה כדי להבטיח את יציבותן. בדיון הדגישו נואמים שונים כי יש להתנגד להצעות האוצר לא להעלות את שכר הברוטו אלא באמצעות הקטנת מס הכנסה להגדיל את הנטו. בין הנימוקים נגד הצעות האוצר צוין כי הגדלת הנטו פרושו קיפוח הגימלאים בחווה כי שינוי השכר משמעותו הקפאת הפנסיות בעתיד כי אי תשלום הפרשות לקרנות תחליש אותן. לפי ההבטחות של מזכ"ל ההסתדרות החי ישראל קיסר ויו"ר האגוד המקצועי תוקדש תשומת לב מיוחדת במו"מ על חידוש הסכמי העבודה לבעיות הפנסיונרים.

בסניפים —

חיפה — ב־6 ביולי ש.ז. בישיבת מזכירות המחוז מסר היו"ר יוסף בלושטיין, דו"ח על פעילות הסתדרות הגימלאים. נדון הסעיף של התלפת המשכן והמשרדים בעזרת מועצת פועלי חיפה. החי אברהם בן דור מסר דו"ח על פעילות הוועדה לבטחון הקשיש.

גימלאי תע"ש — קיימו אספה במועדון על שם גרודנאי בהשתתפות החי בן־דור. ובהנחיית עסיס. הדיון היה בנושא בעיות הגימלאים ובטחון הקשיש.

עין־שאנן — ב־1 ביולי ש.ז. התקיימה אספת גימלאים במועדון ע"ש טרומלין. הנחתה החי זהבה גולדמן־רייס. במחוז חיפה הרצה החי י. בלושטיין על בעיות הגימלאים.

הרצליה — התקיימו שני טיולים לקיבוצי הדרום ולגליל. שניהם בסיוע מועצת פועלי הרצליה. עירית הרצליה כיבדה את עובדיה שפרשו לגימלאות בשנים 1983/85 הטקס התקיים ב־15 ביוני ש.ז. במלון מגדל דניאל ברכו ראש העיר א. לנדאו ומ"מ אריה אוריאלי, יו"ר ועד הגימלאים. הנחה את הטקס דובר העיריה יוסי גבעתי. לגימלאים חולקו תעודות כבוד ושי למזכרת.

תל אביב — במועדון רמת אביב רידינג 38 ביום שבת 19 ביולי ש.ז. ב־10.30 בבקר הרצאת החי אריה שטיין. על הנושא צדק ושוויון בתנ"ך. ביום שבת 26 ביולי ש.ז. 10.30 בבקר הרצאת יהודה אפשטיין. על הנושא הדימוי העצמי של המבוגר.

חולון — לסיום שנת הלימודים במכללה התקיים טקס ב־9 ביולי באולם „מופת" שנפתח בהופעת מקהלה בנצוח אילן כדורי. א. גפן יו"ר הסניף סקר את השנה היוצאת והודה למועצת הפועלים על תמיכתה בפעילות הגימלאים. בירך מזכיר המועצה. והחי שמעון אבניזמר מנהל המכללה. נציגי החוגים קבלו תעודות גמר מהמח' להשכלה גבוהה בועד הפועל. ציוני ההמדריכים אמר דברי תודה משה אונך. בשם המרצים לנציגים חולקו מכתבי תעודה בצירוף שי.

במכללות —

במכללות התקיימו מסיבות סיום לשנת הלימודים:

קרית ביאליק — בהשתתפות שמעון אביזמר. שהרצה על בן־גוריון במלאות 100 שנה להולדתו.

נתניה — בהשתתפות ש. אביזמר. פרופ' גנוביץ ושלמה בן שלום.

באר־שבע — בהנחיית אריה לוין. בהשתתפות שמעון אביזמר והופעת מקהלת הגימלאים בניצוחה של מרגלית.

נכוף ברל — בהנחיית יהודה לוינסון בהשתתפות ש. אביזמר. גדעון בן־ישראל. בירך נשיא הסתדרות המגרים בישראל החי שלום לוין.

עתניה — בבית קיי בהשתתפות ש. אביזמר. דוד עזרא ושמואל ציפאר.

קריית־מוצקין — בהנחיית לילית דרורי. ברכו פרץ אלבו מזכיר המועצה. יוסף בלושטיין, משה מוחליבר ומרדכי זילברשטיין. בשם הקריה, לתרבות י. כהן. ברכו המרצים ע. אהרוני וי. לבב. בשם תלמידי המכללה ח. הולצר. וס. גינוניון.

חולות „משען" — העובדים והגימלאים העניקו לזאב ויינר הרשמה לכבוד „מר משען" מייסד „משען" ומנהלו במשך 50 שנה, זכה וקשת סמולה בשם הגימלאים. ברכו מנהל „משען" החי משה יהודה וי. מגדלסון. משתתפים בצער החי חיים מגלי ובני ביתו (חבר מזכירות הסתדרות הגימלאים) בנפול נכדו סמ"ר גיא בן־דב ז"ל, במילוי תפקידו.